

HARJAVALLAN KAUPUNKI

TILINPÄÄTÖS 2022

Kaupunginhallitus 27.3.2023 § 74
Valtuusto

TOIMINTAKERTOMUS.....	4
OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	4
1. Kaupunginjohtajan katsaus	4
2. Yleinen taloudellinen kehitys	6
3. Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	9
4. Harjavallan kaupungin luottamuselinorganisaatio 2022	11
5. Harjavallan kaupungin henkilöstö	12
6. Ympäristönäkökohdat	13
7. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	13
8. Painopistealueet	16
TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	18
1. Tilikauden tulos ja taloudellinen asema	18
2. Tuloslaskelma ja tunnusluvut, ulkoinen 1 000 €	22
3. Rahoituslaskelma ja tunnusluvut, 1 000 €	23
4. Tase ja tunnusluvut, 1 000 €	24
5. Kunnan kokonaistulot ja -menot, ulkoiset 1 000 €	26
KAUPUNKIKONSERNIN TOIMINNAN JA TALOUDEN TOTEUTUMINEN	27
1. Kaupunkikonsernin tavoitteet 2022	27
2. Harjavallan kaupunkikonserni tilinpäätöksessä 2022	31
3. Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut 1 000 €	32
4. Konsernirahoituslaskelma ja tunnusluvut, 1000 €	33
5. Konsernitase ja tunnusluvut, 1000 €	34
TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	36
KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN TULOSALUEITTAIN.....	37
TALOUSARVION JA TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	38
KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	38
Tulosalue: VAALIT	38
TARKASTUSLAUTAKUNTA	40
Tulosalue: TARKASTUSTOIMI	40
KAUPUNGINHALLITUS.....	42
Tulosalue: KESKUSHALLINTO.....	42
Tulosalue: SOSIAALI JA TERVEYS.....	48
SIVISTYSLAUTAKUNTA	50
Tulosalue: KASVATUS- JA KOULUTUSPALVELUT.....	50
Tulosalue: KULTTUURI- JA VAPAA-AJAN PALVELUT.....	62
Museotoimi	64
TEKNINEN LAUTAKUNTA	74
Tulosalue: KUNNALLISTEKNISET PALVELUT	74
Kunnallistekniset palvelut	74
Tulosalue: TEKNISET TUKIPALVELUT	76
Tulosalue: VESIHUOLTO.....	80
KAUPUNKIKEHITYKSEN LAUTAKUNTA.....	84
Tulosalue: KAUPUNKIKEHITYS.....	84
TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	89
INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	90
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	92
TULOSLASKELMA (ULKONEN)	92
RAHOITUKSEN TOTEUTUMINEN	93
TASE.....	94
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	100

ERIYTETTY TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	116
ERIYTETYN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	130
ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	135
LUETTELOT JA SELVITYKSET	136

TOIMINTAKERTOMUS

OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1. Kaupunginjohtajan katsaus

Väkiluvun kehitys

Harjavalan kaupungin asukasluku oli vuodenvaihteessa 2022/23 Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 6758 asukasta. Väestö väheni vuoden 2022 aikana 27 kaupunkilaisella. Väestönmuutoksesta -75 oli luonnollista väestönmuutosta (kuolleiden enemmyyttä syntyneisiin nähden 123/48), kuntien välinen nettomuutto ja nettomaahanmuutto toivat Harjavaltaan 48 lisäasukasta.

Talouden kokonaiskuva (suluissa vastaavat luvut vuosilta 2021 ja 2020 M€)

Vuonna 2022 toimintatuottoja kertyi 11,7 M€ (11,6 ja 12,1). Toimintakulut olivat 60,9 M€ (57,3 ja 56,4). Verotuloja kertyi 41,3 M€ (39,3 ja 34,8), tästä kunnallisveron kertymä oli 26,2 M€ (25,6 ja 25,0), yhteisöveron 12,2 M€ (10,9 ja 7,2) ja kiinteistöveron 2,8 M€ (2,8 ja 2,6). Poistojen jälkeen tilikauden tulokseksi jäi 3 077 483 €.

Vahvan tuloksen taustalla vaikutti ennen kaikkea yhteisöveron huomattava lisääntyminen arvioidusta (liki 4,9 M€). Muita taloutta vahvistavia seikkoja olivat Sosiaali- ja terveysministeriön jakama korona-avustus (632.000 euroa) sekä tuloverojen kasvu arvioidusta.

Työllisyys (suluissa vuoden 2021 luvut)

Vuoden 2022 lopussa Harjavallassa oli 196 (331) avointa työpaikkaa ja 275 (288) työtöntä työnhakijaa. Työtömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 9,7 % (10,2) kun Satakunnan keskiarvo oli 10,0 % (9,9). Tuorein työpaikkaomavaraisuusaste vuodelta 2021 oli 154,3 %.

Koronapandemia

Joulukuussa 2019 Kiinasta liikkeelle lähtenyt koronavirus (Covid19) vaikutti Harjavaltaan vielä vuoden 2022 aikana, joskin pandemian kanssa opittiin elämään. Kesällä 2022 THL tiedotti, että olemme siirtyneet pandemiasta epidemiaan, jotka todennäköisesti tulevat toistumaan vuosi vuodelta.

Kaupungin johtoryhmästä muodostettu Koronajohtoryhmä jatkoi toimintaansa tavanomaisen johtoryhmätyöskentelyn rinnalla siten, että viimeinen kokous pidettiin 25.2.2022. Etäkokouskäytännöistä luovuttiin, eikä ylimääräisille koronajohtoryhmän kokouksille ollut enää tarvetta.

Sota Ukrainassa

Venäjän 24.2.2022 Ukrainaan käynnistämän hyökkäyssodan vaikutukset ulottuivat myös Harjavaltaan. Sota nosti keväällä 2022 merkittävästi energian ja raaka-aineiden hintoja koronakriisin takia jo valmiiksi korkealta tasolta. Hintojen nousu on leikannut ostovoimaa, kun tulojen kasvu on jäänyt jälkeen hintojen noususta. Kotitalouksien ahdinkoa lisäävät EKP:n ja muiden keskuspankkien inflaation hidastamiseen tähtäävät koronnostot, jotka lisäävät lainanhoitokustannuksia.

Venäjän käynnistämä sota vauhditti vihreän siirtymän investointeja. Harjavalan Suurteollisuuspuiston yritysten tuotteilla on kova kysyntä sähköistyvässä yhteiskunnassa. Boliden Harjavalta saavutti historiansa korkeimman tilikauden liikevoiton. Norilsk Nickel Harjavalta on välttynyt pakotteilta ja onnistunut myös turvaamaan raaka-aineiden kuljetukset. Sotatilanne tuo toki epävarmuutta, mutta laajennusinvestointien valmistelu jatkuu edelleen.

Ukrainan pakolaisia varten perustettiin Satalinnaan hätämajoituskeskus, jonka toiminnalle ei ole ilmennyt kysyntää. Harjavaltaan pakolaisia on suuntautunut vain yksittäisiä henkilöitä, joten tilanne ei ole merkittävä tavalla lisännyt kaupungin palveluiden kysyntää.

Muita merkittäviä tapahtumia vuoden 2022 aikana

Vuoden 2022 aikana valmistauduttiin hyvinvointialueiden toiminnan käynnistymiseen vuoden 2023 alusta alkaen. Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toimintaa ajettiin alas ja Harjavallan valtuusto hyväksyi kuntayhtymän purkamissopimuksen sekä kiinteistön luovutuskirjan 12.12.2022. Luovutuskirjalla kuntayhtymän omistama Harjavallan terveystieteiskeskuskiinteistö siirtyi Harjavallan ja Kokemäen kaupunkien omistukseen.

Harjavalta on vahvasti mukana vihreän siirtymän investointien uusissa avauksissa. BASF:n akkumateriaali- tehtaalla ympäristölupa on valmistelussa, Fortumin akkumateriaalin kierrätystehdas valmistuu piakkoin ja P2X:n vetytehtaalla investointipäätös varmistui helmikuussa 2022 ja rakentamistyöt käynnistyivät.

Porin Vesi sanoi 15.12.2021 irti Jokilaakson Ympäristö Oy:n sopimuksen jäteveden vastaanottamisesta. Tilanteesta neuvoteltiin laajentaen osallistujajoukkoa kuntien johtoon ja Porin kaupungin aktiivisen, kumppanuutta korostavan roolin myötä asiasta päästiin sopuun ja vuoden aikana valmisteltiin pitkäaikainen sopimus jäteveden vastaanottamisesta yhteiseen kumppanuuteen perustuen.

Vuoden 2022 aikana valmisteltiin myös seudullisen jätehuoltoyhtiön perustamista. Valtuusto päätti 19.9.2022, että Harjavallan kaupunki liittyy perustettavan jätehuoltoyhtiön osakkaaksi. Samassa kokouksessa valtuusto hyväksyi myös Liikekeskuksen asemakaavan muutoksen, joka sai lainvoiman vuoden 2022 aikana. Uusi kaava mahdollistaa uusien asuinkerrostalojen rakentamisen vajaakäyttöisen ja korjausvelkaisen liikekeskuksen tilalle.

Harjavallan kaupunki osti Satakunnan Osuuspankin Harjavallan konttorirakennuksen 17.3.2022 allekirjoitetulla kauppakirjalla. Teknisen viraston ja kaupungintalon henkilöstö siirtyy uuteen kaupungintaloon vuoden 2023 aikana. Nykyisestä kaupungintalosta tulee yhteisötila sen jälkeen, kun kaupungin arkistotilat on saatu saneerattua kellarikerrokseen.

Harjavallan kaupungin henkilöstö- ja toimielinorganisaatioiden työskentely on ollut rakentavaa, ututteraa ja tuloksellista lujittaen yhteistä näkemystä kaupungin kehittämisestä.

Kiitän kaikkia luottamushenkilöitä, kaupungin henkilöstöä, Harjavallassa työskenteleviä ja kaikkia kaupungin asukkaita sitkeydestä ja rakentavasta yhteisöllisyydestä maailman myllerryksistä huolimatta.

Hannu Kuusela
kaupunginjohtaja

2. Yleinen taloudellinen kehitys

2.1 Kansainvälinen ja eurooppalainen kehitys

Venäjän hyökkäyssota nosti keväällä 2022 merkittävästi energian ja raaka-aineiden hintoja koronakriisin takia jo valmiiksi korkealta tasolta. Laaja-alainen hintojen nousu on leikannut kotitalouksien ostovoimaa ympäri maailman, kun tulojen kasvu on jäänyt jälkeen hintojen noususta. Lisäksi velkaantuneiden kotitalouksien ahdinkoa lisäävät EKP:n ja muiden keskuspankkien koronostot, jotka lisäävät lainanhoitokustannuksia.

Hintojen nousuun on kuitenkin odotettavissa helpotusta, sillä raaka-aineiden hintapiikki on jo ohitettu ja koronan aiheuttamat maailmankaupan pullonkaulat ovat helpottaneet. Tavaroiden ja ruuan hintojen odotetaan kääntyvän laskuun. Sähkön hinta pysyy korkeana talven ajan, mutta siinäkin on odotettavissa laskua keväällä ja kesällä.

Hintojen nousu heikentää kotitalouksien ostovoimaa, mutta hintojen noususta on myös hyötyjiä. Monet yritykset hyötyvät tuotteidensa hintojen noususta, mikä on pitämässä työllisyystilannetta kohtuullisen hyvänä ja vauhdittamassa palkkojen nousua.

Suomen bruttokansantuote (BKT) kääntyi lievään laskuun syksyllä 2022 ja heikon talouskehityksen odotetaan jatkuvan talven ajan. Vuonna 2023 BKT supistuu 0,2 prosenttia, kun hintojen nousu heikentää kotitalouksien ostovoimaa ja vähentää kulutusta. Inflaation hidastuminen kääntää kuitenkin reaalitytulot kasvuun jo vuoden 2023 aikana. Suomen talous kasvaakin jälleen vuosina 2024 ja 2025 1,2 ja 1,4 prosenttia. Venäjän hyökkäyssota vaikuttaa taloudessa pidempään, eikä talous palaudu aiemmin ennakoitulle kasvu-uralleen.

Suuri osa euroalueen maista kärsii energiakriisistä Suomea enemmän, koska maakaasulla on niiden energiatuotannossa selvästi suurempi rooli. Tästä huolimatta vuositasolla euroalueen tuotanto kasvaa 0,2 prosenttia, kun Suomen tuotanto vähenee saman verran. Tätä selittää kolme tekijää. Ensinnäkin osalla euromaista toipuminen koronakriisistä on ollut Suomea voimakkaampaa ja se on edelleen kesken. Toiseksi Venäjän markkinoiden menetyksen vaikutus vientiin on Suomessa suurempi kuin useimmissa euromaissa. Kolmanneksi energiakriisiin liittyvät tuet ovat Suomessa selvästi pienempiä kuin suurimmassa osassa euromaita.

Yhdysvaltojenkin talouskasvu hidastuu selvästi, mutta tuotannon supistumiselta vältytään. Yhdysvalloissa kotitalouksien reaalitytulot kääntyvät euroaluetta aiemmin kasvuun, sillä palkkojen nousu on ollut selvästi euroaluetta nopeampaa eikä Yhdysvalloissa jouduta kärsimään energiakriisistä. Toisaalta Yhdysvaltojen talouskasvua hidastavat kiristynyt rahapolitiikka ja vahva dollari. Kiinan talouskasvua on heikentänyt koronarajoitusten painama kotimainen kysyntä sekä kiinteistösektorin ongelmat.

Työllisyyden toipuminen koronakriisistä oli erittäin nopeaa, työllisyyden kasvu on jatkunut ja työllisyys on reilusti vuoden 2019 tason yläpuolella. Vuoden 2022 lopulla työllisyys- ja osallistumisaste olivatkin ennätyskorkealla. Myös avoimia työpaikkoja oli varsin paljon. Työmarkkinoiden tilanne on siis hyvä, kun kohtamme heikomman taloustilanteen.

Lähivuosina työllisten määrä ja työttömyysaste heikkenevät hieman, mutta eivät olennaisesti. Vaikka työllisyys laskee, yritykset tulevat välttämään irtisanomisia. Avoimia työpaikkoja on edelleen paljon ja osaavasta työvoimasta halutaan pitää kiinni. Koronasta toivuttaessa eläkeiän ylittäneiden työllisyys on kasvanut paljon. Hyvä työvoiman kysyntä on saanut osan työntekijöistä viivästyttämään eläkkeelle siirtymistä. Työn kysynnän vaimentuessa eläkkeelle siirtyminen kasvaa.

Nimellisesti kotitalouksien tulot kasvavat vauhdikkaasti. Palkat nousevat totuttua suurempien sopimuskorotusten ja palkkaliukumien ansiosta. Myös hyvä työllisyyskehitys on lisännyt palkkatuloja. Nimellisten tulojen kasvu on kuitenkin ollut heikompaa kuin kuluttajahintojen nousu, mikä on syönyt sekä kotitalouksien ostovoimaa vuonna 2022 että luottamusta oman talouden kehitykseen. Vuonna 2023 myös sosiaalietuudet, erityisesti eläkkeet, nousevat selvästi normaalia enemmän. Totuttua suuremmat palkankorotukset eivät kuitenkaan lyhyellä aikavälillä uhkaa Suomen hintakilpailukykyä. Hintojen ja palkkojen nousu on ollut Suomessa kilpailijamaita hitaampaa. Varsinkin Yhdysvalloissa palkat ovat nousseet selvästi nopeammin. Pidemmällä aikavälillä on riski hinta- ja palkkakierteestä, joka heikentäisi myös hintakilpailukykyä.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema on kohentunut reippaasti talouden nopean nimelliskasvun ja työllisyyden kasvun vetämänä. Alijäämä alkaa kasvaa vuonna 2023, kun talouskasvu ja siten verotulojen kasvu hiipuvat, minkä lisäksi mm. Venäjän hyökkäyssodan vuoksi tehdyt toimet kasvattavat menoja.

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa alijäämäisinä suurten investointien takia, ja alijäämän ennakoidaan vähitellen kasvavan, kun kustannukset ja erityisesti henkilöstömenot kasvavat. Menojen kasvu on nopeaa myös kuntahallinnossa. Valtiontaloutta puolestaan rasittavat varautumistoimien lisäksi kasvaneet velanhoitomenot. Vaikka julkinen velkasuhde on parina viime vuonna supistunut vahvan BKT:n nimelliskasvun vetämänä, alkaa velkasuhde kasvaa uudelleen vuodesta 2023 alkaen. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon mittavat alijäämät sekä kohonneet velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla lähitulevaisuudessa.

Julkisten investointien voimakas kasvu jatkuu ennustevuosina, vuoden 2024 pientä laskua lukuun ottamatta. Vuonna 2023 julkiset investoinnit kasvavat noin seitsemän prosenttia, kun mm. rajavaltuutta ja maanpuolustusta vahvistetaan. Vuonna 2025 julkisia investointeja lisäävät hävittäjähankinnat.

On hyvin mahdollista, että joko sotatilanne Ukrainassa tai Venäjän sisäinen kehitys aiheuttavat uusia negatiivisia vaikutuksia maailman ja Suomen talouteen. Tällöin talouskasvu ja työllisyys kehittyisivät arvioitua heikommin. Toisaalta sodan loppumisella ja jälleenrakentamisen käynnistymisellä olisi merkittäviä positiivisia vaikutuksia talouteen.

Venäjän hyökkäys ei ole ainut epävarmuuden lähde talouskehitykselle. Esimerkiksi kiinteistömarkkinoiden ongelmat voivat hidastaa Kiinan ja sitä kautta koko maailman talouden kasvua. Toisaalta Kiinan koronapolitiikan höllentäminen voi nopeuttaa kasvua vuonna 2023. Lisäksi rahapolitiikan nopea muutos ympäri maailman, joka on näkynyt muun muassa korkojen nousuna ja dollarin arvon vahvistumisena, voi aiheuttaa ongelmia finanssimarkkinoilla ja kehittyvissä talouksissa.

Epävarmuutta liittyy myös kuluttajien käyttäytymiseen. Hintojen ja korkojen nousu aiheuttaa varsin suuren loven kotitalouksien talouteen. Kuluttajien luottamus talouteen on myös erittäin alhaisella tasolla. Tähän nähden muutokset kulutuskäyttäytymisessä ovat toistaiseksi olleet varsin maltillisia. Jos kuluttajat vähentävät kulutustaan ennakoitua enemmän, on tuotannon lasku ennustettua syvempi ja pidempi.

Lähteet: Taloudellinen katsaus, talvi 2022, Valtiovarainministeriön julkaisuja – 2022:80

2.2. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Harjavallan kaupungin lähivuosien taloudellinen tilanne näyttää vakaalta ja optimistiseltakin. Ilmastonmuutoksen paineet, koronaepidemia ja Venäjän käynnistämä hyökkäyssota vaikuttavat edelleen myös Harjavallassa. Vihreän siirtymän investoinneilla pyritään lisäämään vakautta ja omavaraisuutta. Harjavallassa on erinomainen mahdollisuus hyödyntää näin syntyynyttä liiketoimintaa. Harjavallassa vety- ja akkumateriaali-teollisuus on alkanut jo käytännössä rakentua ja olemme edelleen mukana Business Finlandin mahdollisissa uusissa sijoittumiskilpailuissa. Suurteollisuuspuiston toimijat ovat kaikki käytännössä osa sähköistyvää liikumista ja vihreää siirtymää, mikä näkyy myös heidän tuotteidensa vahvana kysyntänä. Tämä on vaikuttanut myös siihen, ettei kansainvälisiä pakotteita ole suunnattu tähän liiketoimintaan.

Harjavallan työpaikkaomavaraisuus on jo ylittänyt 150 % kasvaen edelleen. Vahva elinkeinopolitiikka ja uudet investoinnit edelleen korostavat Harjavallan roolia Satakunnan teollisuuden yhtenä kulmakivenä. Tämä näkyy jatkossakin yhteisö- ja ansiotuloverojen myötä realisoituvana optimismina ja vahvana luottamuksena myönteisestä tulevaisuudesta.

Hyvinvointialueuudistuksen seurauksena Harjavallan kaupunki on yksi kuusi Suomen kunnasta, joiden valtionosuudet muuttuivat negatiiviseksi. Kuluvana vuonna valtionosuuksien takaisinmaksuvelvoite Harjavallan kaupungille on 1,25 milj. euroa. Tilanteen eriskummallisuudesta pyritään lisäämään tietoisuutta tavoitteena lakimuutos, joilla valtionosuus ei missään tilanteessa muodostuisi negatiiviseksi.

Taseen kertynyt ylijäämä on vahvistunut viime vuosina, ja käsillä oleva tilinpäätös vahvistaa ylijäämäkertymää edelleen. Suuntauksen voi perustellusti olettaa pysyvän samansuuntaisena edellä kuvatuista syistä johtuen.

Kaupungin talouteen vaikuttavat tulevina vuosina näköpiirissä olevat investoinnit. Suurimpana niistä mainittakoon keskustan alakoulun saneeraus- ja uudisrakentamishanke, jonka kustannus kasvaa todennäköisesti vähintään 10 milj. euron tasoon. Tämä tarkoittaa lisää lainanottoa ja taloudellista vastuuta.

Käyttötalouden puolella menojen kasvua on odotettavissa nopean inflaation johdosta moniin hyödykkeisiin ja palveluihin. Huono-osaisuuteen sekä lasten ja nuorten kasvaneisiin ongelmiin on jo lähdetty suuntaamaan lisää resursseja sekä hankkeiden että perusrahoitusta lisäämällä. Tämä kehitys jatkunee edelleen.

Harjavallan kaupungin asukasluku vuodenvaihteessa:

2012/2013	7 486
2013/2014	7 407
2014/2015	7 373
2015/2016	7 296
2016/2017	7 239
2017/2018	7 151
2018/2019	7 027
2019/2020	6 935
2020/2021	6 871
2021/2022	6 785
2022/2023	6 758

3. Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuustossa on 27 jäsentä ja kunnallisvaalien perusteella valtuuston poliittinen kokoonpano valtuustokaudella 2021-2025 on seuraava:

SDP	13 valtuutettua
Kokoomus	6 valtuutettua
Vasemmistoliitto	3 valtuutettua
Perussuomalaiset	3 valtuutettua
Suomen Keskusta	1 valtuutettua
Kristillisdemokraatit	1 valtuutettua

Kaupungin hallintoon kuului vuonna 2022 valtuuston, kaupunginhallituksen ja tarkastuslautakunnan lisäksi keskusvaalilautakunta, sivistyslautakunta, tekninen lautakunta ja kaupunkikehityksen lautakunta. Kaupunginhallituksella oli lisäksi henkilöstöjaosto.

Hallintosäännössä määrätään kaupungin organisaatiosta sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyistä. Valtuusto on viimeksi 13.9.2021 § 78 tarkistanut voimassa olevaa hallintosääntöä.

Virasto-organisaatio jakautuu toimialoihin, jotka ovat hallintopalvelut, sivistyspalvelut sekä tekniset palvelut.

Toimielinten valtuustoon nähden sitova taloudellinen taso on tulosalue ja toimielimet jakavat tulosalueen määrärahat tulosityksiköille ja määräävät niiden vastuuhenkilöt. Kuntalain mukaisia tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet ja eri tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat.

Kaupungin konserniin kuuluvat tytäryhteisöt: Harjavallan Kaukolämpö Oy, Kiinteistö Oy Harjavallan Vuokratalo ja Kiinteistö Oy Kreetala. Kiinteistöyhtiöt huolehtivat vuokra-asuntotuotannosta ja kaukolämpöyhtiö lämmöntoimituksesta. Harjavallan kaukolämpöyhtiön toiminta on vuokrattu Pori Energia Oy:lle.

Kaupunki kuului vuonna 2022 Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymään, Satakunnan sairaanhoitopiirin kuntayhtymään, Satakuntaliittoon ja Satakunnan koulutuskuntayhtymään.

Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymän jäsenkuntien valtuustot hyväksyivät kesäkuussa 2020 sosiaalipalveluiden järjestämisvastuun siirron jäsenkunnista Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymälle (Kessote) 1.1.2021 alkaen. Päätöksen myötä kaupungin perusturvaa koskevan virasto- ja luottamusmiesorganisaation toiminta päättyi 31.1.2020. Muutokset on huomioitu valtuuston päätöksellä 7.12.2020 § 54 muutetussa hallintosäännössä, joka tuli voimaan 1.1.2021. Hyvinvointialueuudistuksen myötä vuosi 2022 oli Kessoten viimeinen toimintavuosi.

Satakunnan sairaanhoitopiirin Harjavallan sairaala sekä Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän pääterveysasema sijaitsevat Harjavallassa.

Pelastuspalvelut ostetaan Satakunnan pelastuslaitokselta ja elinkeinopalvelut hankitaan kuntamisteiselta Prizztech Oy:ltä.

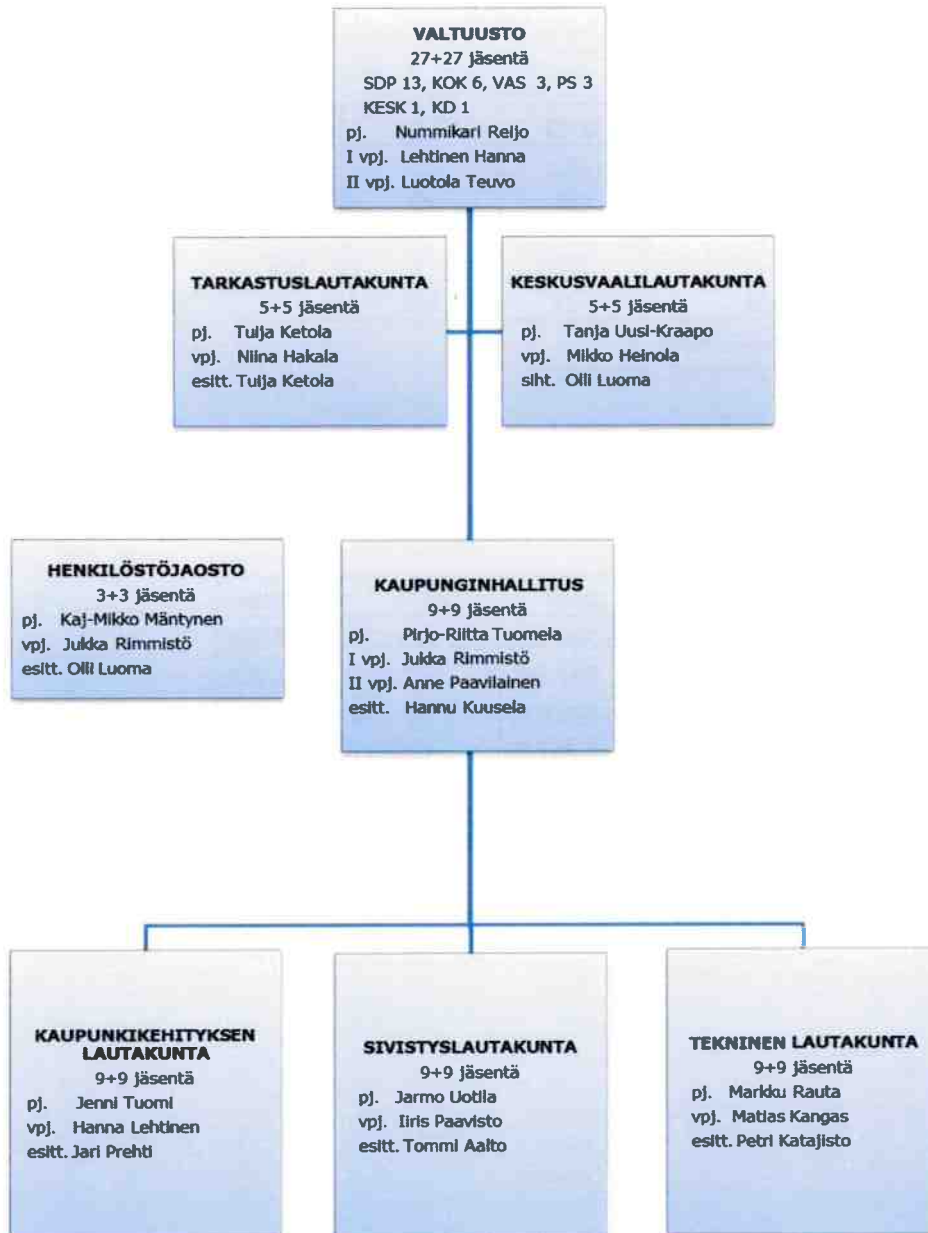
Jätehuoltopalvelut hankitaan Porin Jätehuolto Oy:ltä sopimuksen perusteella. Tehtävää jatkoi vuoden 2023 alusta lukien perustettu Keräämö Oy, johon liittyivät jäseniksi myös Harjavalta ja Kokemäki. Jokilaakson Ympäristö Oy huolehtii jäteveden siirrosta Porin Luotsinmäen puhdistamolle. Porin kaupungin alaisuuteen perustettiin joukkoliikennelautakunta vuonna 2014. Seudun kunnilla on edustus lautakunnassa.

Kaupunki kuuluu vähemmistöosakkaana osakkuusyhteisöihin:

- Jokilaakson Ympäristö Oy
- Kiinteistö Oy Huovinkatu.

Vuoden 2022 aikana Kiinteistöosakeyhtiö Harjavallan Virastotalon konkurssi raukesi.

4. Harjavalan kaupungin luottamuselinorganisaatio 2022

5. Harjavalan kaupungin henkilöstö

Harjavalan kaupungin henkilöstömäärässä ei ole merkittävää muutosta vuoteen 2021 verrattuna. Henkilöstöä käsitellään laajemmin henkilöstökertomuksessa.

Henkilöstömäärä 31.12.2022

	2022	2021	Muutos
Vakinaiset	262	252	+10
Määräaikaiset	34	47	-13
Muut *)	25	3	+22
Maksetut palkat yhteensä	321	302	+19

*) sijaiset, työllistetyt, oppisopimus

*) työllistetyt, oppisopimukset sekä sijaisuudet

Maksetut palkat 2022

Palkkojen ja palkkioiden määrä lisääntyi edellisestä vuodesta 7,34 %:lla.

	2022	2021	Muutos
Vakinaiset	9 306 553	8 929 304	377 249
Sijaiset	767 849	636 607	131 242
Tilapäiset	733 678	579 110	154 568
Kokouspalkkiot	126 135	136 712	-10 577
Muut	413 312	286 522	126 910
Maksetut palkat yhteensä	11 347 527	10 568 135	779 392

6. Ympäristönäkökohdat

Harjavallan kaupungilla ei ole tiedossaan ympäristövastuita, jotka kohdistuvat kaupungin omistamiin maa-alueisiin tai kaupungin alueeseen. Riskianalyysin myötä on myös ympäristöriskeihin varautuminen huomiotu. Teollinen historia näkyy Harjavallan ympäristössä, vaikka asiassa on tapahtunut ja tapahtuu edelleen vahvaa kehitystä. Aikaisempien vuosien ratkaisut voivat realisoitua kaupungille taloudellisina vastuina, ellei ympäristön pilaantumisen aiheuttajaa enää ole löydettävissä. Uusien tehdasinvestointien yhteydessä maaperän saastuneisuus selvitetään ja tarvittaessa maaperä puhdistetaan.

Harjavallan kaupungissa toimii ilmanlaatu työryhmä, jonka jäsenenä myös Harjavallan kaupunki on. Työryhmä julkaisee vuosittain Harjavallan ilmanlaatu –raportin, johon on koottu ilmanlaadun seurannan tulokset ja tiedot ilman epäpuhtauksien päästömääristä. Ennen raportin julkistamista tuloksista raportoidaan kaupunginhallitukselle ja johtoryhmälle.

Harjavallan kaupungilla ei ole omaa jäteveden käsittelylaitosta, vaan Jokilaakson Ympäristö toimittaa jätevedet käsiteltäväksi Porin Veden hallinnoimalle Luotsinmäen jäteveden käsittelylaitokselle. Porin Veden kanssa on saatu solmittua vähintään 15 vuoden jatkosopimus jäteveden vastaanottamisesta.

Harjavallan yhdyskuntajätteet toimitetaan Porin Hangassuon kaatopaikalle Luvialle. Jätehuoltoa varten on perustettu kuntien yhteinen Keräämö Oy, joka jatkossa vastaa jätehuollosta. Vaaralliset jätteet toimitetaan Fortumin ongelmajätelaitokselle Riihimäelle.

7. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Toimielimien ja viranhaltijoiden sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät tehtävät on määritelty kaupungin hallintosäännön 10 luvussa.

Valtuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 11.6.2018. Valtuuston päättämien perusteiden pohjalta kaupunginhallitus on 17.12.2018 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Ohjeessa on määritelty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen sekä talouden hoitoon kuuluva sisäinen valvonta.

Hyvän hallinnon perusteiden toteuttamiseksi kaupungilla on hallintosääntö, jossa määrätään kaupungin päätöksenteko- ja kokousmenettelyistä. Harjavallan kaupungin hallintosääntö on hyväksytty 13.9.2021. Konserniohjausta varten kaupungilla on konserniohje.

Päätösten oikeellisuutta valvotaan siten, että toimielimen pöytäkirja on toimitettava kaupunginhallitukselle ja viranhaltijan päätöspöytäkirja asianomaiselle lautakunnalle. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja osallistuvat aktiivisesti myös toimielinten kokouksiin. Päätökset muutoksenhakuohjeineen asetetaan asianmukaisesti nähtäville sekä annetaan tiedoksi asianosaisille. Päätösvaltaa delegoinut toimielin voi ottaa oikeutta käyttämällä päättää asiasta uudelleen.

Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu vuoden 2022 aikana merkittäviä poikkeamia.

Varojen käytön valvonta

Kaupungilla on talouden seurantaan tarkoitettu raportointijärjestelmä, jonka kautta taloudesta vastuussa olevat voivat päivittäin valvoa talouden toteutumista. Talousarviossa on määritelty talousarvion sitovuus ja annettu ohjeet talousarvion noudattamiseksi.

Valtuusto on myöntänyt talousarvion määrärahat ja hyväksynyt tuloarviot tulosalueittain bruttoperiaatteella. Talousarvion toteumaa on esitelty säännöllisesti kaupunginhallitukselle ja lautakunnille. Valtuuston käsittelyyn on viety tilikaudelta 2022 yksi osavuositarkaus.

Keskushallinto on valvonut päivittäistä varojen käyttöä erilaisin tarkastuksin. Muun muassa käteiskassa-tarkastukset on tehty tilikauden 2022 aikana. Valvonnan helpottamiseksi on lisätty sähköisiä järjestelmiä taloudenpidossa. Perintä on osin ulkoistettu perintätoimistolle.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja kuvataan kunnan toimintaan liittyviä riskejä, arvioidaan riskien merkitystä ja niiden toteutumisen todennäköisyyttä, sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi.

Vuoden 2022 aikana toteutettiin aikaisempien vuosien tapaan toimialakohtainen ohjattu riskianalyysi, joka muodostaa systemaattisen menettelyn riskien tunnistamiseksi. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi eli riskikartoitus on näin ulotettu myös toimialatasolle. Toimivalta-asiat on ratkaistu päivittämällä hallintosääntöä ja tekemällä uuden hallintosäännön edellyttämät delegointipäätökset. Monimutkaistuva hallinto ja lainsäädännön uudistusten myötä asetetut uudet tehtävät edellyttävät hallintosäännön jatkuvaa tarkastelua toimivaltakysymysten pitämiseksi ajantasaisina.

Koko kaupunkia koskevassa ja toimialakohtaisissa riskikartoituksissa riskejä tarkasteltiin seuraavien otsikoiden kautta:

1. Toimintaympäristö ja toiminnan organisointi
2. Suunnittelu- ja seurantajärjestelmä
3. Päätöksenteko
4. Henkilöstö
5. Tietojärjestelmät
6. Talous
7. Hankinnat
8. Sopimukset ja projektit
9. Omaisuus
10. Talous- ja henkilöstöhallinnon prosessit
11. Tiedonkulku
12. Seuranta

Talousarviovalmistelun yhteydessä toteutettiin konsernijohtoon ja kaupungin johtoryhmän yhteinen riskianalyysi. Johtoryhmän riskianalyysin jälkeen talousarviovalmisteluun liittyi myös toimialakohtainen riskianalyysi, joka huomioitiin lautakuntien talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Tämän prosessin myötä merkittävimmiksi riskeiksi muodostuivat (tummennettuna):

- **Koronapandemian seurauksena kaupungin asukkaiden hyvinvointiin ja kuntatalouteen kohdistuu paineita.** Koronapandemiasta on siirrytty epidemiatasolle, mikä vaikuttaa edelleen asukkaiden hyvinvointiin ja on näkynyt etenkin kasvaneina poissaoloina. Yhteisöveron jako-osuuden muutos ja valtiolta tulleet koronakompensaatiot ovat vähentäneet tätä painetta ainakin lyhyellä tähtäimellä vaikuttaen merkittävästi vuoden 2022 ylijäämävaiheeseen tilinpäätökseen.
- **Pitkä teollisen tuotannon historia on muodostanut ympäristöriskin, joskin tilanne on nykytilaan sääntöjen ja merkittävien investointien myötä parantunut.** Uusien tehdasinvestointien myötä on muodostunut prosessi, jossa mahdollinen pilaantunut maa-aines huomioidaan maanhankinnassa ja myynnissä osana kustannuksia. Ilman laadun tarkkailu osoittaa, että tehdyt investoinnit näkyvät parempina tuloksina.
- **Tietojärjestelmiin kohdistuvat uhat muodostavat merkittävän riskin kaupungin toiminnalle, joten tietoturva ja tietojärjestelmien jatkuvuudenhallintaa kehitetään.** Harjavallan kaupungin tietohallinnon tukipalvelut on Kuntien Tiera Oy:n tuottanut 1.2.2022 alkaen. Tällä ratkaisulla hankittiin laa-

ja-alaista osaamista ja lisäresurssia tietoturvan ja jatkuvuudenhallinnan edistämiseksi. Tiera on ollut mukana digiturvaharjoittelussa ja luonut prosesseja mahdollisten kyberhyökkäysten torjumiseksi ja vaikutusten minimoimiseksi.

- **Alijäämäinen talousarvio ja pienenevä talouden liikkumavara sekä korjausvelan paikkaamiseen liittyvät investointitarpeet lisäävä kaupungin velkaantumisasetta vaarantaen kaupungin talouden tasapainoa. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisvastuun siirtyminen hyvinvointialueille lisää kaupungin talouden ennustettavuutta. Toisaalta suuri osa verotuloista poistuu ja taloudellinen liikkumavara pienenee. Hyvinvointialueiden palveluiden mahdollinen keskittäminen voi realisoitua kaupungin tai Kessoten omistamien kiinteistöjen jäämisenä kunnan vastuulle.**

Alijäämäisestä talousarviosta on päästy merkittävään ylijäämään, mikä helpottaa tulevien investointien toteuttamista. Vuoden 2022 ylijäämästä tehdään 1,5 M€:n investointivaraus koulukusinvestointia varten. Talouden ennustettavuutta uhkaa valtion kunnille siirtämien lisätehtävien rahoitus. Vuonna 2023 Harjavalta on yksi kuudesta kunnasta, jonka peruspalveluiden tuottamiseen ohjattu valtionosuus on negatiivinen. Hyvinvointialueiden tilavuokrat on varmistettu vain kolmeksi vuodeksi, joten riskiin varautuminen on edelleen perusteltua.

- **Manner-Suomen korkeimmasta työpaikkaomavaraisuudesta huolimatta Harjavallan asukasluku vähenee, mikä vaikuttaa verotulojen kertymiseen ja aiheuttaa jatkuvaa painetta palvelurakenteen sopeuttamiseen. Asuntopoliittisen ohjelman toimenpiteiden sekä markkinoinnin ja mainonnan kautta pyritään tätä kehitystä muuttamaan. Toisaalta väestön ikääntyminen kasvattaa palvelutarvetta, johon ratkaisun avaimet ovat jatkossa hyvinvointialueella.**

Asukasluku väheni vuoden 2022 aikana 27 henkilöllä. Muuttoliike kasvatti kaupungin asukasmäärää 48 henkilöllä, jota voidaan pitää hyvänä tuloksena. Asukasmäärän väheneminen ei näy lasten ja nuorten palvelurakenteen sopeuttamistarpeena vaan palveluille on ollut kysyntää. Liikekeskuksen kaavan hyväksyminen mahdollistaa asuntopoliittisen ohjelman toimenpiteiden toteutumisen. Talouden epävarmuus, inflaatio ja korkotason nousu hidastavat tätä kehitystä.

Taloudellisiin riskeihin varautuminen

Kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelu perustuu valtuuston 11.12.2017 § 94 hyväksymään Harjavalta 2025 Vahva ja rohkea -kaupunkistrategiaan. Kaupungin elinvoimaohjelmassa on asetettu tavoitteeksi, että taseessa on ylijäämää enemmän kuin kolme miljoonaa euroa. Mikäli ylijäämä laskee alle tavoitteen, laaditaan useamman vuoden mittainen talouden tasapainottamisohjelma. Talousarviota laadittaessa on huomioitu ennakkolliset tiedot verotuloista ja valtionosuuksista.

Ukrainan sodan syttymisen jälkeen pitkään jatkunut ns. nollakorkojen aika päättyi korkomarkkinoilla. Rahoitustuotoilla ja -menoilla on ollut noin kymmenen viime vuoden ajan melko vähän merkitystä kunnan taloudessa, mutta tilanne muuttui merkittävästi vuoden 2022 aikana. Korkoriskit ja ulkopuoliseen rahoitukseen muutoin liittyvät riskit korostavat taloudellisiin riskeihin varautumisen merkitystä.

Hyvinvointialueuudistus vaikuttaa keskeisesti talouden suunnitelmallisuuteen ja hallittavuuteen. Sosiaali- ja terveyspalvelujen kustannukset siirtyivät 1.1.2023 aloittaneille hyvinvointialueille. Kyseisten kustannusten luonne on luonut ennakkoimattomuutta ja mahdollisuuden taloudellisten riskien toteutumiseen, sillä monet palveluista ovat lakisääteisiä ja käytännöllinen vaikuttaminen niihin on ollut mahdotonta kunnan taholta. Tilinpäätös 2022 sisältää useita HVA-uudistukseen liittyviä kertaeriä. Kuntayhtymien purkaminen on tarkoittanut erilaisia taloudellisia velvoitteita (esim. kuntayhtymien alijäämien kattamisvelvoite), mihin talousarviota 2022 laadittaessa ei osattu täysin varautua.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Tulosalueet ovat velvollisia huolehtimaan siitä, että kaupungin omistama ja kaupungin hoidossa oleva omaisuus pidetään kunnossa ja että sitä käytetään taloudellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Kiinteis-

töomaisuuden hallinnoinnista vastaa tekninen lautakunta. Kaupungin omaisuuden käsittelyssä ei ole havaittu puutteita, jotka olisivat johtaneet taloudellisiin menetyksiin.

Toiminnan riskeihin varautuminen

Toiminnassa aiheutuvia vahinkoja ja virheitä pyritään ennaltaehkäisemään huolellisella asioiden valmistelulla ja toimeenpanolla. Aikataulujen noudattamiseen kiinnitetään huomiota.

Toimielinten sisäinen valvonta

Toimielimet nimeävät talousarviovuoden alussa taloudesta ja toiminnasta vastaavat henkilöt. Toimialoilla on sisäisiä ohjeita, jotka perustuvat hallintosääntöön, lainsäädäntöön ja alan eettisiin ohjeisiin. Eri alojen laatusuosituksia otetaan huomioon toiminnassa. Toimielimet raportoivat sisäisen valvonnan toteutumista vuosittain toimintakertomuksessa.

8. Painopistealueet

Harjavalan kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 7.6.2021/ § 139 vuoden 2022 talousarvion laadintaohjeen yhteydessä myös kaupunkistrategiaa toteuttavien ohjelmien painopisteet, jotka valikoituivat siten, että elinvoimaohjelmasta valittiin kaksi, hyvinvointiohjelmasta ja yhdistysohjelmasta yksi painopiste. (Kaupunginhallituksen talousarvioseminaarissa 21.-22.10.2021 tarkennettiin yhdistysohjelman painopisteitä).

Kasvun ja yrittäjyyden Harjavalta/Elinvoimaohjelma

Painopiste	Toimenpide	Vastuutaho	Tot. 1-12
Omistajaohjaus ja kaupungin talous	Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano	Kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, kaupungingeodeetti, talousjohtaja, palvelualuejohtajat ja palveluysiköiden esimiehet	Tasapainottamisohjelman toimenpiteitä on toteutettu talousarvioprosessin yhteydessä.
Kaupungin maine ja markkinointi	Brändikirjan ja viestintäohjeen toimeenpano	Markkinointi- ja viestintätyöryhmä, markkinointi- ja viestintäsuunnittelija	Kaupungin brändin näkyvyyttä on tehostettu ja viestintäohje on käytössä.
	Rekrytoidaan markkinointi- ja viestintäsuunnittelija	Kaupunginjohtaja, markkinointi- ja viestintätyöryhmä, johtoryhmä	Markkinointi- ja viestintäsuunnittelija on aloittanut tehtävässään maaliskuussa 2022.
	Varmistetaan yhtenäisen brändin näkyminen sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä	Keskushallinto	Toteutunut pääosin.

Laadukkaiden palveluiden Harjavalta/Hyvinvointiohjelma

Painopiste	Toimenpide	Vastuutaho	Tot. 1-12
Ennaltaehkäisevä toiminta	Huomioidaan päätöksenteossa ennakko vaikutusten arviointi	Päätöksenteon valmistelijat ja esittelijät	Ennakko vaikutusten arviointimenettely otettu käyttöön
	Järjestetään palvelutuotannossa kaupungin asukkaiden hyvinvointia edistäviä tapahtumia	Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, kaupungingeodeetti, palvelualuejohtajat ja palveluysiköiden esimiehet	Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden yksiköt järjestävät aktiivisesti tapahtumia.
	Osallistutaan aktiivisesti hyvinvointialueiden valmistelu työhön katkeamattomien palveluketjujen	Kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, sivistysjohtaja, tekninen johtaja, päiväko-	Osallistuttu niiltä osin, kuin on kyetty irrottautumaan omista työtehtävistä.

	varmistamiseksi yli hallintorajojen	tien johtajat ja koulujen rehtorit	tä.
	Valmistellaan sote-uudistuksen jälkeisen kunnan palvelurakenne	Kaupunginhallitus ja johtoryhmä	Valmistelussa. Kaikilta osin ei ole käytettävissä valtion linjauksia.

Yhteisöllisyyden ja vapaa-ajan Harjavalta/Yhdistysohjelma

Painopiste	Toimenpide	Vastuutaho	Tot. 1-12
Osallisuus ja harrastaminen	Otetaan osallistava budjetointi käyttöön investointien toteuttamisessa	Kaupunginhallitus, johtoryhmä ja tekninen lautakunta	Otettu käyttöön.
	Tuetaan yhdistysten toimintaa huomioimalla niiden rooli asukkaiden hyvinvoinnin edistämisessä	Kaupunginhallitus, lautakunnat, johtoryhmä	Jatkuva yhteydenpito yhdistyksiin ja järjestöihin. Yhteisötilan valmistelut käynnistymässä.
	Kannustetaan yhdistyksiä hyödyntämään Leader-rahoitusta	Kaupungin johtoryhmä	Yhdistykset on kutsuttu yhdistysiltan, jossa asiaa on esitelty.
	Lisätään yhdistysten ja kaupungin vuoropuhelua järjestämällä yhdistysiltoja	Kaupunginhallitus ja johtoryhmä	Järjestetty 31.3.

STRATEGIAN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Kaupunkistrategian ja siihen liittyvien ohjelmien tiivistäminen ja kirkastaminen toteutettiin vuoden 2022 aikana ja hyväksyttiin valtuustossa 13.2.2023. Painopisteet, toimenpiteet ja niiden toteuttaminen kirjataan vuosittain talousarvioon toiminnan ja talouden suunnitelmaan. Niiden toteutumista seurataan osavuosisatouksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1. Tilikauden tulos ja taloudellinen asema

Tilikauden 2022 tulos osoittaa 3 077 483 euroa. Taseen ylijäämä on tilikauden 2021 ylijäämä huomioon ottaen 6 131 735 euroa. Tilinpäätöksen käsittelyksi ehdotetaan kaupunginhallitukselle 1 500 000 euron investointivaruksen tekemistä keskustan alakoulun tuleviin korjausinvestointeihin, minkä jälkeen ylijäämä olisi 1 577 483 euroa. Taseen ylijäämäksi muodostuisi siten 7 709 217 euroa.

Käyttötaloudessa valtuustoon nähden sitovia eriä ulkoisten menojen ja tulojen lisäksi olivat sisäiset ostot ja myynnit ja sisäiset vuokrat, joten seuraavassa tarkastelussa on tuotoissa ja kuluissa sisäinen laskenta mukana. Arvonlisäveroa ei ole laskettu mukaan. Kaupungin sisäinen maksuliikenne oli noin 4,8 miljoonaa euroa.

Tilikauden 2022 toimintakate oli -49,2 miljoonaa euroa ja se kasvoi edellisvuodesta 7,7 % (vuonna 2021 vähennys oli 3,1 %).

Toimintakate vuosina 2017-2022 (1 000 euroa):

2017	2018	2019	2020	2021	2022
-43 821	-44 588	-45 821	-44 333	-45 692	-49 206

Verotuloja tilitettiin kaupungille 41,3 miljoonaa euroa, 5,2 % enemmän kuin tilikaudella 2021. Kunnallisveron kertymä oli 26,2 miljoonaa euroa, yhteisöveron 12,2 miljoonaa euroa ja kiinteistöveron 2,8 miljoonaa euroa. Koronakompensaationa kuntien jako-osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin reilulla 10,0 %-yksiköllä vuosiksi 2020 ja 2021, mikä vastasi vuonna 2021 yli kahden miljoonan tuottoa Harjavallan kaupungille. Tilinpäätösvuotena 2022 yhteisöveron jako-osuus laski koronavuosia edeltävälle tasolle, ja yhteisöveron vahva tuotto perustuukin yritysten vahvaan taloudelliseen kehitykseen.

Vuoden 2022 tuloveroprosentti oli 21,50 ja kiinteistöveroprosentit:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,40
- vakituisten asuinrakennusten 0,50
- muiden asuinrakennusten 0,98
- voimalaitosten 3,10.

Valtionosuuksia saatiin 13,6 miljoonaa euroa. Valtionosuus lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna 2,5 %:a. Peruspalvelujen valtionosuus oli 11,8 miljoonaa euroa.

Veromenetysten kompensatiot, jotka on esitetty talousarviovuodesta 2020 alkaen omalla momentillaan, olivat 3,6 miljoonaa euroa.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus oli -0,4 miljoonaa euroa. Valtionosuutta pienentävä verotulotasaus oli -1,4 miljoonaa euroa.

Korkotuottoja kertyi 8 260 euroa ja muita rahoitustuottoja 114 598 euroa. Korkokuluja oli 68 342 euroa ja muita rahoituskuluja 6 622 euroa.

Vuosikate tilikaudelta 2022 oli 5 751 411 euroa.

Vuosikate euroa/asukas vuosina 2017-2022:

2017	2018	2019	2020	2021	2022
364	-27	-182	556	1012	851

Poistojen määrä oli 2,6 miljoonaa euroa. Poistojen määrä kasvoi talousarvioon nähden 138 000 euroa, mitä selittää pääosin Osuuspankin Harjavallan konttorirakennuksen osto uudeksi kaupungitaloksi ja sen muutostöiden aloittaminen jo vuoden 2022 alkupuolella. Arvonalentumisena kirjattiin KOy Harjavallan virastotalo 26 000 euroa.

Kaupungilla oli vuoden 2022 lopussa pitkäaikaista lainaa 11,2 miljoonaa euroa.

Vesihuollon kirjanpito on eriytetty vuoden 2003 alusta alkaen. Vesihuollon tulos oli 326 700 € ylijäämäinen. Eriytetyn liiketoiminnan tilinpäätöstiedot löytyvät tilinpäätöskirjan lopusta.

Talousarvion 2022 muuttaminen

Käyttötalouden menoarviomuutokset

Vuoden 2022 talousarvion käyttötalousosaan on tehty useita henkilöstökulujen määrärahalisäyksiä. Henkilöstökuluja lisättiin kaikille kaupungin tulosalueille yhteensä 370 300 euroa. Selittävät tekijät vaihtelevat irtisanoutumisista arvioitua suurempaan sijaisten käyttöön mm. koronatilanteesta johtuen.

Palvelujen ostoon päätettiin talousarviomuutos sekä keskushallinnon sekä kasvatus- ja kulttuuripalveluiden alaiseen toimintaan. Keskushallinnon palvelujen oston lisäys (60.000 euroa) kohdistui IT-uudistusten kustannuksiin ja Tieran palveluiden käyttöönottoon. Kasvatus- ja koulutuspalveluiden lisämääräraha (35.000 euroa) kohdistettiin kuljetuspalveluiden hankintaan koulukuljetusten kohonneiden kustannusten johdosta.

Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 19.9.2022 käyttötalousosan muutoksen keskushallinnon tulosalueelle työmarkkinatuen kuntaosuuden määrärahan lisäämiseksi 150 000 eurolla.

Käyttötalouden tuloarviomuutokset:

Merkittävin yksittäinen tuloarvioon kohdistunut muutos oli valtion koronatuki. Tämä valtionosuus vahvisti sosiaali- ja terveyspalveluiden tulosta 503 194 euroa. Kysymyksessä oli toinen peräkkäinen mutta poikkeuksellinen tuki, millä valtio korvasi kunnille täysimääräisenä koronapandemiasta johdettuja terveydenhuollon kustannuksia.

Sivistyslautakunta esitti kasvatus- ja koulutuspalvelujen maksutuottoja alennettavaksi 110 000 euroa. Merkittävin peruste tähän oli varhaiskasvatusmaksujen maksuperustemuutokset. Myös kaupunkikehityksen tulokertymääarviota vähennettiin yhteensä 55 000 euroa (-25 000 euroa myyntituloista ja -30 000 euroa maksutuloista).

Rahoituksen talousarviomuutokset

Yhteisöveron tuottoarviota korotettiin kaksi kertaa. Valtuuston päätöksellä sitä korotettiin jopa 4 200 000 euroa syyskuussa 2022 sekä 670 000 euroa talousarviovuoden jälkeen helmikuussa

2023. Niin ikään tuloveroarvio tarkistettiin 436 000 euroa suuremmaksi talousarviovuoden jälkeen.

Investointiohjelma:

Vuoden 2022 talousarvion investointiohjelmaa muutettiin kaikkiaan neljä kertaa. Valtuusto päätti 14.2.2022 uuden kaupungintalon hankkimisesta (1,65 milj. euroa) ja kohdisti sen muutostöihin 500 000 euroa. Samassa kokouksessa päätettiin lisätä investointiohjelmaan 150 000 euroa kohtaan Kt 43:n parantaminen. Syyskuussa (19.9.2022) valtuusto päätti kohdentaa IT-toimintaympäristön uudistuksia kahteen eri investointihankkeeseen ja osoitti niille tarvittavat määrärahat (palvelimien ym. muutostyöt 70 000 euroa ja langallisen verkon modernisointi 74 000 euroa). Valtuuston päätti vielä kokouksessaan 12.12.2022 kohdentaa talousarviovuoteen 390 000 euroa maanhankintaan. Edellä mainittujen lisäksi valtuusto päätti 14.11.2022 yhteensä 150 000 euroa kohdennettavaksi päällystystöihin ja Sepänsäädyn saneeraukseen.

Ylitys- ja alitusoikeudet

Kaupunginhallitukselle ollaan esittämässä 27.3.2023 kokouksessa edelleen valtuustolle esitettäväksi ylityslupa sekä sivistyspalveluiden menoihin että sosiaali- ja terveys toimialan menomäärärahaan.

TALOUSARVIO JA MUUTOKSET					
KÄYTTÖTALOUS					
Tulosalue	Käyttötarkoitus	TA 2022	Muutos	TA yht.	Päätös
Keskushallinto	Palkat	1 608 856	50 000	1 658 856	KV 13.2.2023 § 6
	Palvelujen ostot	1 333 289	60 000	1 393 289	KV13.2.2023 § 6
	Avustukset	503 000	<u>150 000</u>	653 000	KV 19.9.22 § 44
			260 000		
Sosiaali- ja terveystalvet	Tuet ja avustukset		503 194	503 194	
Kasvatus- ja koulutuspalvelut	Maksutuotot	353 400	-110 000	243 400	KV 13.2.2023 § 5
					KV 13.6. § 35
	Henkilöstökulut	7 859 713	240 300	8 100 013	KV 13.2.2023 § 257
	Palvelujen ostot	2 173 913	<u>35 000</u>	2 208 913	KV 13.2.2023 § 5
			275 300		
Sivistyslautakunta	Henkilöstökulut	314 203	20 000	334 203	KV 13.6.2022 § 31
Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut	Henkilöstökulut	837 662	40 000	877 662	KV 13.2.2023 § 5
Tekniset tukipalvelut	Henkilöstökulut	2 033 001	20 000	2 053 001	KV 13.6.2022 § 32
Kaupunkikehitys	Myyntituotot	43 000	-25 000	18 000	KV 12.12.2022 § 65
	Maksutuotot	112 000	<u>-30 000</u>	82 000	KV 12.12.2022 § 65
			-55 000		
INVESTOINNIT					
Aineettomat hyödykkeet	Hanke				
Rakennukset	Palvelimien ym. Muutostyöt		70 000		KV 19.9.2022 § 44
	Uusi kaupungintalo		1 650 000		KV 14.2.2022 § 5
	Uuden kaupungin talon muutostyöt		500 000		KV 14.2.2022 § 5
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Hanke Kt 43:n parantaminen		150 000		KV 14.2.2022 § 6
	Päällystystyöt		100 000		KV 14.11.2022 § 59
	Sepänkadun saneeraus		50 000		KV14.11.2022 § 59
	Maanhankinta		390 000		KV 12.12.2022 § 65
Koneet ja kalusto	Langallisen lähiverkon modernisointi		<u>74 000</u>		KV 19.9.2022 § 44
			2 984 000		
RAHOITUS					
	Yhteisöveron tuotto		670 000		KV 13.2.2023 § 6
	Tuloveron tuotto		436 500		KV 13.2.2023 § 6
	Yhteisöveron tuotto		<u>4 200 000</u>		KV 19.9.2022 § 44
			5 306 500		

2. Tuloslaskelma ja tunnusluvut, ulkoinen 1 000 €

	2022	2021
Toimintatuotot	6 686	6 870
Valmistus omaan käyttöön	13	9
Toimintakulut	-55 905	-52 571
Toimintakate	-49 206	-45 692
Verotulot	41 300	39 253
Valtionosuudet	13 610	13 272
Rahoitustuotot ja -kulut	48	34
Korkotuotot	8	3
Muut rahoitustuotot	115	58
Korkokulut	-68	-21
Muut rahoituskulut	-7	-6
Vuosikate	5 751	6 867
Poistot ja arvonalentumiset	-2 674	-2 786
Tilikauden tulos	3 077	4 081
Varausten muutos	-1 500	0
Tilikauden ylijäämä (alij.)	1 577	4 081
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut %	12	13
Vuosikate/Poistot, %	215	247
Vuosikate euroa/asukas	851	1 012
Asukasmäärä	6 758	6 785

3. Rahoituslaskelma ja tunnusluvut, 1 000 €

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 751	6 867
Tulorahoituksen korjauserät	-163	-146
Tulorahoitus yhteensä	5 588	6 721
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 043	-4 778
Rahoitusosuudet investointimenoihin		64
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 163	214
Investoinnit yhteensä	-3 880	-4 500
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 708	2 221
Rahoituksen rahavirta		
Antolainamuutokset	3	3
Antolainasaamisten vähennykset	3	3
Lainakannan muutokset	-3 857	1 143
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500	3 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 857	-4 357
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 500	2 500
Oman pääoman muutokset		182
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 121	-3 122
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-34	-346
Saamisten muutos	862	-854
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	1 294	-1 921
Rahoituksen rahavirta	-1 732	-1 792
Rahavarojen muutos	-24	428
Rahavarat 31.12.	1 220	1 244
Rahavarat 1.1.	1 244	816
Rahavarojen muutos	-24	428
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta 1000 €	-2 286	-3 797
Investointien tulorahoitus, 5	114,0	145,7
Laskennallinen lainanhoitokate	2,7	2,6
Kassan riittävyys, pv	7,0	7,0
Asukasmäärä	6 758	6 785

4. Tase ja tunnusluvut, 1 000 €

VASTAAVAA	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	47 543	46 178
Aineettomat hyödykkeet	301	112
Aineettomat oikeudet	4	16
Muut pitkävaikutteiset menot	297	96
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet	41 011	39 033
Maa- ja vesialueet	8 696	7 942
Rakennukset	22 375	22 037
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 030	8 666
Koneet ja kalusto	453	275
Muut aineelliset hyödykkeet	41	41
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	415	72
Sijoitukset	6 231	7 032
Osakkeet ja osuudet	6 153	6 951
Muut lainasaamiset	14	17
Muut saamiset	64	64
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		8
Muut toimeksiantojen varat		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 408	4 293
Saamiset	2 188	3 049
Pitkäaikaiset saamiset		83
Lainasaamiset		80
Siirtosaamiset		3
Lyhytaikaiset saamiset	2 188	2 966
Myyntisaamiset	951	1 230
Lainasaamiset	80	80
Muut saamiset	53	58
Siirtosaamiset	1 104	1 598
Rahat ja pankkisaamiset	1 220	1 244
VASTAAVAA YHTEENSÄ	50 951	50 480

VASTATTAVAA	2022	2021
OMA PÄÄOMA	25 677	24 100
Peruspääoma	17 854	17 854
Arvonkorotusrahasto	114	114
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 132	2 050
Tilikauden yli-/alijäämä	1 577	4 081
VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Investointivaraukset	1 500	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	228	270
Lahjoitusrahastojen pääomat	8	46
Muut toimeksiantojen pääomat	220	224
VIERAS PÄÄOMA	23 545	26 108
Pitkäaikainen	11 164	12 885
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 143	12 857
Saadut ennakot	12	19
Muut velat	9	9
Lyhytaikainen	12 381	13 223
Joukkovelkakirjalainat	1 500	4 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 214	3 857
Saadut ennakot	35	64
Ostovelat	2 648	2 539
Muut velat	563	530
Siirtovelat	3 421	2 233
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	50 951	50 480
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	53,4	47,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	38,1	43,8
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	7 709	6 132
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	1 141	904
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	16 857	20 714
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	2 494	3 053
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 euroa	17 066	20 907
Lainat ja vuokravastuut 31.12., euroa/asukas	2 525	3 081
Lainasaamiset, 1 000 euroa	14	17
Asukasmäärä	6 758	6 785

5. Kunnan kokonaistulot ja -menot, ulkoiset 1 000 €

TULOT		MENOT	
TOIMINTA		TOIMINTA	
Toimintatuotot	6 686	Toimintakulut	55 905
Verotulot	41 300	*Valmistus omaan käyttöön	-13
Valtionosuudet	13 610	Korkokulut	68
Korkotuotot	8	Muut rahoituskulut	7
Muut rahoitustuotot	115	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-20
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-182		
INVESTOINNIT		INVESTOINNIT	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 163	Investointimenot	5 043
RAHOITUSTOIMINTA		RAHOITUSTOIMINTA	
Antolainasaamisten vähennys	3	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 857
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	2 500
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	65 202	KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	67 348

KAUPUNKIKONSERNIN TOIMINNAN JA TALOUDEN TOTEUTUMINEN

1. Kaupunkikonsernin tavoitteet 2022

Toiminnan painopisteet vuonna 2022

Emoyhteisön eli kaupungin tehtävänä on järjestää asukkailleen varhaiskasvatus-, koulutus-, kulttuuri- ja vapaa-aika- sekä kunnallisteknisiä palveluja ja huolehtia lainsäädännössä kunnalle säädetyistä tehtävistä. Sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden järjestämisvastuu on siirtynyt Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymälle (Kessote) vuoden 2021 alusta alkaen.

Omistajaohjausta toteutetaan kaupunginvaltuuston hyväksymän konserniohjeen mukaisesti. Panostetaan omistajaohjauksen merkityksen tiedostamiseen niin emoyhteisöä edustavien luottamushenkilöiden keskuudessa kuin tytäryhteisöissäkin. Omistajaohjausta terävöitetään edistämällä vuoropuhelua.

Kaupungin talouden tasapainottamisessa on erityisen tärkeää hillitä sosiaali- ja terveydenhuollon kulujen kasvua, koska vuoden 2022 tilinpäätös vaikuttaa oleellisella tavalla kaupungin talouteen sote-uudistuksen jälkeen. Kaupungin työpaikkaomavaraisuuden kasvaessa edelleen, on konserniin kuuluvan vuokratotaloyhtiön varauduttava toteuttamaan asuntopoliittiseen ohjelmaan kirjattuja toimenpiteitä, jotta edes osa uusiin työpaikkoihin sijoittuvista saataisiin asumaan Harjavaltaan.

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Kuntalaki edellyttää kuntakonsernin tiivistä talouden ohjausta ja omistajaohjauksen tehostamista kunnan hallinnossa.

Vuonna 2022 päämääränä on:

- tytär- ja osakkuusyhteisöjen sekä kuntayhtymien omistajaohjauksen terävöittäminen konserniohjeen mukaisesti

Tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet:

- Kiinteistö Oy Harjavallan Vuokratalo ja Kiinteistö Oy Kreetala: kaupungin asuntopoliittisen ohjelman linjausten toteuttaminen.

- Harjavallan Kaukolämpö Oy: tuloutusvaatimus 3 % sijoitetulle pääomalle.

- Riskianalyysin tekeminen kaikissa konserniyhtiöissä.

Tavoitteiden toteutumista mitataan:

- konserniohjeita on noudatettu ja toimielimet ovat ottaneet omiin suunnitelmiinsa mukaan konserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnan suunnittelun ja toteutuksen seurannan oman palvelustrategiansa ja konserniohjeen edellyttämällä tavalla.

- kustannukset eivät ylitä hyväksyttyjä talousarvioita.

- kiinteistöyhtiöt säilyttävät vakavaraisuutensa ja korjausvelan määrä on selvillä

- konsernin yhteisöissä toimivat kaupungin edustajat ymmärtävät tehtävänsä ja vastuunsa.

Raportointi:

Konsernitavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsauksessa ja tilinpäätöksessä.

Kaupungin konserniohjauksen vahvistaminen tytäryhteisöissä tapahtuu siten, että kaupunkia yhteisöissä edustavat luottamushenkilöt saavat konsernijohtolta tarpeen mukaan toimintaohjeita päätöksentekonsa tueksi ja toisaalta, että yhteisöissä tehdään kaupungin kanssa yhdenmukaisia ja kaupungin linjauksia tukevia päätöksiä.

Selonteko konsernivalvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä:

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä että lainsäännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Konsernivalvonnasta vastaa kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja sekä hallintosäännössä ja konserniohjeissa mainitut muut viranhaltijat. Valtuusto on hyväksynyt konserniohjeen 9.4.2018 § 19.

Toimivallan- ja vastuunjako konserniohjauksessa

Harjavallan valtuusto määrittelee yhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja sen mukaiset omistajapolitiikan linjaukset vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä. Konserniin kuuluvien yhteisöjen tulee toteuttaa omalta osaltaan valtuuston asettamia tavoitteita ja kaupungin edustajien on toimittava tytäryhteisöjen hallinnossa niiden saavuttamiseksi.

Kaupunginjohtajalla, hänen määräämällään viranhaltijalla tai kaupunginhallituksen nimeämällä edustajalla on oikeus olla läsnä tytäryhteisön hallituksen kokouksessa.

Kaupunginhallitus kutsuu konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen hallituksen jäsenet vuosittain yhteiseen tapamiseen tiedonkulun varmistamiseksi. Konsernijohto, konsernijohtoon tehtävät sekä toimivalta on määritelty Harjavallan kaupungin hallintosäännössä.

Kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus

Kaupunginvaltuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kuntakonsernin kokonaisedun mukaista.

Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Tytäryhteisön hallitus vastaa asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä. Konsernijohto pyrkii tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Kunnan talousarviossa ja –suunnitelmassa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Tätä varten tytäryhteisöjen hallitusten tulee toimittaa kuntaan sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tämän lisäksi tulee toimittaa tietoja mm. tulevista konserni- ja yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista konsernijohtoon tarkemmin määrittelemällä tavalla.

Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestäminen

Kaupungin tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kaupunginhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tulokseen laskemiseen tarvittavat tiedot. Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta.

Tytäryhteisön tulee antaa seurantaan varten kaupungille neljännesvuosittain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Tytäryhteisöllä tulee olla tätä varten riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet. Todennäköisesti realisoituvasta riskistä on raportoitava viipymättä konsernijohtolle. Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpitotapaa. Tytäryhteisöjen tulee toimittaa kunnalle tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Konserni- tai kaupungin talousjohto antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

Tilikaudesta 2022 konserniyhtiöt ovat raportoineet tilinpäätöksen voimassa olevaa konserniohjetta noudattaen.

Toteumat 1-12/2022:

Harjavallan Kaukolämpö Oy

Kulunut vuosi oli Harjavallan Kaukolämpö Oy:n kahdeksastoista toimintavuosi. Yhtiön toiminta jatkui kiinteistöyhtiön toimintaa muistuttaen. Hallitus valvoi kumppanusperiaatteiden mukaisesti kaukolämmön tuotantosopimusta yhdessä Boliden Oy:n ja STEP – Suomen Teollisuuden Energiapalvelu Oy:n kanssa. Samoin periaattein yhtiö toimi Porin Energia Oy:n kanssa kaukolämmön jakelun – ja kaukolämpöliiketoiminnan toteutuksen suhteen.

Tilikauden aikana yhtiön jakeluverkkoon asiakkaisissa ei ollut merkittäviä muutoksia, mutta verkon laajentamista suunnitellaan Sievarin teollisuusalueelle.

Kaukolämmön myynti Harjavallassa on lämpimien talvien vuoksi laskenut - vuonna 2022 lämmön kokonaismyynti oli 42 048 MWh. Lämmöntuotannon kustannuskehitys Suomessa oli tilikauden kuluessa maltillista ja vuoden 2022 alusta yhtiön asiakkaille kohdentuu noin 2,7 % korotus maksuihin.

Tilikauden 2022 liikevaihdoksi muodostui 281 442,63 euroa ja yhtiön voitto tilikaudelta oli 59 656,97 euroa. Taseen loppusumma oli 1 037 874,40 euroa. Liikevaihto muodostui liiketoiminnan vuokrauksesta. Yhtiö ei tehnyt tilikauden aikana itse investointeja. Pori Energia investoi yhtiön verkostoon tilikauden aikana 41 642,89 euroa.

Kiinteistöosakeyhtiö Kreetala

Yhtiön huoneistojen euromääräinen käyttöaste on ollut 77,0 %, mikä on 2,0 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2021. Tilikauden toiminta on ollut normaalia kiinteistönpitoa. Tilikauden voitto ennen varauksen muutosta on 25 431,03. Tuloksesta tehdään asuintalovaraus 25 420 euroa.

Tilikauden aikana suoritettut korjaukset ovat olleet vuosikorjausluonteisia ja niiden kokonaismäärä on melko vähäinen. Yhtiön maksuvalmius on ollut hyvä, eikä yhtiöllä ole tilinpäätöshetkellä pankkilainoja. Yhtiön toiminnassa ei arvioida tapahtuvan merkittäviä muutoksia vuonna 2023

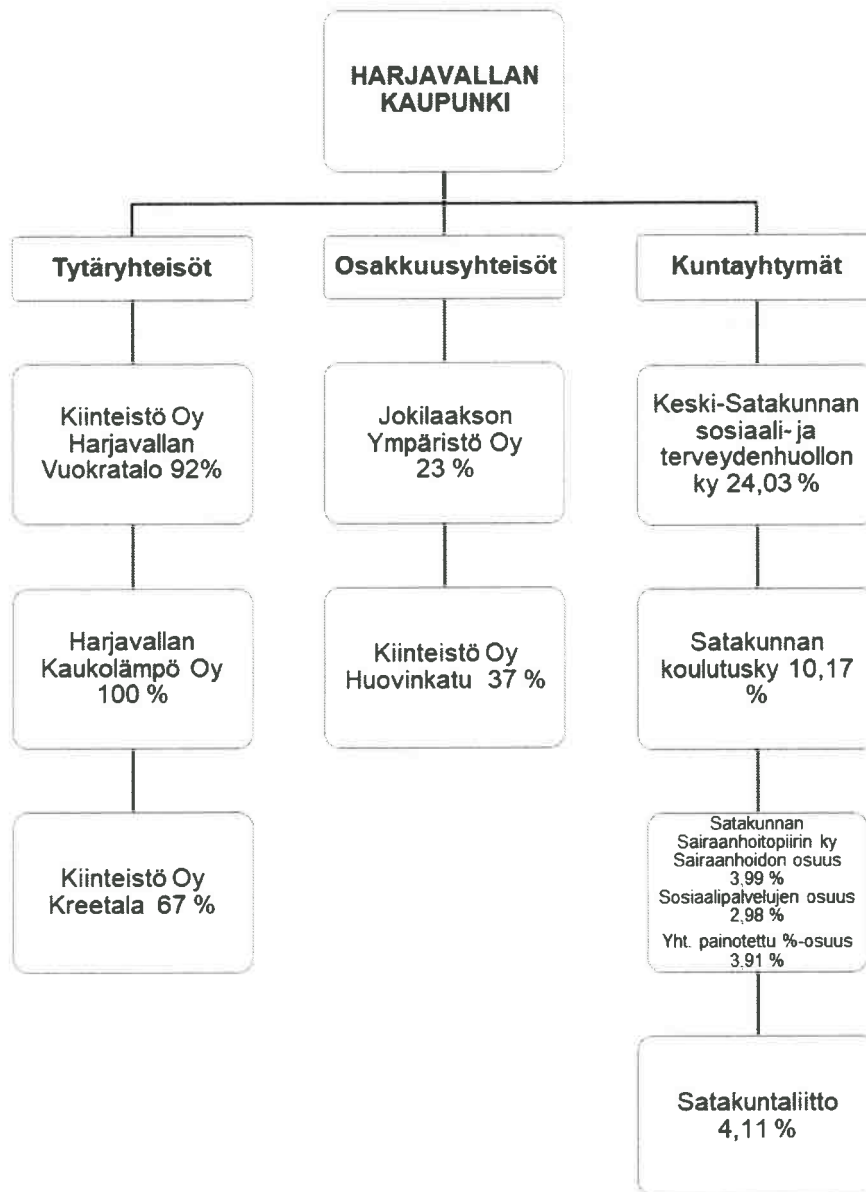
Kiinteistö Oy Harjavallan Vuokratalo

Kiinteistö Oy Harjavallan Vuokratalon tilikauden liikevaihdon muutos edellisvuoteen nähden oli -6,0 prosenttia. Tilikauden voitto ennen varausten muutosta oli 96 463,20 euroa. Yhtiön maksuvalmius on ollut hyvä. Pitkäaikaisia lainoja oli tilinpäätöshetkellä 4 062 963 euroa. Pitkäaikaisten velkojen määrä on tilikauden aikana lyhentynyt 155 187 euroa.

Tilikauden aikana on tehty mm. eritasoisia huoneistokorjauksia 20:een huoneistoon ja uusittu kodinkoneita. Toteutetut tilikauden korjaustoimenpiteet ovat olleet vuosikorjausluonteisia eikä isompia yksittäisiä investointeja tilikaudella ole tehty.

Yhtiö voi joutua lähitulevaisuudessa sopeuttamaan asuntotarjontaansa vallitsevan kysyntätilanteen mukaan. Toimenpiteillä saattaa olla vaikutusta yhtiön rahoitusasemaan.

2. Harjavalan kaupunkikonserni tilinpäätöksessä 2022

3. Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut 1 000 €

KONSERNITULOSLASKELMA

	2022	2021
Toimintatuotot	40 944	39 579
Toimintakulut	-91 639	-86 465
Osuus osakk.yht. voitto/tappio	80	104
Toimintakate	-50 615	-46 783
Verotulot	41 300	39 253
Valtionosuudet	16 086	15 639
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	6	
Muut rahoitustuotot	127	84
Korkokulut	-133	-76
Muut rahoituskulut	-74	-20
Vuosikate	6 697	8 097
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman muk. poistot	-3 687	-3 818
Arvonalentumiset	-26	-44
Tilikauden tulos	2 984	4 235
Tilinpäätössiirrot	-1 500	
Tilikauden verot	-17	-10
Laskennalliset verot	-18	-20
Vähemmistöosuudet	-14	-15
Tilikauden ylijäämä (alij.)	1 435	4 190
Toimintatuotot/toimintakulut %	-44,7	-45,8
Vuosikate/Poistot	180,4	210,0
Vuosikate €/asukas	991	1193
Asukasmäärä	6 758	6 785

4. Konsernirahoituslaskelma ja tunnusluvut, 1000 €

	2022	2021
Toiminnan rahavirta	6 388	7 910
Vuosikate	6 697	8 097
Tilikauden verot	-17	-10
Tulorahoituksen korjauserät	-292	-177
Investointien rahavirta	-6 079	-5 176
Investointimenot	-6 548	-5 503
Rahoitusosuudet investointimenoihin	14	97
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	455	230
Toiminnan ja investointien rahavirta	309	2 734
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	1	0
Antolainasaamisten vähennys	1	
Lainakannan muutokset	-3 591	1 304
Pitkäaikaisen lainojen lisäys	3 303	3 819
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 474	-5 015
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 420	2 500
Oman pääoman muutokset	6	179
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 050	-1 209
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-11	-251
Vaihto-omaisuuden muutokset	28	15
Saamisten muutokset	177	-1 457
Korottomien velkojen muutokset	1 856	484
Rahoituksen rahavirta	-1 534	274
Rahavarojen muutos	-1 225	3 008
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	5 830	7 055
Rahavarat 1.1.	7 055	4 047
Rahavarojen muutos	-1 225	3 008
Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodel- ta, 1 000 €	-2 128	-1 469
Investointien tulorahoitus, %	102,6	149,8
Laskennallinen lainanhoitokate	2,2	2,3
Kassan riittävyys, pv	21	27
Asukasmäärä	6 758	6 785

5. Konsernitase ja tunnusluvut, 1000 €

VASTAAVAA	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	55 542	52 887
Aineettomat hyödykkeet	384	240
Aineettomat oikeudet	77	132
Muut pitkävaikutteiset menot	307	108
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet	54 039	51 574
Maa- ja vesialueet	9 500	8 712
Rakennukset	31 415	31 430
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 413	9 073
Koneet ja kalusto	1 173	989
Muut aineelliset hyödykkeet	466	598
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 072	772
Sijoitukset	1 119	1 073
Osakkuusyhteisöosuudet	823	
Osakkeet ja osuudet	218	769
Joukkovelkakirjalainasaamiset		225
Muut saamiset	78	80
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	123	69
Valtion toimeksiannot	120	58
Lahjoitusrahastojen varat		8
Muut toimeksiantojen varat	3	3
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 459	13 888
Vaihto-omaisuus	484	512
Aineet ja tarvikkeet	484	512
Saamiset	6 145	6 321
Pitkäaikaiset saamiset	5	9
Myyntisaamiset	5	6
Siirtosaamiset		3
Lyhytaikaiset saamiset	6 140	6 312
Myyntisaamiset	4 141	4 112
Lainasaamiset	61	69
Muut saamiset	510	492
Siirtosaamiset	1 428	1 639
Rahoitusarvopaperit	513	518
Sijoitukset muihin rahamarkkinainstrumentteihin	513	518
Rahat ja pankkisaamiset	5 317	6 537
VASTAAVAA YHTEENSÄ	68 124	66 845

VASTATTAVAA	2022	2021
OMA PÄÄOMA	27 725	26 289
Peruspääoma	17 854	17 854
Arvonkorotusrahasto	114	114
Muut omat rahastot	412	412
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	7 909	3 719
Tilikauden yli-/alijäämä	1 436	4 190
VÄHEMMISTÖOSUUD3ET	90	76
Vähemmistöosuudet	90	76
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 500	
Vapaaehtoiset varaukset	1 500	
PAKOLLISET VARAUKSET	404	397
Muut pakolliset varaukset	404	397
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	504	461
Valtion toimeksiannot	127	67
Lahjoitusrahastojen pääomat	34	65
Muut toimeksiantojen pääomat	343	329
VIERAS PÄÄOMA	37 902	39 622
Pitkäaikainen	17 876	19 236
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 847	
Lainat julkisyhteisöiltä	8	19 198
Lainat muilta luotonantajilta		10
Saadut ennakot	12	19
Muut velat	9	9
Siirtovelat		
Lyhytaikainen	20 026	20 386
Joukkovelkakirjalainat	1 500	4 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 619	4 361
Lainat julkisyhteisöiltä	2	2
Saadut ennakot	224	350
Ostovelat	5 371	4 519
Muut velat	1 139	1 030
Siirtovelat	6 854	5 825
Laskennalliset verovelat	317	299
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	68 124	66 845
Konsernitaseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste %	43,2	39,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	38,3	41,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	9 345	7 909
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 383	1 166
Konsernin lainakanta, €/asukas	3 548	4 063
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	23 976	27 570
Lainat ja vastuut 31.12.	40 501	30 247
Lainat ja vastuut, €/asukas	5 969	4 458
Asukasmäärä	6 758	6 785

Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden 2022 tulos on 3 077 482,91 euroa ylijäämäinen.

Kaupunginhallitus ehdottaa, että vuoden 2022 tilinpäätöksessä tehdään 1 500 000 euron investointivaraus keskustan alakoulun rakennus- ja saneeraushanketta varten. Tilikauden ylijäämäksi muodostuisi siten 1 577 482,91 euroa. Kaupunginhallitus ehdottaa edelleen, että ylijäämä 1 577 482,91 euroa kirjataan taseen ylijäämä/alijäämä –tilille.

Tilikauden 2022 alkuperäinen talousarvio oli 854 000 euroa alijäämäinen ja muutostalousarvio 4,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Lopulliseen ylijäämän suuruuteen vaikutti eniten yhteisöveron tuotto, mikä nousi arvioidusta liki 4,9 milj. euroa.

Elinvoimaohjelmassa on asetettu tavoitteeksi, että taseessa on ylijäämää enemmän kuin 3,0 miljoonaa euroa. Mikäli ylijäämä laskee alle tavoitteen, laaditaan useamman vuoden mittainen talouden tasapainottamisohjelma. Talouden tasapainottamista on tehty talousarvioiden 2021 ja 2022 laadintavaiheissa. Talousnäköymä vuoteen 2022 arvioitiin merkittävästi realisoitunutta synkempänä ja talousarviossa esityksenä oli taseen ali-/ylijäämä tilin väheneminen lähelle 3,0 miljoonan euron tasoa.

Taseen ylijäämä 1.1.2022	6 131 735,41
Tilikauden ylijäämä	1 577 482,91
Taseen ylijäämä 31.12.2022	7 709 218,32

Käyttötalouden toteutuminen tulosalueittain

	Ta	Ta- muutos	Muutettu TA	Toteuma 2022	Poikkeama	Tot- %	Tilinpäätös 2021	Muutos-% 2022/2021
101 VAALIT								
Tuotot	12 500	0	12 500	15 336	-2 836	123	7 972	92,4
Kulut	-21 375	0	-21 375	-27 905	6 530	131	-35 738	-21,9
Netto	-8 875	0	-8 875	-12 569	3 694	142	-27 766	-54,7
111 TARKASTUSTOIMI								
Tuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulut	-22 387	0	-22 387	-19 524	-2 863	87	-19 025	2,6
Netto	-22 387	0	-22 387	-19 524	-2 863	87	-19 025	2,6
121 KESKUSHALLINTO								
Tuotot	750 930	0	750 930	1 053 377	-302 447	140	994 868	5,9
Kulut	-3 625 517	-260 000	-3 885 517	-3 903 730	18 213	101	-3 682 892	6
Netto	-2 874 587	-260 000	-3 134 587	-2 850 353	-284 234	91	-2 688 024	6
131 SOSIAALI JA TERVEYS								
Tuotot	0	503 194	503 194	512 737	-9 543	102	656 376	-21,9
Kulut	-32 134 746	0	-32 134 746	-33 129 768	995 022	103	-31 717 586	4,5
Netto	-32 134 746	503 194	-31 631 552	-32 617 031	985 479	103	-31 061 210	5
322 KASVATUS JA KOULUTUSPALVELUT								
Tuotot	1 200 127	-110 000	1 090 127	1 032 010	58 117	95	1 049 415	-1,7
Kulut	-11 721 406	-275 300	-11 996 706	-12 373 356	376 650	103	-11 313 659	9,4
Netto	-10 521 279	-385 300	-10 906 579	-11 341 346	434 767	104	-10 264 244	10,5
396 KULTTUURI JA VAPAA AJAN PALVELUT								
Tuotot	509 571	0	509 571	473 186	36 385	93	367 746	28,7
Kulut	-2 620 476	-40 000	-2 660 476	-2 748 143	87 667	103	-2 653 717	3,6
Netto	-2 110 905	-40 000	-2 150 905	-2 274 957	124 052	106	-2 285 971	-0,5
420 KUNNALLISTEKNISET PALVELUT								
Tuotot	288 080	0	288 080	255 024	33 056	89	331 647	-23,1
Kulut	-2 316 819	0	-2 316 819	-2 325 368	8 549	100	-2 239 124	3,9
Netto	-2 028 739	0	-2 028 739	-2 070 344	41 605	102	-1 907 478	8,5
461 TEKNISET TUKIPALVELUT								
Tuotot	6 408 200	0	6 408 200	6 279 630	128 570	98	6 036 417	4
Kulut	-4 725 999	-20 000	-4 745 999	-4 938 556	192 557	104	-4 222 166	17
Netto	1 682 201	-20 000	1 662 201	1 341 074	321 127	81	1 814 251	-26,1
465 VESIHUOLTO								
Tuotot	1 747 709	0	1 747 709	1 805 890	-58 181	103	1 913 968	-5,6
Kulut	-1 170 094	0	-1 170 094	-935 039	-235 055	80	-965 374	-3,1
Netto	577 615	0	577 615	870 851	-293 236	151	948 594	-8,2
511 KAUPUNKIKEHITYS								
Tuotot	155 000	-55 000	100 000	133 471	-33 471	134	173 516	-23,1
Kulut	-494 832	-20 000	-514 832	-493 818	-21 014	96	-491 395	0,5
Netto	-339 832	-75 000	-414 832	-360 347	-54 485	87	-317 878	13,4
800 RAHOITUS								
Tuotot	0	128 806	128 806	128 688	118	100	116 773	10,2
Kulut	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	0	128 806	128 806	128 688	118	100	116 773	10,2
RAPORTTI YHTEENSÄ								
Tuotot	11 072 117	467 000	11 539 117	11 689 348	-150 231	101	11 648 697	0,3
Kulut	-58 853 651	-615 300	-59 468 951	-60 895 205	1 426 254	102	-57 340 674	6,2
Netto	-47 781 534	-148 300	-47 929 834	-49 205 857	1 276 023	103	-45 691 977	7,7

TALOUSARVION JA TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Tulosalue: VAALIT

Tulosalueen kuvaus

Keskusvaalilautakunta huolehtii yleisten vaalien järjestämisestä.

Nykytilan kuvaus

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on kaikkien yleisten vaalien järjestäminen Harjavallassa. Keskusvaalilautakunnan alaisuudessa toimii vaalilautakunta ja vaalitoimikunta sekä vaalien ajan keskushallinnon henkilökuntaa.

Toimintaympäristön keskeiset muutokset

Vuonna 2022 on aluevaalit (23.1.2022), vuonna 2023 (2.4.2023) eduskuntavaalit ja vuonna 2024 presidentinvaalit (28.1.2024) sekä europarlamenttivaalit.

Vuoden 2022 talousarvion tavoitteet

Tavoite	Vaalien virheetön toimittaminen.
Toimenpide	Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta ovat tehtäviensä tasalla ja hyvin perehtyneitä vaalilainsäädäntöön ja oikeusministeriön ohjeisiin niin, että vaalit voidaan toimittaa järjestelmällisesti, häiriöttömästi ja oikein. Samat edellytykset koskevat keskusvaalilautakunnan työhön osallistuvia viranhaltijoita ja työntekijöitä.
Arviointikriteerit/mittarit	Luotettava vaalitulos.
Tavoitetaso	Vaalien virheetön toimittaminen.
Toteuma 1-12/2022	Aluevaalien vaalipäivä oli 23.1.2022 ja ennakkoäänestysaika 12.-18.1.2022. Vaalipäivän äänestys sekä ennakkoäänestys toimitettiin Harjavallassa Liikunta ja uimahallissa. Vaalien toimittaminen onnistui virheettömästi ja terveysturvallisesti. Äänioikeutettuja Harjavallassa oli 5 680 ja äänestysprosentti 43,9 %. Äänioikeutettua kohden kustannukset olivat 3,694 euroa. Vaaleihin varatut toimintakulut ylittyivät 6 530 euroa. Ylitys johtui pääosin henkilöstökuluista mm. koronaepidemiasta johtuen vaalien ajaksi äänestyspaikalle palkattiin tilapäistä henkilökuntaa huolehtimaan koronaohjeituksen mukaisen äänestämisen toteutumisesta. Koronaepidemiasta johtuen valtion korvaus vaalien järjestämisestä oli 2 836 euroa budjetointia suurempi.

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TOT 1-2/2022
Nettomenot euroa/äänioikeutettu	Ei vaaleja	4,3		
kuntavaalit				
presidentinvaalit				
eduskuntavaalit				
europarlamenttivaalit			1,6	2,21
aluevaalit				
Äänioikeutettuja		5 850	5 700	5 680

	Alkup. TA	TA-muutos	Muutettu TA	Toteuma	Poikkeama	Tot.- %	TP 2021	Muutos-% 2022/2021
10 KESKUSVAALILAUTAKUNTA								
Toimintatuotot	12 500	0	12 500	15 336	-2 836	123	7 972	192
Myyntituotot	12 500	0	12 500	15 336	-2 836	123	7 972	192
Toimintakulut	-21 375	0	-21 375	-27 905	6 530	131	-35 738	78
Henkilöstökulut	-17 001	0	-17 001	-23 553	6 552	139	-26 874	88
Palkat ja palkkiot	-15 700	0	-15 700	-21 686	5 986	138	-24 824	87
Henkilösivukulut	-1 301	0	-1 301	-1 867	566	144	-2 050	91
Eläkekulut	-945	0	-945	-1 543	598	163	-1 655	93
Muut henkilösivukulut	-356	0	-356	-324	-32	91	-395	82
Palvelujen ostot	-3 200	0	-3 200	-3 060	-140	96	-5 809	53
Muiden palvelujen ostot	-3 200	0	-3 200	-3 060	-140	96	-5 809	53
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-550	0	-550	-281	-269	51	-1 849	15
Muut toimintakulut	-624	0	-624	-1 011	387	162	-1 206	84
Toimintakate	-8 875	0	-8 875	-12 569	3 694	142	-27 766	45

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tulosalue: TARKASTUSTOIMI

Tulosalueen kuvaus

Tarkastustoimi sisältää tarkastuslautakunnan toiminnan ja tilintarkastuksen.

Tulosalueen nykytilanne

Tarkastuslautakunta on pakollinen toimielin. Sen tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi,

Tilintarkastaja KHT, JHT tarkastaa kunkin tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen. Tilintarkastusyhteisönä toimii KPMG Oy Ab.

Vuoden 2022 talousarvion tavoitteet

Tavoite	Tarkastuslautakunta arvioi valtuuston talousarviossa asettaminen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen siten, kuin kunta-laissa säädetään.
Toimenpide	Tarkastuslautakunta esittää arvioinnin tulokset arviointikertomuksessa.
Arviointikriteeri/ mittari	Arviointikertomus antaa oikeat ja riittävät tiedot tavoitteiden toteutumisesta ja siitä, mitkä tavoitteet eivät ole toteutuneet.
Tavoitetaso 2022	Arviointikertomus valmistuu niin, että se voidaan käsitellä valtuuston kesäkuun kokouksessa.
Toteuma 1-12/2022	Tarkastuslautakunta on seurannut hallintokuntien päätöksentekoa pöytäkirjoista, kutsumalla viranhaltijoita haastateltaviksi kokouksiin ja pyytämällä asiakirjaselvityksiä. Suunnitelmalliseen työskentelyyn perustuen tarkastuslautakunta on antanut valtuustolle arviointikertomuksensa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja esittänyt vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille. Tilintarkastusyhteisönä on toiminut KPMG Oy Ab.

11 TARKASTUSLAUTAKUNTA	Alkup. TA	TA- muutos	Muutettu TA	Toteuma	Poikkeama	Tot.- %	TP 2021	Muutos-% 2022/2021
Toimintakulut	-22 387	0	-22 387	-19 524	-2 863	87	-19 025	103
Henkilöstökulut	-5 068	0	-5 068	-4 196	-872	83	-5 095	82
Palkat ja palkkiot	-5 000	0	-5 000	-4 150	-850	83	-4 985	83
Henkilösivukulut	-68	0	-68	-46	-22	68	-110	42
Eläkekulut	0	0	0	-43	43	*****	-99	44
Muut henkilösivukulut	-68	0	-68	-3	-65	5	-12	29
Palvelujen ostot	-17 119	0	-17 119	-15 306	-1 813	89	-13 696	112
Muiden palvelujen ostot	-17 119	0	-17 119	-15 306	-1 813	89	-13 696	112
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	-21	21	*****	-72	29
Muut toimintakulut	-200	0	-200	0	-200	0	-161	0
Toimintakate	-22 387	0	-22 387	-19 524	-2 863	87	-19 025	103

KAUPUNGINHALLITUS

Tulosalue: KESKUSHALLINTO

Tulosalueen kuvaus ja nykytilanne

Keskushallinnossa hoidetaan laajasti kaupungin toimisto-, talous-, henkilöstö-, tietohallinto-, valmistelu-, sihteer- ja täytäntöönpanotehtäviä sekä riskienhallinta-, vakuutus- ja lakiasioita. Keskushallinnon tulosalue sisältää myös elinkeino- ja maaseutupalvelujen sekä seutuyhteistyön määrärahavaraukset. Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän palkkahallinnon palvelut on 1.1.2021 alkaen tuotettu Harjavallan kaupungin palkkahallinnon toimesta.

Hallintopalveluissa huolehditaan vuosittain lähes 100 kokouksen valmistelu-, esittely-, täytäntöönpano- ja sihteeritehtävistä. Näitä ovat keskusvaalilautakunta, vaalilautakunta ja vaalitoimikunta, tarkastuslautakunta, valtuusto, kaupunginhallitus, henkilöstöjaosto, yhteistoimintaelin, elinkeinotiimi, kaupunkisuunnittelutyöryhmä yms. Jotta tukipalveluita kyetään tuottamaan tehokkaasti, on yhteistyö tulosalueiden kanssa merkittävässä roolissa.

Vuoden 2022 talousarvion tavoitteet

Yleishallinto

Tavoite	Hallittu liikkeenluovutus koskien 1.1.2023 aloittavaa hyvinvointialuetta.
Toimenpide	Keskushallinnon henkilöstöresurssia sidotaan tarvittava määrä selvitys- ja valmistelutyöhön.
Arviointikriteeri/mittari	Muutoksiin varauduttu ajoissa ja riittävin resurssein.
Tavoitetaso	Hallittu liikkeenluovutus sekä toimintaympäristön muutoksen jälkeinen kaupungin tukipalveluiden toimivuuden ja tarvittavien muutosten huomioiden tukipalveluissa 1.1.2023 lukien.
Toteuma 1-12/2022	Satakunnan hyvinvointialueelle siirtyvän henkilöstön siirtosopimus hyväksyttiin kaupunginhallituksen toimesta 19.12.2022/260§. Kevään 2022 aikana pidettyjen yhteistoimintamenettelyjen johdosta Harjavallan kaupungin toimialueilta siirtyi henkilöstöä hyvinvointialueelle seuraavasti: <u>Hallintopalvelut</u> • 1 palkkasihteerin • 1 ohjaaja (työllisyyspalvelut) <u>Tekninen toimi</u> • 3 laitoshuoltajaa <u>Sivistystoimi</u>

	• 3 kuraattoria Hyvinvointialueelle siirtyvien sopimusten ja omaisuuden selvitys käsiteltiin kaupunginhallituksen toimesta 21.2.2022/40§.

Tietohallinto

Tavoite	Tietohallinnon uudelleenorganisointiin liittyvä tietohallinnon tukipalveluiden ulkoistaminen.
Toimenpide	Tietohallinnon tukipalveluiden ulkoistaminen 1.2.2022 lukien.
Arviointikriteeri/mittari	Kaupungin ja tietohallinnon tukipalveluita tuottavan palveluntarjoajan välisessä sopimuksessa huomioitu kaupungin tarpeet ja riittävä palvelutaso.
Tavoitetaso	Toimivat ja laadukkaat tietohallinnon tukipalvelut.
Toteuma 1-12/2022	Kuntien Tiera Oy:n ja Harjavallan kaupungin välinen kumppanuussopimus astui voimaan 1.2.2022. Sopimuksella kaupungin tietohallinnon tukipalvelut tuotetaan Kuntien Tiera Oy:n toimesta. Kumppanuussopimuksen astuttua voimaan aloitettiin projektit Tieran jatkuvien palvelujen käyttöönoton osalta (laittehallinnan modernisointi- sekä Tieran jatkuvien palvelujen käynnistysprojekti). Projektit saatettu pääosin päätökseen vuoden 2022 lopussa ja jatkuva palvelutuotanto otettu käyttöön.

Elinkeinotoimi

Harjavallan kaupunki on jatkanut Prizztechin kokonaisasiakkaana ja vuoden 2022 palveluista on laadittu erillinen palvelusopimus, joka on toteutunut seuraavasti:

Harjavaltaisista asiakasyrityksiä Prizztech Oy:llä oli vuoden 2022 aikana 66 kpl ja näiden kanssa oli 134 asiakastapahtumaa. Asiakasyritysten määrässä jäätin siis tavoitteista, mutta asiakastapahtumien määrä ylitti tavoitteen.

Harjavaltaan perustettiin vuoden 2022 aikana 25 uutta yritystä, joista Uusyrityskeskus Enter Satakunnan kautta perustettiin 11 yritystä. Enterin osuus oli siten 44 % perustetuista yrityksistä.

Syyskuussa Harjavallassa järjestettiin Minustako Yrittäjä-infotilaisuus. Paikan päällä oli 6 yrityksen perustamista suunnitellutta henkilöä. Kaiken kaikkiaan Enter Satakunta järjesti Minustako Yrittäjä-infotilaisuuksia lähes 20 kpl viime vuonna. Niihin oli kenellä tahansa mahdollisuus osallistua riippumatta asuinkunnasta. Prizztech järjesti runsaasti alueensa yrittäjille suunnattuja maksuttomia koulutustilaisuuksia vuoden 2022 aikana. Ne toteutettiin pääasiassa siten, että osallistuminen oli mahdollista sekä paikan päällä että etänä.

YES Satakunta toteutti Harjavallassa kaikille yhdeksännen luokan oppilaille työelämäkoulutukset, joiden sisällön painopisteenä oli: tulevaisuuden työelämä, yritteliään asenteen merkitys ja kesätyöpaikkojen hakeminen. Harjavallan yläkoulu ja lukio osallistuivat Yrittäjyyden Superpäivään 4.11. Superpäivän tavoitteena oli kertoa nuorille inspiroivia tarinoita yrittäjyydestä ja antaa eväitä oman urapolun suunnitteluun.

Markkinointiin erikseen suunnattu määräraha on käytetty kokonaisuudessaan kaupungin osoittamalla tavalla.

Prizztechin hanketoiminta on Harjavallassa pitkälti keskittynyt Suurteollisuuspuiston alueen toimintojen kehitystyöhön. Ohessa näihin liittyvät merkittävimmät toimenpiteet vuoden 2022 aikana:

Kriittisten kierrätysmetallien koetehdaskonsepti

- Harjavallassa Suurteollisuuspuiston investointien kartoitus ja esitysmateriaalin tuottaminen. (Power Point "video clip")
- Englanninkielisen Satakunnan akku ja teknologiametalliklusteri esityksen tuottaminen ja jakelu.
- Harjavallassa Suurteollisuuspuiston vetovoimasuunnitelman laadinta (jatkuu myös vuonna 2023).
- Kriittisten metallien kiertotalousseminaarin järjestäminen joulukuussa.

Kasvua sähköistymisestä teknologiametalliklusteriin

- Suurteollisuuspuiston pohjavesiasiaan liittyvän lausunnon laatiminen ministeriöille yhdessä Harjavallassa, Porin ja Satakuntaliiton kanssa.
- Akku- ja teknologiametalliklusterin kasvun road map työn jalkautus ja viestintä.

Porin Seudun vety- ja kaasutaloussuunnitelma hanke

- Harjavallassa Suurteollisuuspuiston teollisuus- ja energiakaasujen tuotannon käytön kartoitus (nykytila ja tulevaisuuden näkymät)

Hukkalämmöstä hyötyenergiaa-hanke

- Selvitys Harjavallassa Suurteollisuuspuiston hukkalämmön hyödyntämisestä jäähdytyksestä. Selvitys osoitti, että suurteollisuuspuistossa on taloudellisesti relevantti suuri potentiaali hukkalämmön hyödyntämisessä jäähdytyksessä absorptiolämpöpumpputekniikalla.

Teknologiametallien kiertotalouden osaamiskeskittymä

- Hankkeessa on perustettu akku- ja teknologiametalliklusteria tukeva osaamiskeskittymä SAMK:iin yhteistyössä SAMK:n ja Prizztech Oy:n kesken. Ensimmäisten teollisuutta tukevien pilottien suunnittelu on käynnistetty mm. Boliden Harjavalta Oy:n ja Fortum Waste Solutions Oy:n kanssa.

Elinkeinotiimi kokoontui vuoden 2022 aikana kuusi kertaa. Elinkeinotiimin esityksestä vuoden nuoriksi yrittäjiksi valittiin maatalousyrittäjä Elias Inkinen ja valokuvaaja Katri Plaami. Vuoden yrityspalkinto myönnettiin Satakunnan Palvelutaksi Oy:lle.

Harjavallassa kaupunki on ollut aktiivisesti mukana vihreän siirtymän investointien houkuttelemiseksi Satakuntaan.

Markkinointi ja viestintä (toteuma 1-12/2022)

Markkinointi- ja viestintäsuunnitelma sekä siihen liittyvä toimenpideliite valmisteltiin vuoden 2022 aikana ja hyväksyttiin valtuustossa 13.2.2023. Tässä yhteydessä linjattiin, että suunnitelmien käytännön toimeenpano linjataan vuosittaisessa toimenpideliitteessä, joka työstetään talousarviovalmistelun yhteydessä ja sen hyväksyy kaupunginhallitus.

Työllistämistoiminta (toteuma 1-12/2022)

Työllisyyspalvelujen toiminnassa erityistä huomiota on kiinnitetty työmarkkinatuen sakko-maksuosuuksiin. Alla vertailu maksuosuuksien kehityksestä:

	2022	2021
tammikuu	55498	55961
helmikuu	57570	58406
maaliskuu	60317	72908
huhtikuu	50202	62959
toukokuu	49086	61674
kesäkuu	53905	59827
heinäkuu	50507	51218
elokuu	56741	61438
syyskuu	53490	72907
lokakuu	47285	61674
marraskuu	47766	61659
joulukuu	51059	65669
	633425	746300

Työ sakkomaksuosuuksien pienentämiseksi on haasteellista ja työn vaikutukset näkyvät viiveellä. Kehitys maksuosuuksien osalta on kuitenkin ollut laskeva ja verrattuna vuoden 2021 maksuosuuksiin kustannukset ovat merkittävästi pienentyneet.

Nakkilan kunnan ja Harjavallan kaupungin välille on 1.10.2022 solmittu yhteistyösopimus työllisyyspalvelujen yhteistä hoitamista ml. asiantuntijatyön ostamisen.

Työllisyyspalvelujen yhteinen järjestäminen on mahdollistanut paremmat resurssit palvelutuotantoon mm. seuraavien asiakokonaisuuksien osalta:

- yhteisiin hankkeisiin hakeutumisen ja koordinoinnin,
- alueen työnhakijoille pystytään yhteistyöllä tarjoamaan parempia mahdollisuuksia alueen osaamista ja vahvuuksia yhdistämällä,
- yhteistyö tuo lisäarvoa työnhakijoiden jatkopoluille sekä oppilaitoksiin (oppilaitosyhteistyö) sekä yrityksiin (yritysyhteistyö),
- sopijaosapuolten työntekijäkunnan henkilöstöresurssia voidaan hyödyntää mahdollisuuksien mukaan kummankin työllisyyspalveluiden toiminnassa.

Harjavallan kaupungin sopimuksen mukainen ostettava asiantuntijatyö sisältää seuraavat kokonaisuudet:

- työllisyydenhoidon strateginen kehittäminen ja tulevien työllisyydenhoitoa koskevien valtakunnallisten muutoksien hallinta sekä,
- työllisyydenhoidon kokonaisprosessien hallinta, selkiyttäminen ja kehittäminen,
- nuorten työpajatoiminnan valtionavustukseen liittyvä asiantuntijatyö,
- työllisyydenhoidon tuloksellisuus ja vaikuttavuus,
- tiimityöskentelyyn osallistuminen.

Yllä olevalla yhteistyöllä varaudutaan myös tulevaan 2024 TE-palvelu-uudistukseen.

Henkilöstöhallinto (toteuma 1-12/2022)

Uusi liikunta- ja kulttuuriseteliuusi (ePassi) otettiin käyttöön 1.1.2022 alkaen. Edun suuruus oli 80 euroa/työntekijä. Etuus on koettu hyväksi ja toimivaksi. Tämän lisäksi koko kaupungin henkilöstölle järjestettiin yhteiset pikkujoulut.

Koko kaupungin henkilöstölle suunnattiin työhyvinvointikysely (15.9.2022-30.9.2022). Työhyvinvointikyselyn tulokset käsiteltiin työyksiköissä ja niiden pohjalta aloitettiin työyksikkökohtaisten kehittämissuunnitelmien laatiminen. Työhyvinvointikyselyn tuloksia hyödynnettiin myös esihenkilöille suunnatussa johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon opinnoissa. Osa esihenkilöistä liittyivät työyksikkökohtaisen kehittämissuunnitelman laadintatyön osaksi erikoisammattitutkinnon tutkintonaäyttöä.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunginhallituksen alaisessa toiminnassa

Kaupunginhallituksen alaisessa toiminnassa sisäinen valvonta ja riskienhallinta on toteutettu jatkuvana toimintana voimassa olevaa lainsäädäntöä, toimintaohjeita ja sääntöjä noudattaen. Keskeisiä noudatettavia sääntöjä ja ohjeita ovat mm.

- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje
- johtosäännöt
- hallintosääntö
- konserniohjeet
- hankintasääntö
- virka- ja työehtosopimusten ja määräysten soveltamisohjeet

	Ta	Ta- muutos	Muutettu Ta	Toteuma 22	Poikkeama	Tot-%	Tilinpäätös 2021	Muutos-% 2022/2021
121 KESKUSHALLINTO								
Toimintatuotot								
Myyntituotot	425 700	0	425 700	463 963	-38 263	109	450 653	3
Maksutuotot	100	0	100	0	100	0	0	0
Tuet ja avustukset	228 000	0	228 000	216 061	11 939	95	184 847	16,9
Muut toimintatuotot	97 130	0	97 130	373 353	-276 223	384	359 368	3,9
Toimintakulut	-3 625 517	-260 000	-3 885 517	-3 903 730	18 213	101	-3 682 892	6
Henkilöstökulut	-1 608 856	-50 000	-1 658 856	-1 589 848	-69 008	96	-1 580 707	0,6
Palkat ja palkkiot	-1 229 836	-50 000	-1 279 836	-1 259 272	-20 564	98	-1 234 681	2
Henkilösivukulut	-379 020	0	-379 020	-330 576	-48 444	87	-346 026	-4,5
Eläkekulut	-331 617	0	-331 617	-287 423	-44 194	87	-299 503	-4
Muut henkilösivukulut	-47 403	0	-47 403	-43 154	-4 249	91	-46 524	-7,2
Palvelujen ostot	-1 333 289	-60 000	-1 393 289	-1 445 909	52 620	104	-1 133 264	27,6
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	-5 863	5 863	*****	-6 077	-3,5
Muiden palvelujen ostot	-1 333 289	-60 000	-1 393 289	-1 440 046	46 757	103	-1 127 187	27,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 480	0	-23 480	-38 547	15 067	164	-60 791	-36,6
Avustukset	-503 000	-150 000	-653 000	-643 817	-9 183	99	-733 577	-12,2
Muut toimintakulut	-156 892	0	-156 892	-185 610	28 718	118	-174 552	6,3
Toimintakate	-2 874 587	-260 000	-3 134 587	-2 850 353	-284 234	91	-2 688 024	6
Vuosikate	-2 874 587	-260 000	-3 134 587	-2 850 353	-284 234	91	-2 688 024	6
Poistot ja arvonalentumiset	-43 554	0	-43 554	-84 616	41 062	194	-29 322	188,6
Suunnitelman muk. poistot	-43 554	0	-43 554	-58 554	15 000	134	-29 322	99,7
Arvonalentumiset	0	0	0	-26 062	26 062	*****	0	*****
Tilikauden tulos	-2 918 141	-260 000	-3 178 141	-2 934 969	-243 172	92	-2 717 346	8
Varausten muutos	0	0	0	-1 500 000	1 500 000	*****	0	*****
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-2 918 141	-260 000	-3 178 141	-4 434 969	1 256 828	140	-2 717 346	63,2

Tulosalue: SOSIAALI JA TERVEYS

Toiminta on budjettirahoitteista. Tulosalueen toiminnasta vastaa kaupunginjohtaja.

Tulosalueen kuvaus ja nykytilanne

Sosiaali- ja terveystalouden järjestämisestä vastaa 4 kunnan (Harjavalta, Eurajoki, Kokemäki ja Nakkila) muodostama sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Kessote). Kuntayhtymän perus- ja siirtosopimusten mukaisesti Kessote järjestää jäsenkuntiensa puolesta kansanterveyslaissa (66/72) ja terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitetun perusterveydenhuollon, sekä sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) tarkoitetun sosiaalihuollon sekä sosiaalihuoltoasetuksessa tarkoitetun ehkäisevän työn siltä osin kuin jäsenkuntien valtuustot ovat kuntalain 8 §:n mukaisesti siirtäneet järjestämisvastuun kuntayhtymälle.

Sosiaali ja terveys -tulosalueen menot ylittivät kaikkiaan 995 000 euroa.

Menojen ylitys selittyy pääosin palvelujen ostoilla, mistä 143 000 euroa on sairaanhoitopiirin laskuttamia erityisvelvoitteita (ensihoito ym.) ja 748 000 koostuu sekä Satakunnan sairaanhoitopiirin ja Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymän vuoden 2022 loppulaskutuksista että kalliin hoidon tasauksista.

	Ta	Ta- muutos	Muutettu Ta	Toteuma 22	Poikkeama	Tot-%	Tilinpäätös 2021	Muu- tos-% 2022/20 21
131 SOSIAALI JA TERVEYS								
Toimintatuotot								
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	-1 042	-100
Tuet ja avustukset	0	503 194	503 194	512 737	-9 543	102	657 418	-22
Toimintakulut	-32 134 746	0	-32 134 746	-33 129 768	995 022	103	-31 717 586	4,5
Henkilöstökulut	-199 362	0	-199 362	-257 944	58 582	129	-237 341	8,7
Palkat ja palkkiot	0	0	0	-32 400	32 400	*****	0	*****
Henkilösivukulut	-199 362	0	-199 362	-225 544	26 182	113	-237 341	-5
Eläkekulut	-199 362	0	-199 362	-225 544	26 182	113	-237 341	-5
Palvelujen ostot	-31 935 384	0	-31 935 384	-32 871 823	936 439	103	-31 481 497	4,4
Asiakaspalvelujen ostot	-31 439 384	0	-31 439 384	-32 232 990	793 606	103	-30 939 934	4,2
Muiden palvelujen ostot	-496 000	0	-496 000	-638 833	142 833	129	-541 563	18
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0	1 251	-100
Toimintakate	-32 134 746	503 194	-31 631 552	-32 617 031	985 479	103	-31 061 210	5

	Alkup. TA	TA-muutos	Muutettu TA	Toteuma	Poik- keama	Tot.- %	TP 2021	Muutos-% 2022/2021
12 KAUPUNGINHALLITUS								
Toimintatuotot	750 930	503 194	1 254 124	1 566 114	-815 184	209	1 651 244	95
Myyntituotot	425 700	0	425 700	463 963	-38 263	109	450 653	103
Maksutuotot	100	0	100	0	100	0	-1 042	0
Tuet ja avustukset	228 000	503 194	731 194	728 798	-500 798	320	842 265	87
Muut toimintatuotot	97 130	0	97 130	373 353	-276 223	384	359 368	104
Toimintakulut	-35 760 263	-260 000	-36 020 263	-37 033 498	1 273 235	104	-35 400 478	105
Henkilöstökulut	-1 808 218	-50 000	-1 858 218	-1 847 793	39 575	102	-1 818 048	102
Palkat ja palkkiot	-1 229 836	-50 000	-1 279 836	-1 291 672	61 836	105	-1 234 681	105
Henkilösivukulut	-578 382	0	-578 382	-556 121	-22 261	96	-583 367	95
Eläkekulut	-530 979	0	-530 979	-512 967	-18 012	97	-536 844	96
Muut henkilösivukulut	-47 403	0	-47 403	-43 154	-4 249	91	-46 524	93
Palvelujen ostot	-33 268 673	-60 000	-33 328 673	-34 317 732	1 049 059	103	-32 614 761	105
Asiakaspalvelujen ostot	-31 439 384	0	-31 439 384	-32 238 853	799 469	103	-30 946 011	104
Muiden palvelujen ostot	-1 829 289	-60 000	-1 889 289	-2 078 879	249 590	114	-1 668 750	125
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 480	0	-23 480	-38 547	15 067	164	-60 791	63
Avustukset	-503 000	-150 000	-653 000	-643 817	140 817	128	-733 577	88
Muut toimintakulut	-156 892	0	-156 892	-185 610	28 718	118	-173 301	107
Toimintakate	-35 009 333	243 194	-34 766 139	-35 467 384	458 051	101	-33 749 234	105
Vuosikate	-35 009 333	243 194	-34 766 139	-35 467 384	458 051	101	-33 749 234	105
Poistot ja arvonalentumiset	-43 554	0	-43 554	-84 616	41 062	194	-29 322	289
Suunnitel-								
man muk. poistot	-43 554	0	-43 554	-58 554	15 000	134	-29 322	200
Arvonalentumiset	0	0	0	-26 062	26 062	*****	0	*****
Tilikauden tulos	-35 052 887	243 194	-34 809 693	-35 552 000	499 113	101	-33 778 556	105
Varausten muutos	0	0	0	-1 500 000	1 500 000	*****	0	*****
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-35 052 887	243 194	-34 809 693	-37 052 000	1 999 113	106	-33 778 556	110

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Tulosalue: KASVATUS- JA KOULUTUSPALVELUT

Toiminta on budjettirahoitteista.

Tulosalueen kuvaus, nykytila ja toimintaympäristön muutokset

Kasvatus- ja koulutuspalvelut kuuluvat kunnan perustehtäviin ja ne muodostavat keskeisen toimintakokonaisuuden lapsiperheiden palvelu- ja tukijärjestelmässä. Kasvatus- ja koulutuspalvelut sisältävät varhaiskasvatuspalvelut, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen.

Kaupunkistrategian hyvinvointiohjelman mukaisesti tavoitteena on tarjota laadukkaita ja oikein mitoitettuja kasvatus- ja opetuspalveluja. Tavoitteena on sujuva yhteistyö ja -toiminta kaupungin eri toimialojen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Väestökehitys vaikuttaa kasvatus- ja koulutuspalveluiden kysyntään ja käyttöön. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Harjavallan kaupungissa kasvatus- ja koulutuspalveluiden tarve on vähenevä, mutta käytäntö on osoittanut, että muuttoliike tai muut muutokset tuovat kuntaan jonkin verran lisää lapsia ennen usean ikäluokan koulunaloitusikää. Varhaiskasvatuspalveluiden tarpeen on ennustettu kuitenkin vähenevän jonkin verran tulevien vuosien aikana, mikäli väestöennuste toteutuu. Vuonna 2023 tarve pysyy vielä lähes vuoden 2022 tasolla muutamaa perhepäivähoitopaikkaa lukuun ottamatta. Mahdollista vajetta paikataan päiväkotipaikoilla. Varhaiskasvatuksen henkilöstötarpeeseen vaikuttaa elokuussa 2020 voimaan astunut lakimuutos henkilöstömitoituksesta, jonka vuoksi henkilöstöä tarvitaan osittain jopa aiempaa enemmän. Lisäksi hoitoon tulevien pienempien lasten kasvava määrä, vuorohoidon lisääntyvä tarve sekä varhaiserityiskasvatuksen tarve edellyttävät riittävää henkilöstömäärää. Edellä mainittuun kysynnän tarpeeseen on toistaiseksi kyetty vastaamaan varhaiskasvatuksessa mm. valtionhallinnon toimesta saaduilla hankkeilla: Tasa-arvon vahvistaminen varhaiskasvatuksessa ja Varhaiskasvatuksen tuen kehittäminen. Perusopetuksessa lasten määrän väheneminen alkaa näkyä ennusteen mukaan vuoden 2025 jälkeen.

Talousarviota tarkasteltaessa on otettava huomioon, että oppivelvollisuusiän laajentuminen on tuonut lisäkuluja materiaalien sekä koneiden hankkimisen myötä. Lisäkuluja ovat tuoneet myös perustetut vaativan erityisen tuen (vertti) opetusryhmät. Ryhmät on perustettu, koska kyseistä palvelua ei ole enää saatavana seutuyhteistyönä ja toisaalta myös siksi, että kaupungissa asuu lasten ikäluokkia, joissa kyseisen palvelun tarvitsijoita on keskimääräistä enemmän.

Kunnan tehtäväkenttä muuttuu jälleen vuonna 2023, kun sote-uudistus siirtää kunnalta tehtäviä ns. hyvinvointialueelle. Kunnan on huolehdittava, että kuntaan jäävät palvelut ovat riittävällä tasolla tulevaisuuden varmistamiseksi. Tämän vuoksi kaupunkiin on perustettu sekä varhaiskasvatuspäällikön virka, että hyvinvointikoordinaattorin toimi vuoden 2023 alusta lukien.

Viimeistään korona-aika etäopetuksineen on osoittanut, että oppilaiden tietokoneisiin on ollut syytä panostaa aiempaa suunnitelmallisemmin. Talousarvio on sisältänyt edelleen kahden ikäluokan (neljäs ja seitsemäs luokka-aste) leasing-koneet. Toimintaa jatketaan niin, että lukuvuoden 2023-2024 alusta lukien kaikilla oppilailla luokilla 4-9 on käytössä tietokoneet.

Varhaiskasvatuspalvelut

Kuvaus ja nykytila

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa aiempaa enemmän painottuvat pedagogiset menetelmät ja ratkaisut. Näillä tuetaan lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistetään hyvinvointia.

Toimintakauden 2021-2022 alusta lukien päiväkotihoidon on järjestetty Joenrannan ja Vinnarin päiväkodeissa. Vinnarin päiväkotitoiminta tyydyttää ensisijaisesti lasten vuorohoidon tarpeen. Pohjoisrannan päiväkotitoiminnassa tapahtuva toiminta kuuluu hallinnollisesti Joenrannan päiväkodin alaisuuteen. Kunnallista perhepäivähoitoa on tarjottu seitsemän hoitajan voimin.

Talousarviovuonna 2022 1-4-vuotiaiden lasten peruspäivähoitoa järjestettiin kunnallisessa perhepäivähoitossa ja Pohjoisrannan päiväkodissa. Joenrannan päiväkodissa tarjottiin peruspäivähoitoa 3-6-vuotiaille lapsille sekä hoidettiin 6-vuotiaiden esiopetus. Uudehossa Vinnarin päiväkodissa järjestettiin kaupungin 1-6-vuotiaiden lasten vuorohoidon (päiväkodissa on myös ns. päivälapsia) sisältäen 6-vuotiaiden vuorohoitolasten esiopetuksen.

Kunnallisen perhepäivähoidon määrä on laskussa Harjavallassakin hoitajien eläköityessä. Vuoden 2022 lopulla Harjavallassa työskenteli seitsemän perhepäivähoitajaa. Päiväkotien henkilöstön rekrytoinnissa on valtakunnallinen trendi: riittävän koulutuksen ja osaamisen omaavia henkilöitä on saatavilla kovin vähän. Henkilöstön rekrytointia on parannettu tarjoamalla riittävän hyvät työskentelyolosuhteet ja kilpailukykyinen palkka.

Vuonna 2022 hoidossa olleiden lasten hoidon tarpeessa on tapahtunut sellainen muutos, että osapäiväisen hoidon määrä on supistunut ja kokopäiväisen hoidon tarve puolestaan kasvanut. Tämäkin on osaltaan lisännyt henkilöstön tarvetta, kuten myös kasvava yksittäinen vuorohoidon tarve, erityisesti ihan pienten lasten suhteellisen suuri määrä varhaiskasvatuksen palvelujen käyttäjinä sekä varhaiskerhoikäisten kasvun kysynnän kasvu.

Kesän 2022 toimintoja ei keskitetty tai yhdistetty, vaan päiväkotiyksiköt toimivat kukin omillaan. Tämä ratkaisu palveli asiakaskuntaa paremmin kuin toiminnan keskittäminen ja lasten siirtäminen ei välttämättä tuttuun hoitoympäristöön. Pohjoisrannan päiväkodissa järjestettiin myös perusopetuksen tarjoama joen pohjoispuolen kesäruokailu, mikä osaltaan edesauttoi edellä mainittua ratkaisua.

Varhaiskasvatus toimii kiinteässä yhteydessä perusopetuksen kanssa muodostaen lapselle saumattoman kasvamisen ja oppimisen polun.

31.12.2022 Harjavallan varhaiskasvatukseen osallistui 255 lasta.

Lasten määrät ikäluokittain:

Ikäluokka	Syntyneiden lasten määrä
2016 (11.8.2022 alkaen esiopetusikäisiä)	53
2017	53
2018	57
2019	39
2020	48
2021	46
2022	48
Päivähoitoikäiset ja esioppilaat yhteensä 1.9.2022	296 (luvussa ei mukana 2022 syntyneitä)

Päiväkotien varatut hoitopaikat 31.12.2022

Toimintayksiköt	Lapsia yhteensä	Päivähoidossa kokopäivähoitossa	Esiopetuksessa ja osapäivähoitossa	Vain esiopetuksessa	Täyttöaste
Joenranta	89	59 (kokopäivähoito)	28 (esiopetuksen lisäksi osapäivähoitossa)	2	100%
Pohjoisranta	38	38 (kokopäivähoito)		-	100 %
Vinnari	101	71 (vuorohoito) 11 (kokopäivähoito)	19 (esiopetuksen lisäksi vuorohoidossa)	-	100 %
Perhepäivähoito	27	27		-	
Yhteensä	255	206	47	2	
Lapsia kotihoidontuen piirissä keskimäärin kuukaudessa				40 perhettä ja 55 lasta	

Toimintaympäristön ja toiminnan keskeiset muutokset

Nykyinen varhaiskasvatuslaki astui voimaan 1.9.2018. Syksystä 2021 Harjavalta ei enää kuulunut varsinaiseen kaksivuotiseen esiopetuskokeiluun, vaan toimii nyt verrokkikuntana varsinaisille kokeilukunnille.

Toimintakauden 2022-2023 alussa kunnallisten varhaiskasvatuspalveluiden piirissä oli 86,15% kaikista harjavaltaisista päivähoitoikäisistä (syntymävuodet 2016-2021) lapsista. Alle vuoden ikäiset lapset hoidetaan pääsääntöisesti kotona. Harjavallassa on paljon vuorotyöperheitä, joille sopiva ratkaisu on vuorohoitopalvelu. Iltaisin, öisin ja viikonloppuisin vuorohoidossa olleiden lasten osuus kaikista harjavaltaisista varhaiskasvatuspalveluiden käyttäjistä oli 35,29 %.

Talousarviovuonna 2022 Harjavallan kaupungin varhaiskasvatuspalvelut tuotettiin varhaiskasvatuspalveluiden nykytilan kuvauksen tavalla.

Varhaiskasvatuspalveluissa joustavan varhaiskasvatuksen palvelutarpeen ja hoitoa tarvitsevien eri-ikäisten lasten määrän mukaan kesän 2022 loma-aikana toimintaa ei yhdistetty Joenrannan / Pohjoisrannan sekä Vinnarin päiväkotien osalta. Näin mahdollistui perusopetuksen taholta järjestetty alakoululaisten kesäruokailu myös joen pohjoispuolella.

Huomioitavaa on, että Joenrannan päiväkodin integroidusta erityisryhmästä huolimatta myös muihin päiväkotien ryhmiin on edelleenkin sijoitettu erilaisen diagnoosin omaavia sekä erityisen sekä tehostetun tuen tarpeessa olevia lapsia, jotka tarvitsevat avustajaa päivittäisissä toiminnoissaan. Useamman lapsen avustamisen tarve on pysyvä ja määrääikaista henkilöstöä on valtionavustusten turvin palkattu täyttämään kyseistä tarvetta. Varhaiskasvatuspalveluissa sekä pienten lasten että osin subjektiivisen kokopäiväisen hoidon suhteellinen määrä on lisääntynyt vuoden 2022 aikana.

Valtakunnalliset varhaiskasvatusta koskevat lakimuutokset ovat antaneet aiheen muuttaa varhaiskasvatuksen henkilöstön nimikkeitä niin, että avustajan toimia on muutettu aikataulun mukaisesti lastenhoitajan toimiksi. Tämä toteutettiin Harjavallassa syksystä 2022 alkaen.

Varhaiskasvatuspalvelujen kysyntä on Harjavallassa valtakunnallista keskiarvoa selvästi suurempi, hoidon monimuotoisuus vaatii keskimääräistä suurempaa henkilöstöresurssia ja henkilöstön erilaiset poissaolot

aiheuttavat tilapäistä henkilöstövajetta. Varhaiskasvatuksen koulutuksen omaavasta, erityisesti varhaiskasvatuksen opettajista, on pulaa sekä alueellisesti, että valtakunnan tasolla.

Harjavalan kaupunki työntekijänä edisti sekä varhaiskasvatuksen opettajien että varhaiskasvatuksen lastenhoitajien asemaa nostamalla työntekijöiden peruspalkkaa kevään/kesän 2022 aikana vastaamaan seutukunnissa maksettavia palkkoja.

Esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen asemaa ja tilannetta on pyritty parantamaan myös hankerahoituksen turvin: Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt esiopetukseen ja varhaiskasvatukseen hankerahaa vuosille 2022-2024 varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen sekä varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseen. Näiden hankeavustusten turvin on pystytty palkkaamaan 4-5 työntekijää parin vuoden ajaksi sekä lisäämään panostusta henkilöstön osaamisen kehittämiseen esimerkiksi koulutusten avulla. Lisäksi pieni avustusmäärä on osoitettu kaksivuotisen esiopetuksen verrokkiryhmänä toimimisen kuluihin.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välinen vuoropuhelu on jatkuvaa ja merkittävää. Yhteistyö on tiedon välittämistä, yhteisten menettelytapojen etsimistä ja hyvien käytäntöjen vaihtamista. **Tavoitteet**

Tavoite	Perheet saavat asiakaslähtöistä ja ammattitaitoista palvelua
Toimenpide	Panostus rekrytointiin ja henkilöstön koulutukseen
Arviointikriteeri/mittari	Perheiden arvio päivähoitopalveluiden tasosta. Mittarina arviointijärjestelmä, jossa palveluja arvioidaan asteikolla 1-5.
Tavoitetaso	Asiakastytytyväisyys ka. 4
Toteuma 1-12/2022	Asiakastytytyväisyys: keskiarvo 4,3 Perheille on tarjottu asiakaslähtöistä, ammattitaitoista palvelua. Saadun palautteen perusteella asiakastytytyväisyys vastaa aiempien vuosien tasoa vastaa tavoitetasoa. Perheille on tarjottu asiakaslähtöistä, ammattitaitoista palvelua. Vakinaiset paikat on täytetty koulutusta vastaavalla henkilöstöllä. Lyhytaikaisista sijaisista on edelleen pulaa.

Tavoite	Kustannustehokkuus ja päivähoitopaikat kattavasti käytössä
Toimenpide	Lasten oikeanlainen sijoittaminen hoitopaikoille ja henkilöstöresurssien järkevä kohdentaminen. Etsitään kustannustehokkaita ratkaisuja.
Arviointikriteeri/ mittari	Toimintakulut/asukas Päiväkotien käyttöaste
Tavoitetaso	Käyttöaste pysyy ennallaan Henkilöstömitoitus vastaa asetuksen mukaista henkilöstömitoitusta Maltillinen kustannuskehitys
Toteuma 1-12/2022	Varhaiskasvatuspaikkojen täyttöaste oli yli 100 %. Henkilöstössä on ollut tilapäistä vajetta ennalta suunnittelemattomista poissaoloista johtuen. Varhaiskasvatusmaksut eivät ole toteutuneet suunnitellulla tavalla valtion varhaiskasvatusmaksulinjauksista johtuen.

Tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Peruspäiväkodit lasten määrä	184	184	178	132	132
Täyttöaste		100	100	100	100
Vuoropäiväkoti lasten määrä	85	85	80	99	99
Täyttöaste		100	100	100	100
Perhepäivähoito- lasten määrä	48	40	40	36	24
Esioppilaiden määrä	60	77	77	62	54
Lasten kotihoidon tuki/ perheiden määrä	69	52	48	69	40
lasten määrä	95	72	60	95	55
Päivähoito/ toimintakulut €/asukas	421	438	470	470	479
Esiopetus/ toimintakulut €/asukas	61	59	58	58	74

Tunnuslukuna käytetään päiväkotien osalta täyttöastetta, eli kirjoilla olevien lasten määrää suhteessa rakenteellisiin hoitopaikkoihin. Lapsia on pääsääntöisesti enemmän, kuin rakenteellinen hoitopaikkaluku on. Perhepäivähoidon osalta täyttöastetta ei mitata, lähtökohtana on oikea täytön määrä / hoitaja.

Perusopetus ja lukiokoulutus

Perusopetuksen tarkoituksena on kasvattaa ja opettaa oppivelvollisuusikäisiä opetussuunnitelmassa määritellyllä tavalla ja päästä esitettyihin tavoitteisiin vuorovaikutuksessa huoltajien kanssa.

Vuosiluokkien 1-6 perusopetusta järjestetään Pirkkalan koulussa sekä Keskustan alakoulussa ja vuosiluokkien 7-9 perusopetusta Keskustan yläkoulussa. Lukuvuoden 2022-2023 alussa oppivelvollisuuttaan Harjavallan kaupungin peruskouluissa suorittavien oppilaiden määrä oli 621, kun vuotta aiemmin määrä oli 612. Syksyllä 2022 ensimmäiselle luokalle siirtyneen ikäluokan koko oli 65 oppilasta.

Tuen tarfitsijoita on valtakunnallisesti verraten keskimääräistä enemmän. Pirkkalan kouluun on perustettu vuonna 2019 pienryhmä, jonka toiminta vakinaistettiin vuonna 2020. Pienryhmän toimintaan oleellisesti kuuluva koulunkäynnin ohjaajan toimi odottaa vakinaistamista, joka on määrä tapahtua elokuussa 2023. Luokkiin tarvitaan myös koulunkäynnin ohjaajia, jotta pystytään jo varhaisessa vaiheessa antamaan oppilaiden tarvitsemaa ja heidän oppimissuunnitelmiinsa kirjattua yleistä, tehostettua ja erityistä tukea.

Keskustan alakouluun perustettiin elokuun 2021 alusta lukien vaativan erityisen tuen (Vertti) ryhmä. Toinen Vertti-ryhmä perustettiin elokuun 2022 alusta lukien. Ryhmien oppilaina on kehitysvamma- tai muun diagnoosin saaneita lapsia, joiden perusopetusta ei voida muilla tavoin järjestää.

Valtion avustusten turvin perusopetukseen on perustettu määräaikaista toimia ja virkoja, joiden vakinaistaminen olisi tärkeää jatkuvan tuen toteutumisen kannalta.

Perusopetuslain tarkoittaman koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Aamu- ja iltapäivätoiminnalla edistetään lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta sekä ennaltaehkäistään syrjäytymistä. Iltapäivätoimintaa

järjestetään 1-2 -luokkien ja tarvittaessa erityisen tuen oppilaille Pirkkalan koululla koulupäivinä klo 12.15-16.00. Keskustan alakoululla järjestetään aamu- ja iltapäivätoimintaa klo 6.30-9.00 ja klo 12.15-16.15.

Harjavallan sairaalan nuorisopsykiatrian osastolla toimii perusopetusta järjestävä sairaalakouluyksikkö, jolla turvataan psykiatrasta sairaalahoitoa vaativille nuorille osallistumisoikeus perusopetukseen. Opetustoiminnan kyseiselle osastolle sijoitetuille perusopetusikäisille lapsille ja nuorille järjestää Harjavallan kaupunki. Osaston toiminta tulee siirtymään syksyn 2023 aikana pois Harjavallasta.

Kaupungissa toimivaan lastensuojelulaitoksen tiloihin on sijoitettuna kaupungin järjestämää opetusta kulloisenkin tarpeen mukaan. Tarve määrittyy laitokseen sijoitettujen lasten määrästä sekä heidän problematiikastaan. Järjestelyllä turvataan laitokseen sijoitettujen perusopetusikäisten lasten ja nuorten oikeus perusopetukseen silloin, kun nuoren elämäntilanne edellyttää erityisiä opetusjärjestelyjä. Lastensuojelulaitokset tekevät tiivistä yhteistyötä yläkoulun sekä Keskustan alakoulun kanssa ja oppilaita integroidaan yleisopetukseen mm. valinnaisaineissa, kun se on mahdollista.

Perusopetuksen oppilasmäärät ja oppilasennusteet vuosille 2018-2028

	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
1.-6.lk	409	392	408	429	433	424	398	380	355	328
7.-9.lk	234	228	215	199	188	183	209	206	223	209
Yht.	643	623	623	628	621	607	607	586	578	537

Lukiokoulutus

Lukiokoulutus antaa valmiudet hakeutua yliopisto- ja ammattikorkeakouluopintoihin sekä lukion oppimäärään perustuviin ammatillisiin opintoihin. Lukiokoulutuksen järjestämisessä huomioidaan lukiokoulutuksen yhteys peruskoulun aineenopetukseen. Lukiokoulutuksen uudistuksessa tuntijako pysyy samana, opetussuunnitelman perusteet (LOPS2021) on julkaistu marraskuussa 2019 ja niiden mukainen opetus alkoi elokuussa 2021. Uusi lukiolaki on astunut voimaan 1.8.2019. Lukiouudistuksen myötä opiskelijalla on oikeus erityisopetukseen ja henkilökohtaiseen ohjaukseen, joka jatkuu myös lukion jälkeen. Lukiolla on velvollisuus korkeakouluysteistyöhön. Ylioppilastutkinnon merkitys on korostunut osana korkeakoulujen todistusvalintauudistusta. Laki oppivelvollisuudesta muuttui elokuun 2021 alusta alkaen. Laki toi uusia velvoitteita kaupungille. Velvoitteiden taloudellisen kokonaisvaikutuksen suuruus ei ole toistaiseksi selvillä, koska oppivelvollisuus uudistus toteutuu ikäluokka kerrallaan.

Hallinnollisilla ratkaisilla on parannettu lukiokoulutuksen kustannustehokkuutta. Kustannustehokkuuden parantuminen on myös seurausta Harjavallan suurteollisuudessa toimivien yritysten kanssa tehtävästä yhteistyöstä. 2000-luvulla Harjavallan lukion opiskelijamäärä on ollut ikäluokkien pienenemisen seurauksena laskeva. Elokussa 2022 Harjavallan lukioon ilmoittautui 25 opiskelijaa. Määrällinen kehitys ja ennuste tuleville vuosille käyvät ilmi oheisesta taulukosta. Opiskelijamäärää pyritään nostamaan lisäämällä lukio-opintojen houkuttelevuutta.

Lukiokoulutus, opiskelijamäärät laskentapäivinä 20.1. ja 20.9. ja ennuste vuodelle 2023

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
20.1.	91	92	88	84	79	72	74	79	85	79	66
20.9.	96	89	89	80	74	74	79	86	79	66	64

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Tyytyväisyys kaupungin järjestämiin koulutuspalveluihin
Toimenpide	Kehitetään sivistyspalveluita yhdessä kuntalaisten kanssa.
Arviointikriteeri	Palvelutyytyväisyys
Tavoite	Palvelutyytyväisyys. Hyvinvointiprofiili ei kyselynä anna vastauksia skaalalla 1-10, vaan kysymykset keskittyvät toiminnan eri osa-alueisiin ja tuloksena saadaan vastauksia, jotka auttavat havaitsemaan yhteisön vahvuudet ja kehittämistä vaativat osa-alueet.
Toteuma 1-12/2022	Palveluiden käyttäjien tyytyväisyyttä on kartoitettu kyselyin (Hyvinvointiprofiili) kevään 2022 aikana. Pirkkalan koulu Fyysiset olosuhteet • Koulun opiskelutilat ovat hyvät 90% • Koulun wc-tilat ovat hyvät 58% • Koulun tilat ovat puhtaita 81% • Omien tavaroiden säilytystilat ovat hyvät 95% • Koulun piha on turvallinen 95% • Koulumatkani on turvallinen 97% Viihtyisyys • Välitunnilla on sopivaa tekemistä 89% • Ruokailu on rentouttava tauko 79% Koulutyö • Koulutyötä on sopivasti 80% • Opiskelu ei tunnu liian kiireiseltä 83% • Oppitunneilla on hyvä työrauha 62%. Erityisen ja tehostetun tuen oppilaat yleisopetuksen ryhmässä vaativat lisää resursseja ja osa tarvitsee pienryhmää, jotta pystyy keskittymään. Säännöt • Koulun säännöt ovat järkeviä 73% • Sääntöjen rikkomista käsitellään oikeudenmukaisesti 81% SOTE-palvelut • Tarvittaessa saan apua terveydenhoitajalta 91% • Tarvittaessa saan apua kuraattorilta 92% • Tarvittaessa saan apua psykologilta 81% Avoimet vastaukset: useampi maininta seuraavista asioista Kehitettävää -vessojen puhtaus -kahdeksan aamut pois -välitunnille lisää pelivälineitä Parasta koulussa + hyvä luokkahenki + koulun piha + mukavat opettajat Huoltajien arvio Kaikkien arvosanojen keskiarvo: 8,9

	1. Olen saanut riittävästi tietoa lapseni koulunkäynnistä 9 2. Koulu korostaa vanhempien aktiivista osallistumista 8,6 3. Koulu kantaa sopivasti vastuuta lapseni kasvusta ja kehityksestä 9,1 4. Voin kertoa koulun henkilökunnalle lapseni mahdollisista ongelmista 9 5. Vanhempien esiin tuomiin epäkohtiin puututaan nopeasti 8,5 6. Olen saanut koululta tukea lapseni kasvatukseen 8,7 7. Tiedän, miten voin tukea lapseni koulunkäyntiä 9,3 8. Lapseni viihtyy koulussa 9,2 9. Lapseni viettää vapaa-aikaa luokkakaveriensa kanssa 8,9 10. Koulussa puututaan kiusaamiseen 8,7 11. Lapseni kouluympäristö on turvallinen ja viihtyisä 9,2 12. Koulussa käytettävät työvälineet ovat ajanmukaiset 9,1 13. Koulussa välituntivalvonta on riittävää 8,7 Johtopäätökset: Viestinnän määrä on koettu riittäväksi. Viesti huoltajien tärkeydestä koulutyön tukijana ja osallisuudesta näkyi myös tuloksissa. Kiusaamisen ehkäiseminen ja ongelmiin puuttuminen on meidän kaikkien yhteinen tavoite. Kiusaaminen tarkoittaa eri henkilöille eri asioita, mikä välillä hankaloittaa sen tunnistamista. Tässä, jos jossakin asiassa, tarvitaankin hyvää yhteistyötä koulun ja kodin välillä. On tärkeää olla yhteydessä puolin ja toisin matalalla kynnyksellä toisia kuunnellen ja arvostaen. Keskustan alakoulu Hyvinvointiprofiiliin kysymyksiin vastasivat keväällä 2022 4.-6. luokkien oppilaat (yht. 126 vastaajaa). Kysymysten aihealueena oli koulun olosuhteet, joka oli jaettu seuraaviin kategorioihin: fyysiset olosuhteet, viihtyisyys, koulutyö, säännöt ja sote-palvelut. Vastausvaihtoehdot olivat hyvin positiivinen, positiivinen, neutraali, negatiivinen ja hyvin negatiivinen. Fyysisistä olosuhteista n. 65 % vastaajista ajatteli myönteisesti, vaikka WC-tilojen siisteys koettiin heikoksi (47%). Koulumatkan koki turvalliseksi 80% kyselyyn vastanneista oppilaista. Välitunneilla koettiin olevan mielekästä tekemistä, samoin koulun piha ja ruokala sekä ruokailutapahtuma koettiin viihtyisiksi (65% vastaajista). Koulutyötä koki olevan sopivasti 60% vastaajista, neutraali suhtautuminen oli 20%:lla ja negatiivinen 19%:lla vastaajista. Opiskelu ei tunnu olevan liian kiireistä ja työjärjestykseen oltiin melko tyytyväisiä (60%). Työrauhan luokassa koki huonoksi tai erittäin huonoksi 34% ja hyväksi tai erittäin hyväksi 43% vastaajista. Koulun säännöt koettiin järkeviksi ja niiden rikkomisesta aiheutuvien käsittelyjen oikeudenmukaisiksi (65%). Sosiaali- ja terveyspalvelut ovat olleet hyvin saatavilla (koulukuraattori, -terveydenhoitaja ja -psykologi) lähes 80 %:n mielestä.

	Yläkoulu Yläkoulun oppilaat vastasivat OPH:n hyvinvointiprofiilin kyselyyn koulun olosuhteista. 56 % oli tyytyväisiä mm. koulun tilojen puhtauteen ja pihan turvallisuuteen. 51 % piti ruokailua rentouttavana taukona. Koulutyötä oli sopivasti 46 % vastaajista mielestä. Koulun säännöt ovat järkeviä 43 % mielestä. Sote-palveluihin oli tyytyväisiä 74 % vastanneista. 80 % oli sitä mieltä, että saa tarvittaessa apua terveydenhoitajalta, 70 % kuraattorilta ja 71 % psykologilta. Huoltajille laaditun Wilma-kyselyn perusteella huoltajat kokivat saaneensa riittävästi tietoa lapsensa koulunkäynnistä (keskiarvo 8,7). Koulu on valmis tukemaan vanhempien aktiivista osallistumista (ka 8,4). Koulu kantaa sopivasti vastuuta koulupäivän aikana lapseni kasvusta ja kehityksestä (8,8). Voin kertoa koulun henkilökunnalle lapseni mahdollisista ongelmista (8,9). Vanhempien esiin tuomiin epäkohtiin puututaan (8,8). Olen saanut koululta tukea lapseni kasvatukseen tarvittaessa (8,9). Lapseni viihtyy koulussa (8,5). Koulussa puututaan kiusaamiseen (8,7). Koulussa käytettävät työvälineet ovat ajanmukaiset (9,1). Lapseni kouluympäristö on turvallinen ja viihtyisä (8,7). Lukio Lukion opiskelijat vastasivat myös OPH:n hyvinvointiprofiilin kysymyksiin koulun olosuhteista. 64 % vastanneista oli tyytyväisiä mm. oppilaitoksen tilojen puhtauteen ja wc-tiloihin. 75 % piti lukiota viihtyisänä ja ruokailua rentouttavana taukona. Opiskeluun liittyvää työtä on sopivasti 50 % mielestä. 60 % vastanneista oli sitä mieltä, että opiskelu tuntui liian kiireiseltä. Oppilaitoksen säännöt ovat järkeviä 86 % mielestä. Sotepalveluihin oli tyytyväisiä 71 %. Terveydenhoitajalta saa hyvin apua 84 % mielestä, kuraattorilta 59 % ja psykologilta 72 %:n mielestä. Huoltajille laadittuun Wilma-kyselyyn saatiin vain kuusi vastausta. Vastauksista ei voi tehdä laajempia johtopäätöksiä.

Tavoite	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen
Toimenpide	Riittävät tukitoimet
Arviointikriteeri/mittari	Oppilashuollon toimijat / oppilas
Tavoitetaso	Oppilashuollon toimijoiden määrä ja vaikuttavuus on riittävällä tasolla
Toteuma 1-12/2022	Tavoitteena on terveellinen, turvallinen ja hyvinvoiva opiskeluympäristö ja yhteisö. Koulun henkilökunta, oppilaat ja heidän huoltajansa ovat mukana toiminnan suunnittelussa, kehittämisessä ja arvioinnissa. Tiivistä yhteistyötä tehdään kaupungin perusturvan ja teknisen toimen kanssa. Opiskeluhoitoa toteutetaan koko kouluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä toimintana. Sen avulla voidaan edistää oppilaiden oppimista, terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisuutta ja turvallisuutta. Toiminta on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää. Toiminnan suunnittelussa hyödynnetään kouluterveyskyselyjä, laajoja terveystarkastuksia ja niistä tehtyjä luokkayhteenvetoja sekä kolmen vuoden välein koulun terveellisuuden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastuksessa esiin tulleita asioita. Toimet suunnataan sinne, missä on haasteita.

	Oppilashuollon toimijoiden tarve on suoraan yhteydessä oppilaiden tuen tarpeeseen. Tuen tarve on Harjavallassa hyvin suurta. Tämä luo oppilashuollon toimijoille – siis koko kasvatushenkilökunnalle – vaateen toiminnan järjestämisestä niin, että jokaista tuen tarpeessa olevaa pystytään tukemaan tilanteen vaatimalla tavalla. Pienryhmien muodostamiseen on olemassa lisätarve ainakin Keskustan alakoulun osalta.

Tunnusluvut

Peruskoulut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Opintojen jatkuminen peruskoulun jälkeen	71/71 100 %	105/105 100 %	84/84 100%	84/84 100 %	73/73 100 %	68/68 100 %	67/67 100 %
Huoltajien, oppilaiden ja henkilöstön arvio koulutuspalveluiden laadusta							
- huoltajat	7,4	7,8	>8				
- oppilaat	8,2	7,9	>8				
- henkilöstö	8,4	8,4	>8				
Käyttötalouden toteuma							
- nettomenot/oppilas	7.929	8.194	8.725	8.642	9.347	9.853	10.268
- nettomenot/asukas	736	794	795	789	858	884	931

Lukiokoulutus	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Lukio-opintoihin hakeutuneiden osuus ikäluokasta	26,8%	26,7%	35,7%	32,2 %	38,4 %	30 %	37,3 %
Keskeyttämisaste	3,8 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Opiskelijatytyväisyys -toisen vuosiluokan opiskelijat	8	8	8	8	>8	>8	>8
Käyttötalouden toteuma -käyttömenot/opiskelija	10.276	10.618	10.192	9.520	9.958	11.316	13.205

Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen yleiset tavoitteet vuosille 2022-2023

Lasten ja nuorten hyvinvointia edistetty pyrkimällä lisäämään varhaista tukea ja vahvistamalla lasten, nuorten ja perheiden osallisuutta. Syrjäytymistä on ehkäisty monialaisella yhteistyöllä huomioiden myös kolmannen sektorin merkitys hyvinvoinnin edistämisessä. Hyvinvoinnin mittarina on käytetty Hyvinvointiprofiilia. Hyvinvointiprofiili -kysely perustuu neljään hyvinvoinnin osa-alueeseen ja kouluhyvinvoinnin teoriaan.

Toimintakulttuurin kehittämisen painopisteenä ovat olleet toiminnalliset opetusmenetelmät ja vahvuuksien hyödyntäminen. Yrittäjyyden merkitystä on painotettu kaikilla koulutusasteilla.

41

Keväällä 2020 alkanut ja vuosien 2021 ja 2022 aikana jatkunut koronapandemia toi toimintaan suuret haasteet sekä varhaiskasvatuksen, että opetustoiminnan osalta. Sijaistarpeet ovat laajojen sairauspoissaolojen myötä olleet hyvin mittavat. Alati muuttuneista tilanteista on selvitty osaavan henkilöstön voimin niin hyvin, kuin se tilanne huomioiden on ollut mahdollista.

Lukiokoulutuksen vetovoimaa on kasvatettu muun muassa toiminnan kehittämällä sekä ennakkoluulottomalla tulevaisuuteen suuntaamisella.

Kasvatus- ja koulutuspalvelujen tulosalueen taloudellisten tavoitteiden toteutuminen 2022

Toimintavuoden aikana toimintatuotot toteutuivat 94,7 –prosenttisesti. Toimintakulujen osalta budjetin toteuma oli 103,1 %. Toimintakatteeksi muodostui 104 %.

Sivistyslautakunta teki tulosalueen tuottojen osalta talousarvion muutosanomuksen sekä pyynnön talousarvion alitukseen. Toimintatuottojen toteumaan suurena keskeisinä laskevinä tekijöinä ovat olleet kotikuntakorvausten sekä varhaiskasvatuksen hoitopäivämaksujen toteutumattomuus suunnitellulla tavalla.

Toimintakulujen osalta sivistyslautakunta teki talousarvion muutosanomuksen sekä talousarvion ylityspyynnön. Ylitykset koostuivat palkkakustannuksista, jotka nousivat talousarviovuoden aikana tehtyjen palkankorotusten seurauksena sekä mittavien sairaus- ym. poissaolojen vuoksi sekä tarvikkeiden ja hyödykkeiden kohonneista hinnoista.

Kasvatus- ja koulutuspalveluiden sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Kasvatus- ja koulutuspalveluiden toimintaa ohjaavat lainsäädäntö, ministeriön ohjeistukset sekä muut toimintaohjeet. Kaupungin sisäinen valvonta perustuu valtuuston hyväksymään sisäisen valvonnan ohjeeseen, jossa on määritelty sisäisen valvonnan vastuut ja talouden hoitoon kuuluva sisäinen valvonta. Hyvän hallinnon perusteiden toteuttamiseksi kaupungilla on hallintosääntö, jossa määrätään kaupungin päätöksentekoa ja kokousmenettelyä.

Sivistyslautakunta vastaa kasvatus- ja koulutuspalveluiden sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta. Tili-velvolliset viranhaltijat toteuttavat sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa omalla vastuualueellaan ja raportoivat sivistyslautakunnalle. Henkilöstön velvollisuutena on toimia hyväksytyjen tavoitteiden ja ohjeiden mukaisesti sekä raportoida epäkohdista esimiehelleen. Esimiehet seuraavat talouden toteutumista seurataan tarkoitettulla ohjelmalla.

Hankkeet

Tavoitteena on ollut osallistua niihin hankkeisiin, jotka tukevat asetettuja toiminnallisia tavoitteita.

Käynnissä toimintavuonna 2022 olleet hankkeet, avustusprosentti sulkeissa:

Syrjäytymisen ehkäisy:

- Etsivä nuorisotyö; 60 000 e (70 %)
- Harrastamisen Suomen malli; 35 000 e (80 %)
- Oppimisen tuen ja inklusion hanke (yhteinen Kessote-kuntien kanssa); 157 500 e (80 %)
- Varhaiskasvatuksen tuen uudistaminen; 380 000 e (80 %)

Koulutuksellisen tasa-arvon edistäminen

- Varhaiskasvatuksen tasa-arvo; 160 463 e (80 %)
- Esi- ja perusopetuksen tasa-arvo; 173 750 e (80 %)
- Opettajien täydennyskoulutus

- Osaava Satakunta; Pori hallinnoi, laskutus asukasluvun mukaan n. 3500 e / vuosi

Kansainvälisyystoiminta

- Keskustan alakoulun Erasmus+ -kansainvälisyysuhanke 19 900 e (100%)
- Lukion Erasmus –kansainvälisyysuhanke; 32 770 e. (100 %)
- Keskustan yläkoulun Erasmus-uhanke; 28 926 e. (100 %)

Muut

- Lukiohanke 100Digi; Pori hallinnoi, Satakunnan lukiot mukana kehittämässä verkkotoimintaa
- Hyvinvoiva ja osallistava lukio, 15 912 e, (95 %)
- Lukion opinto-ohjaushanke; Pori hallinnoi, useita lukioita mukana
- Lukutaitohanke; 11 111 e (90 %)

322 KASVATUS JA KOULU- TUSPALVELUT	Ta	Ta- muutos	Muutettu Ta	Toteuma 22	Poikkeama	Tot- %	Tilinpäätös 2021	Muutos-% 2022/2021
Toimintatuotot								
Myyntituotot	559 400	0	559 400	320 310	239 090	57	418 509	-23,5
Maksutuotot	353 400	-110 000	243 400	248 319	-4 919	102	266 899	-7
Tuet ja avustukset	255 000	0	255 000	430 645	-175 645	169	337 397	27,6
Muut toimintatuotot	32 327	0	32 327	32 736	-409	101	26 610	23
Toimintakulut	-11 721 406	-275 300	-11 996 706	-12 373 356	376 650	103	-11 313 659	9,4
Henkilöstökulut	-7 859 713	-240 300	-8 100 013	-8 197 609	97 596	101	-7 503 786	9,2
Palkat ja palkkiot	-6 397 839	-235 250	-6 633 089	-6 654 293	21 204	100	-6 078 300	9,5
Henkilösivukulut	-1 461 874	-5 050	-1 466 924	-1 543 316	76 392	105	-1 425 486	8,3
Eläkekulut	-1 209 389	-4 042	-1 213 431	-1 294 857	81 426	107	-1 178 060	9,9
Muut henkilösivukulut	-252 485	-1 008	-253 493	-248 460	-5 033	98	-247 426	0,4
Palvelujen ostot	-2 173 913	-35 000	-2 208 913	-2 396 492	187 579	109	-2 227 726	7,6
Asiakaspalvelujen ostot	-415 900	0	-415 900	-482 234	66 334	116	-429 370	12,3
Muiden palvelujen ostot	-1 758 013	-35 000	-1 793 013	-1 914 258	121 245	107	-1 798 356	6,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-286 670	0	-286 670	-355 227	68 557	124	-294 071	20,8
Avustukset	-220 000	0	-220 000	-205 763	-14 237	94	-199 216	3,3
Muut toimintakulut	-1 181 110	0	-1 181 110	-1 218 265	37 155	103	-1 088 860	11,9
Toimintakate	-10 521 279	-385 300	-10 906 579	-11 341 346	434 767	104	-10 264 244	10,5
Vuosikate	-10 521 279	-385 300	-10 906 579	-11 341 346	434 767	104	-10 264 244	10,5
Poistot ja arvonalentumiset	-33 901	0	-33 901	-30 322	-3 580	89	-50 613	-40,1
Suunnitelman muk. poistot	-33 901	0	-33 901	-30 322	-3 580	89	-50 613	-40,1
Tilikauden tulos	-10 555 180	-385 300	-10 940 480	-11 371 668	431 188	104	-10 314 858	10,2

Tulosalue: KULTTUURI- JA VAPAA-AJAN PALVELUT

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen tulosityksikön tavoitteena on kirjastolain mukaisesti edistää asiakkaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin; tiedon saatavuutta ja käyttöä; lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa; mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen; sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Tavoitteena on järjestää ajantasaiset, saavutettavat ja riittävän resurssein varustetut kirjasto- ja tietopalvelut sekä kulttuuripalvelut eri ikä- ja kohderyhmille.

Vuoden 2022 aikana kirjasto toimi siviilipalveluspaikkana. Kirjaston esitystilaan hankittiin uusi esitystekniikka ja induktiosilmukka otettiin samalla käyttöön.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Palveluiden laadukkuus ja riittävät kokoelmat
Toimenpide	Riittävä ja asiantunteva henkilöstöresurssi; monipuolinen ja riittävä hankinta eri aineistolajeittain
Arviointikriteeri/mittari	Yleinen tyytyväisyys kirjasto- ja kulttuuripalveluihin/asiakaskysely
Tavoitetaso	Asiakastyytyväisyys vähintään 4,2 (asteikolla 1-5)
Toteuma 1-12/2022	4,6 (asiakaskysely tehty 11-12/2022)

Tavoite	Kirjasto- ja kulttuuritoiminnan monipuolisuus
Toimenpide	Aktiivinen tapahtumien suunnittelu ja järjestäminen vuoden mittaan eri kohderyhmät ja tapahtumalajit huomioiden
Arviointikriteeri/mittari	Eri kohderyhmille suunnattujen kirjasto- ja kulttuuritapahtumien määrä ja osallistujat Käyttäjäkoulutusten määrä tunteina ja osallistujat
Tavoitetaso	40 aikuisten tapahtumaa ja 1000 osallistujaa 70 lasten tapahtumaa ja 1500 osallistujaa 10 nuorten tapahtumaa ja 500 osallistujaa Käyttäjäkoulutusta 55 tuntia ja 1000 osallistujaa
Toteuma 1-12/2022	56 aikuisten tapahtumaa ja 1436 osallistujaa 102 lasten tapahtumaa ja 2075 osallistujaa 26 nuorten tapahtumaa ja 373 osallistujaa Käyttäjäkoulutusta 67 tuntia ja 1195 osallistujaa

Vuotta 2022 koskenut asiakaskysely tehtiin loppuvuodesta 2022 ja siihen vastanneita oli 89. Kirjasto- ja kulttuuripalveluille tuli yleisarvosanaksi 4,6, joten asetettu tavoite jopa ylitettiin.

Vuoden 2022 kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tapahtumatarjonta oli todella runsasta ja monipuolista, kun koronarajoituksista vapauduttiin. Kaikki tavoitteet ylitettiin reilusti lukuun ottamatta nuorten tapahtumien osallistujamäärää. Nuorten tapahtumat onkin järjestetty suhteellisen pienille ryhmille ja kaikille avoimissa tapahtumissa on vaikea saavuttaa kovin suurta osallistujamäärää.

Käyttäjäkoulutuksissa tunti- ja osallistujamäärät ylittivät asetetut tavoitteet. Näissä näkyy aikuisten digituen saajien lisääntynyt määrä kirjastossa. Digituki on pääsääntöisesti ollut henkilökohtaista opastusta.

Lainauslukemat laskivat vuoteen 2021 verrattuna 4,18 %. Tämä saattaa johtua siitä, että monet asiakkaat siirtyivät korona-aikana maksullisten äänikirjapalveluiden käyttäjiksi, eivätkä ole palanneet takaisin kirjaston asiakkaiksi. Kävijämäärät sen sijaan nousivat reippaasti, 24,15 %, mikä selittyy paljolti tapahtumien ja

käyttäjäkoulutusten runsaalla osallistujamäärällä. Sekä lainaus- että kävijämäärät jäivät alle talousarviossa asetettujen tavoitteiden.

Talouden toteuma kirjasto- ja kulttuuripalvelujen vastuualueella

Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen toimintakulujen toteuma on 98,7 % ja toimintatuottojen toteuma 88 %. Toimintakatteeksi tuli 99,0 %. Ylittyneet menot selittyvät mm. siviilipalveluksen ennakoimattomista menoista, kirjaston esitystilän sähkötöistä ja postimaksujen kallistumisesta.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2021 koko Suomi	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Määrätavoitteet				
Lainat/asukas	13,82	16,1	17,7	15,2
Kirjastokäynnit/asukas	5,85	5,6	8,3	6,9
Tapahtumat				
-tapahtumien määrä		64	120	184
-osallistujien määrä		1429	3000	3884
Käyttäjäkoulutukset				
-tuntimäärä		46	55	67
-osallistujien määrä		813	1000	1195
Kulttuuriavustuksen saajat		10	13	12
Tehokkuus/taloudellisuus				
Lainan hinta (kirjaston toimintakulut/lainat)	4,35	3,5	3,2	3,9
Käynnin hinta (kirjaston toimintakulut/kirjastokäynti)	10,27	10,1	6,9	8,7
Kirjaston toimintakulut/as.	60,10	56,5	57,0	60,0
Kulttuurin toimintakulut/as.		4,5	5,4	4,7
Toiminnan laajuus				
Lainaajia asukkaista	29,65 %	32,8 %	43,5 %	33,63 %
Kirjaston kävijät		38 122	57 029	46 718

Museotoimi

Taustatietoja

Museotoimen tavoitteena on museolain mukaisesti ylläpitää ja vahvistaa väestön ymmärrystä kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Museoiden tulee edistää kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisutoimintaa.

Harjavan kaupungin museotoimi sisältää Emil Cedercreutzin museon (ECM) ja Huittisten museon (HuMu).

Toiminnan painopisteet ovat kokoelmien ja museorakennusten ammatillisessa hoidossa ja kehitystyössä, näyttelytoiminnassa, tapahtumatuotannossa, toiminta-alueelle suuntautuvan kulttuurimatkailun ja imago-rakentamisen kehittämistyössä ja yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Erityisesti painotetaan lasten ja nuorten kasvun tukemista, aktiivi-ikäisen väestön vapaa-aikapalvelujen monipuolistamista, ikäihmisten elämänlaadun lisäämistä.

Tarkastelujakson aikana jatkunut koronavirusepidemia vaikutti edelleen erityisesti alkuvuodesta museotoimen tapahtumatuotantoon ja asiakasmääriin. Asiakasliikkuvuus alkoi osoittamaan selkeitä piristymisen merkkejä tarkastelujakson loppupuolella.

Sidosryhmäyhteistyö

Museotoimi (ECM ja HuMu):

- Museoyksikköjen keskinäinen yhteistyö jatkui vilkkaana.
- Maakunnallinen yhteistyö:
  - o Satakunta tapaa oppia -hanke yhdessä Satakunnan museoiden kanssa.
  - o Maakunnallinen kokoelmapoliittinen ohjelma (KOPO) -hanke yhdessä Satakunnan museoiden kanssa, KOPO:n täydennys.
  - o Koronamuistojen keruu.

ECM:

- Emil Cedercreutzin säätiö
  - o Veistospuistohanke jatkui veistospystytyksillä, veistospuiston kyltityksien täydentämisellä ja veistospuiston käyttöön vihkimisellä.
  - o Taiteilijakoti Harjulaa käsittelevä kirjahanke käynnistyi.
- Harjulan kilta ry
  - o Muistelupiiri aloitti jälleen toimintansa.
  - o Emi Cedercreutzin omaelämäkerrasta otettiin uusi painos.
  - o Valoisan tulevaisuuden rakentajat -näyttelyhanke toteutui.
  - o Työllistettyjen palkkaaminen.
  - o Runoillat.
  - o Museokauppa ja museokahvio.
- Sataopisto
  - o Kulttuuritorstai-luentosarja jatkui.
- Suomen akvarellitaiteen yhdistys
  - o Digitaliset etäkurssit ja luentojen striimaus jatkui.
  - o Harjavan akvarellikesä ja akvarellibiennaali 2022 toteutettiin.
- Muuta
  - o Kyntäjä-patsaan kunnostus oli keskeytyksessä tarkastelujakson aikana.
  - o Elämäkertasalin perusnäyttelyn uudistus alkoi.
  - o Osallistuminen Harjavan kulttuurikasvatussuunnitelman sisältötuotantoon.

HuMu: Paikallinen yhteistyö:

- o Museon ystävät osallistuivat museon III kerroksen lattian ja näyttelyrakenteiden maalaamiseen sekä näyttelyn suunnitteluun ja rakentamiseen

- LC Huittinen talkooapuna III kerroksen lattian maalauksessa
- luento Oskar Kivi – monen toimen mies Kotiseutuyhdistyksen ja Sataopiston järjestämässä Kotiseutuillassa
- Ylimaakunnallinen yhteistyö:
  - Jäsenenä Historiallinen Turuntie Suomen matkailukartalle esiselvityshankkeen hankeryhmässä. Hankkeen toteuttajat Tyrvään Seudun Kotiseutuyhdistys ry ja Huittisten Kotiseutuyhdistys ry.
- Valtakunnallinen yhteistyö:
  - Ketterä nykydokumentointi -hanke, hankkeen toteuttaja TAKO Pooli 7.
- Muuta
  - Pilottijakso MuseumPlusRia-kokoelmanhallintajärjestelmän käytöstä Satakunnan Museon toimiessa poolimuseona.
  - Artenomiopiskelija digitoi harjoittelujaksollaan Leppäsen kokoelmaa, konservoi kaksi teosta ja teki tämän pohjalta opinnäytteen Lauri Leppäsen kipsiveistokset; Tutkimus, konservointi ja restaurointi.
  - Lauri Leppäsen töitä esittelevän perusnäyttelyn uudistustyö sekä näyttelytilan uudistaminen
  - Käsityöläisten tilimyynnin käyttöönotto museokaupassa.

Museotoimen tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Museoiden houkuttelevuus
Toimenpide	Tarjotaan yleisöä kiinnostavia näyttelyitä ja tapahtumia
Arviointikriteeri/mittari	Sisältötuotanto, kävijämäärät, tiedotus ja asiakastytyvyisyys
Tavoitetaso	Vaihtuvia näyttelyitä 7 Tapahtumia yhteensä vähintään 30 Kävijämäärät yhteensä vähintään 9000 / vuosi Aukiolopäivät: ECM 230, HuMu116 Markkinointi ja tiedotus on näkyvää, oikein suunnattua ja tavoitettavaa. Media huomioi toiminnan säännöllisesti. Asiakastytyvyisyys vähintään tasolla 4 (asteikolla 1-5)
Toteuma 1–12 / 2022	ECM TOTEUMA 1–12 / 2022 Kävijämäärä 7144 Vaihtuvia näyttelyitä ECM 7 Tapahtumia 29, osallistujia yhteensä 1146 Avoinnaolopäivät 224. Mediahuomio (lehtiartikkelit, joissa käsitelty museon yksiköjä) Julkaistuja lehtiartikkeleita ECM 20. Lisäksi suuri määrä lehti-ilmoituksia, julistemarkkinointia, laajaa somemarkkinointia, verkkonäyttelytoimintaa ja vaikuttajayhteistyötä. Asiakastytyvyisyyskyselyä ei koronaepidemiasta johtuen tehdä toistaiseksi. HUMU TOTEUMA 1–12 / 2022 Vaihtuvia näyttelyitä HuMu 1 Tapahtumia HuMu 5 Kävijämäärä HuMu 1680 Avoinnaolopäivät HuMu 116 Mediahuomio (lehtiartikkelit, joissa käsitelty museon yksiköjä) Julkaistuja lehtiartikkeleita HuMu 10. Lisäksi useita lehti-ilmoituksia, julistemarkkinointia ja aktiivista somemarkkinointia. Asiakastytyvyisyyskyselyä ei koronaepidemiasta johtuen tehdä toistaiseksi.

Tavoite	Laadukkaat museopalvelut
Toimenpide	Asiantunteva ja monipuolinen museotyöskentely
Arviointikriteeri/mittari	Yleisötyö. Kokoelmatyö. Sidosryhmäyhteistyö.
Tavoitetaso	Näyttelyopastuksia 350 Kokoelmapoliittinen ohjelma on käytössä Digitoituja objekteja 400 Sidosryhmäyhteistyö on vilkasta ja tuloksellista paikallisella, maakunnallisella ja valtakunnallisella tasolla
Toteuma 1–12 / 2022	ECM TOTEUMA 1–12 / 2022 Näyttelyopastuksia 267, osallistujia 2333. Näyttelyopastusten sisältöjä on kehitetty. Opastukset olivat koronaepidemian vuoksi alkuvuoden ajan keskeytyksessä, ja käynnistyivät uudelleen toukokuussa. Kokoelmapoliittinen ohjelma on käytössä. Kehittämissuunnitelma on käytössä. Digitoituja objekteja ECM 101. Sidosryhmäyhteistyö: Paikallinen kulttuurikasvatusyhteistyö, Emil Cedercreutzin säätiö, Harjulan kiltä ry, Sataopisto, Satakunnan historiallinen seura, Suomen akvarellitaiteen yhdistys. HUMU TOTEUMA 1–12 / 2022 Näyttelyopastuksia HuMu 33 Kokoelmapoliittinen ohjelma on käytössä Digitoituja objekteja HuMu 277. Sidosryhmäyhteistyö: Museon ystävät, Huittisten Kotiseutuyhdistys ry Hankkeet: Historiallinen Turuntie Suomen matkailukartalle, Ketterä nykydokumentointi, Merikarhun kierros, Satakunta tapaa oppia, Koronamuistojen keruu MUSEOTOIMI 1-12 / 2022 Maakunnallinen hanketyöskentely, Museoliitto, Museovirasto, OKM.

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	31.12.2022
Perusnäyttelyjen lukumäärä	10 ECM 7 HuMu 3	10 ECM 7 HuMu 3	10 ECM 7 HuMu 3	10 ECM 7 HuMu 3 *
Vaihtuvien näyttelyjen lukumäärä	7 ECM 6 HuMu 1	7 ECM 7 HuMu 1	7 ECM 6 HuMu 1	9 ECM 8 HuMu 1
Kulttuuritapahtumien lukumäärä	10 ECM 8 HuMu 2	22 ECM 22 HuMu 0	28 ECM 25 HuMu 3	34 ECM 29 HuMu 5
Kulttuuritapahtumiin osallistuneiden lukumäärä	Ei tilastoitu	795 ECM 795 HuMu 0	1100 ECM 1000 HuMu 100	1526 ECM 1146 HuMu 380
Näyttelyopastusten lukumäärä	45 ECM 35 HuMu 10	22 ECM 11 HuMu 12	400 ECM 300 HuMu 100	300 ECM 267 HuMu 33
Digitoitujen objektien määrä	37 ECM 27 HuMu 10	320 ECM 37 HuMu 283 **	400 ECM 300 HuMu 100	378 ECM 101 HuMu 277
Kävijämäärät	5070 ECM 4002 HuMu 1068	5183 ECM 4365 HuMu 818	9000 ECM 8000 HuMu 1000	8824 ECM 7144 HuMu 1680
Koululaisten ja opiskelijoiden käynnit (sisältyy kävijämääriin)	104 ECM 59 HuMu 45	243 ECM 131 HuMu 112	750 ECM 600 HuMu 150	808 ECM 400 HuMu 408**
Ilmaiskävijät yhteensä (sisältyy kävijämääriin)	2427 ECM 2011 HuMu 416	2599 ECM 2257 HuMu 342	6250 ECM 5500 HuMu 750	4110 ECM 3291 HuMu 819
Avoinnaolopäivät	ECM 145 HuMu 117	ECM 208 HuMu 119	ECM 230 HuMu 115	ECM 224 HuMu 116
Toimintakulut/asukas	ECM 60 HuMu 7	ECM 63,1 HuMu 4,6	ECM 55 HuMu 4	ECM 64,9 HuMu 7,9

*Lauri Leppäsen näyttely suljettuna koko vuoden, mutta 18.5. avattiin uusi perusnäyttely: Hugo!TE, Hugo Kivisen ITE-taidetta

**sis. 318 ukrainalaista koululaista

MUSEOTOIMEN TAVOITTEET VUOSILLE 2022-2024

Strateginen kokoelma-, tutkimus- opetus- ja näyttelytoiminta
 Paikallisen, alueellisen ja valtakunnallisen yhteistyön kehittyminen
 Medianäkyvyyden ja asiakasmäärien myönteinen kehitys
 Monikulttuurisuuden ja suvaitsevuuden edistäminen
 Kaupunkilaisten kulttuuriharrastaneisuuden lisääntyminen

ECM:

- Säätiö- ja kiltayhteistyö jatkuu vilkkaana ja tuloksellisena
- Yhteistyö kaikkien kouluasteiden kanssa (kulttuurikasvatussuunnitelma)
- Muu sidosryhmäyhteistyö
- Veistospuistohankkeen valmistuminen
- Perusnäyttelyjen uudistamisen jatkaminen
- Taiteilijakoti Harjulan luhtiosan peruskorjauksen aloittaminen
- Näyttely- ja tapahtumatuotannon ja museon markkinoinnin kehittäminen
- Julkaisutoiminta jatkuu
- Aktiivinen osallistuminen Harjavallan kaupungin imagorakentamiseen
- Turvallisuuden, saavutettavuuden ja työhyvinvoinnin edistäminen

Huittinen:

- Web-pohjaiseen kokoelmanhallintaohjelmaan siirtyminen
- Näyttelyjen ja näyttelytilojen uudistamisen suunnittelu Kokoelmien varastointiolosuhteiden parantaminen
- Kokoelmien saavutettavuuden parantaminen
- Huittisten kulttuuripolku -suunnitelman valmistelu ja käyttöönotto
- Sidosryhmäyhteistyö
- Näkyvyyden ja markkinoinnin tehostaminen
- Museokaupan kehittäminen

TOTEUMA

Koronavirusepidemia vaikutti vielä molempien museotoimen alaisten yksiköiden kävijämääriin ja tulonmuodostukseen. Taseeseen vaikuttaa erityisesti se, että uusittuun säätiösopimukseen liittyvä säätiön rahoitusosuus ei ole suurelta osin kirjautunut museon tuloiksi johtuen säätiön kanssa solmitun sopimuksen aikataulullisesta sisällöstä. Tulonmuodostusta pyrittiin kasvattamaan ulkopuolisella rahoituksella ja pääsylipputuloilla. ECM:n pääsylippujen hintaa nostettiin kahdella eurolla. HuMun lippuhinnat pidettiin ennallaan.

Vaihtuvien näyttelyjen toiminta ja tapahtumatuotanto jatkuivat lähes normaalisti molemmissa yksiköissä. Perusnäyttelyjen uusimista sekä suunniteltiin, että toteutettiin. Tarkastelujakson aikana kiinnitettiin erityistä huomiota mm. kokoelmien varastointiolosuhteiden, varastologistiikan ja saavutettavuuden parantamiseen. Etätyöskentely vakiintui osaksi työkulttuuria.

ECM: Avoinnaoloajat olivat vielä hiukan normaalia suppeammat koronahygienian vaatiman lisäsiivouksen vuoksi. Työhyvinvoinnin kehittämiseen kiinnitettiin erityistä huomiota.

HuMu: Museo oli avoinna normaalien aukioloaikojen mukaan. Toukokuussa avattiin uusi perusnäyttelyn osa HugoITE. Professori Lauri Leppäsen näyttely oli purettu / suojattu naapurissa sijaitsevan koulun rakennustyön takia. Leppäsen näyttelyn uusiminen edistyi teoskonservoinnilla ja näyttelyarkkitehtuurin rakentamisella.

VAPAA-AIKATOIMI

Liikunta ja ulkoilu

Vuosi 2022 oli edelleen Koronan sävyttämä. Korona-ajan karanteenien takia uimahallin ja liikuntaryhmien kävijämäärät eivät vielä palautuneet koronaa edeltäneelle tasolle.

Liikunnan ja ulkoilun palveluiden painopiste on liikunta- ja uimahallin toiminnassa. Vuonna 2022 liikunta- ja uimahallissa oli kävijöitä 44 887 henkilöä, mikä oli 26,7 % enemmän kuin vuonna 2021. Kuntosalinkäyttäjiä oli 13 126 ja uimahallin käyttäjiä 31 761. Uimahallin käyttäjistä oli naisia 18 314 ja miehiä 13 447.

Liikunta- ja uimahallissa pyöri normaalina arkena 15 liikuntaryhmää ja kahdeksan uimakoulua eli yhteensä 23 ohjattua ryhmää viikossa. Ohjattuja liikuntaryhmiä liikunta- ja uimahallissa on pidetty yhteensä 426 kertaa. Yhteenlaskettu osallistujamäärä oli 4 451 henkilöä. Uimakoulujen osallistumiskertoja oli yhteensä 2 611 kpl. Keskustan alakoulusta osallistujia oli 1 520, Pirkkalasta 516 ja esikouluista 274. Leikki-, alkeis- ja jatko-uimakouluissa osallistujia oli 301.

Liikunta ja Uimahallilla oli 43 vakiosalivuoroa ja siellä järjestettiin 28 eri tapahtumaa. Perinteisten otteluiden ja turnausten lisäksi liikuntahallissa järjestettiin mm. aluevaalit, valatilaisuus, Satasoiton konsertti, Harjavalta Race / Live ja joukkorokotukset influenssaa sekä koronaa vastaan.

Nuorisotyö

Nuorisotyön perustoiminnot ovat lähteneet elpymään koronan jälkeisistä vuosista. Nuorisotilalla oli kävijöitä vuonna 2022 yhteensä 2 204. Keskimäärin nuorisotilan kävijöistä 73% oli poikia ja 27% tyttöjä. Nuorisotilalla on jatkettu oman nuokkariajan pitämistä 5.-6.-luokkalaisten maanantaisin ja torstaisin. Nuorisotilalla järjestettiin normaalitoiminnan lisäksi vuoden aikana yhdeksän erilaista teemailtaa sekä yhden lanin. Nuorisotilan kävijäkyselyn keskiarvo nuorisotilasta ja sen toiminnasta vuonna 2022 oli 4,05 asteikolla 1-5.

Nuorten osallisuus on vahvistunut Harjavallassa nuorisovaltuuston toiminnan kautta. Nuorisovaltuusto toimii nuorten vaikuttamistoimielimenä kaupungin päätöksenteossa sekä tekee aloitteita ja kannanottoja ja toteuttaa myös itse toimintaa lapsille ja nuorille. Kauden 1/2022-12/2022 nuorisovaltuustossa oli täysi jäsenmäärä, 12 jäsentä. Nuorisovaltuuston jäsenet ovat osallistuneet kaupungin lautakuntien kokouksiin sekä maakunnallisen SataNuvan toimintaan.

Nuorisotyö on vahvistanut kouluyhteistyötä vuonna 2022 jatkamalla uusien 7.-luokkalaisten tutustumiskäyntejä nuorisotilalla, lukiolaisten ryhmäyttämistä, yläkoulun olokorjaamon järjestämistä, kuukausittaisia lukiopäivystyksiä ja yläkoulun teemapäiviin osallistumista. Lukiopäivystykseen osallistui keskimäärin n. kuusi toisen asteen opiskelijaa per kerta ja Olokorjaamoon keskimäärin noin 15 yläkoululaista per kerta.

Harjavallan nuorisotyötä on toteutettu aktiivisesti myös sen omilla sometileillä Instagramissa sekä Snapchatissa. Lisäksi nuorisotyössä on toteutettu nuorisotiedotusta nuokka.fi-sivustolla yhdessä muiden Karhukuntien nuorisotyöntekijöiden kanssa.

Nuorten kesätyöllistymisen tueksi nuorisotyö on myöntänyt 15-18-vuotiaille nuorille kesätyösetelitukea vuodesta 2017 lähtien. Vuonna 2022 kesätyösetelitukea myönnettiin kuudelle nuorelle.

Koivurannassa järjestettiin kesäkuussa 2022 kaksi lastenleiriä ja osallistujia niille oli yhteensä 39. 20 lasta 3.-4.-luokkalaisten leirillä ja 19 lasta 5.-6.-luokkalaisten leirillä. Lisäksi nuorisohjaaja järjesti yhteistyössä Harjavallan seurakunnan kanssa Seiskaleirin Tuulikarissa, johon osallistui 17 nuorta. Koivurannan leirien ohjauksessa käytettiin apuna sivistyspalveluiden koulunkäynninohjaajia.

Etsivä nuorisotyö

Etsivä nuorisotyöntekijä aloitti toimintansa Harjavallassa 13.8.2012. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt rahoitusta toimintaan siitä lähtien. Toinen etsivä nuorisotyöntekijä aloitti 1.8.2022 Harjavallassa. Jatkohakemus tehtiin toimintavuodelle 23-24 kahdelle 100% etsivälle nuorisotyöntekijälle. Tavoitteena on tavoittaa alle 29-vuotiaita harjavaltaisia, pääsääntöisesti koulutuksen ja työn ulkopuolella olevia nuoria, tukea nuorta kiinnittymään palveluihin ja ohjata yhteistyössä moniammatillisen verkoston kanssa nuorta elämässä eteenpäin.

Vuonna 2022 on oltu yhteydessä 65 nuoreen ja tavoitettu yhteensä 56 nuorta. Nuoret ohjautuivat etsivän työn pariin oppilaitoksista (16,9 %), sosiaali- ja terveystoimesta (12,3 %), muiden viranomaistahojen kautta (9,2 %), nuoren itsensä ilmoittamana tai nuoren läheisen kautta (24,6 %) ja nuorisotyöstä (24,6 %). Aloitus-tilanteessa suurin osa nuorista on ollut työttömäksi ilmoittautunut työnhakija (32,1 %) tai opiskelija (28,6 %). Etsivässä nuorisotyössä nuoria on ohjattu palveluihin, luotu viranomaisverkostoa ja työskennelty menettelmällisesti. Muihin palveluihin ohjauksia on ollut eniten toimeentuloon, mielenterveyspalveluihin ja koulupaikkaan liittyvissä asioissa sekä työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumiseen liittyvissä ohjauksissa. Vuonna 2022 yhteistyön päättymisen syynä on ollut työhön liittyvät palvelut (37,9 %), sosiaali- ja terveystoimen palvelut (17,2 %), opinnot (3,4 %), henkilökohtainen syy (6,9 %) ja muu syy (20,7 %).

Tärkein toimija on nuori itse sekä hänen lähipiirinsä. Lisäksi etsivä nuorisotyöntekijä tekee tiivistä yhteistyötä muiden nuorten asioiden kanssa toimivien tahojen kanssa kuten sosiaalitoimi, koulutoimi, terveystoimi, työllistämistoiminta sekä nuoriso- ja vapaa-aikatoimi. Lisäksi yhteistyökumppaneina ovat mm. lähialueen toisen asteen oppilaitokset, lukio, KELA, poliisi, TE-toimisto, varuskunnat, seurakunnat ja Rikosseuraamuslaitos. Tiivistä yhteistyötä tehdään myös kaikkien Satakunnan alueella toimivien etsivien nuorisotyöntekijöiden kanssa. Paikallisten toimijoiden kanssa kehitetään yhdessä nuorten palveluita tarpeen mukaan.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Toimintatuotot jäivät noin 54 000 euroa alle budjetoidun, koska asiakasmäärät eivät ole palautuneet koronan jälkeen budjetoidulle tasolle. Toimintakulut alittuivat noin 24 000 euroa. Kokonaisvaikutus siis noin 30 000 euroa.

Liikunta ja ulkoilu ja nuorisotyön tavoitteet vuodelle 2022

Tavoite	Palvelujen laadukkuus
Toimenpide	Asiakastyytyväisyyskyselyt
Arviointikriteeri/mittari	Asiakkaiden tyytyväisyys liikunnan ja nuorisotyön palveluihin
Tavoitetaso	Asiakastyytyväisyys vähintään 3,5 (asteikolla 1-5)
Toteuma 1-12/2022	Asiakastyytyväisyys 4,42
Tavoite	Palvelujen saatavuus
Toimenpide	Järjestetään riittävän houkuttelevia palveluja
Arviointikriteeri/mittari	Liikunnan ja nuorisotyön palveluiden käyttö
Tavoitetaso	Käyttö- ja osallistujamäärät lisääntyvät edelliseen vuoteen verrattuna
Toteuma 1-12/2022	Liikunta- ja uimahallin käyttö lisääntynyt 26,7% vuodesta 2021 ja nuorisotilan käyttö on lisääntynyt 34,6% vuodesta 2021.
Tavoite	Terveys- ja kuntoliikunnan kehittäminen
Toimenpide	Järjestetään riittävän houkuttelevia palveluja
Arviointikriteeri	Ohjattujen terveys- ja kuntoliikuntaryhmien osallistujamäärät
Tavoitetaso	Ohjattujen ryhmien osallistujamäärät lisääntyvät edelliseen vuoteen verrattuna
Toteuma 1-12/2022	Osallistujamäärät lisääntyneet 87,9 % vuodesta 2021.

Tunnusluvut

	TP2019	TP2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Honkala (kilpailut ja ottelut)	279	117	89	200	162
Liikuntasalit (vuoroja/viikko)	124	---	---	110	104
KKI-kuntosalitoiminta TULES –ryhmät (osalistujia/vuosi)	591	282	554	1 000	568
Liikunta- ja Uimahallin liikuntaryhmät (osalistujia/vuosi)	9 941	5 231	2 369	9 000	4 451
Nuorisotilat (kävijämäärä/vuosi)	3 078	2 982	1 637	4 000	2 204
Liikunta- ja Uimahalli (kävijämäärä/vuosi)	59 312	40 880	35 419	60 000	44 887
Liikunta- ja Uimahalli (euroa / kävijä)	17,07 €	36,69	30,27	25,00	21,98
Liikuntahallin käyttötunnit / vko	57	---	---	50	47
Liikunta ja ulkoilu / toimintakulut / asukas	179,1 €	215,6 €	183,30	164,69	168,34
Nuorisotyö / toimintakulut / asukas	23,4 €	29,3 €	25,8	27,60	28,34

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluiden vastualueella

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluiden tuotot toteutuivat 92,9 –prosenttisesti. Toimintakulujen toteutumisprosentti oli 103,3. Toimintakatteeksi muodostui 105,7 %. Tulosalueen oli tehtävä tuottojen osalta pyyntö talousarvion alitukseen. Tulosalueen toimintatuottojen toteumaan suurena laskevana tekijänä oli koronaepidemia ja sen aiheuttamat kerrannaisvaikutukset, joiden seurauksena pääsylippu- ja tapahtumat tuotot sekä tilavuokrat eivät toteutuneet suunnitellulla tavalla. Toimintakulujen ylitykseen pääasiallisina syinä olivat ennakoimattomasti kohonneet palkat sekä nousseet kustannukset.

396 KULTTUURI JA VAPAA AJAN PALVE	Ta	Ta- muutos	Muutettu Ta	Toteuma 22	Poikkeama	Tot- %	Tilinpäätös 2021	Muutos-% 2022/2021
Toimintatuotot								
Myyntituotot	347 699	0	347 699	310 390	37 308	89	242 259	28,1
Maksutuotot	22 400	0	22 400	27 281	-4 881	122	18 624	46,5
Tuet ja avustukset	42 500	0	42 500	44 123	-1 623	104	55 879	-21
Muut toimintatuotot	96 972	0	96 972	91 391	5 581	94	50 984	79,3
Toimintakulut	-2 620 476	-40 000	-2 660 476	-2 748 143	87 667	103	-2 653 717	3,6
Henkilöstökulut	-837 662	-40 000	-877 662	-909 097	31 435	104	-867 017	4,9
Palkat ja palkkiot	-663 116	-40 000	-703 116	-723 616	20 500	103	-684 893	5,7
Henkilösivukulut	-174 546	0	-174 546	-185 481	10 935	106	-182 125	1,8
Eläkekulut	-148 388	0	-148 388	-159 194	10 806	107	-154 753	2,9
Muut henkilösivukulut	-26 158	0	-26 158	-26 287	129	101	-27 371	-4
Palvelujen ostot	-541 067	0	-541 067	-574 652	33 585	106	-416 769	37,9
Asiakaspalvelujen ostot	-3 600	0	-3 600	-4 282	682	119	-3 152	35,8
Muiden palvelujen ostot	-537 467	0	-537 467	-570 370	32 903	106	-413 616	37,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-98 070	0	-98 070	-116 571	18 501	119	-89 982	29,5
Avustukset	-49 100	0	-49 100	-50 413	1 313	103	-44 970	12,1
Muut toimintakulut	-1 094 577	0	-1 094 577	-1 097 410	2 833	100	-1 234 979	-11,1
Toimintakate	-2 110 905	-40 000	-2 150 905	-2 274 957	124 052	106	-2 285 971	-0,5

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen koko sivistystoimen vastualueella

Talousarviovuoteen 2022 vaikutti merkittävästi kaksi viime aikojen isoa muutostekijää, joiden kustannusvaikutukset olivat sekä ennakoimattomia että realisoituivat kirjanpitoon viiveellä. Maailmantilanne Suomen lähialueilla muuttui ratkaisevalla tavalla aiheuttaen kustannusten nousua, johon ei osattu varautua.

Koronapandemia levisi yhä laajalti suomalaisen väestön keskuudessa vuoden 2022 aikana. Helmikuussa 2022 alkoi Venäjän laajamittainen hyökkäyssota Ukrainaan. Henkilökunnan sairastavuuden rajusta kasvusta aiheutui huomattavaa henkilöstömenojen kasvua. Sodan vaikutukset taas kohdistuivat laajasti sivistystoimialan eri menoluokkiin. Eurooppalaisen täysmittaisen sodan vaikutukset heijastuivat Harjavaltaan reilun kahdeksan prosentin inflaationa, raaka-ainekustannusten nousuna ja energiakriisinä. Taloudellinen tilannekuva selkiytyi poikkeuksellisista ajoista johtuen poikkeuksellisen myöhään talousarviovuoden ajantasaista talousseurantaa silmällä pitäen.

Sivistyslautakunnan talousarvioon annettiin marraskuussa 2022 muutoksia silloisen tilanteen antamilla tiedoilla. Tällöin anottut muutokset eivät riittäneet saattamaan sivistyslautakunnan talouden toteumaa tasapainoon.

Sivistyslautakunta anoi tulo- ja menoarvion alitus- ja ylitysoikeutta tilinpäätöksen valmisteluvaiheessa, kun kokonaistilanne oli edellä mainitulla tavalla selkiytynyt.

Toimialueen tuloennuste alittui 94 000 eurolla. Toimintatuottojen alituksen laskevana tekijänä oli koronaepidemia ja sen aiheuttamat kerrannaisvaikutukset, joiden seurauksena kotikuntakorvaukset, pääsylippu- ja tapahtumatuotot sekä tilavuokrat eivät toteutuneet suunnitellulla tavalla.

Toimialueen menojen ylittyivät yhteensä 462 000 eurolla. Ylitys koostui

- henkilöstökuluista (129 000 e), jotka nousivat talousarviovuoden aikana tehtyjen palkankorotusten seurauksena sekä erityisesti mittavien sairaus- ym. poissaolojen vuoksi,
- palveluiden kohonneista hinnoista sekä palveluiden lisääntyneestä tarpeesta (221 000 e). Merkittävimpinä tekijöinä sijoitettuihin lapsiin liittyvät kulut, ICT-palvelut, ravitsemuspalvelut sekä muut yhteistointintoasuudet,
- tarvikkeiden ja hyödykkeiden kohonneista hinnoista (87 000 e), joista merkittävimpänä elintarvikkeiden hinnat,
- muista kohonneista toimintakuluista (40 000 e), joista merkittävimpänä rakennusten ja huoneistojen vuokrat.

On huomioitavaa, että Emil Cedercreutzin museon uusittuun säätiösopimukseen liittyvä säätiön rahoitusosuus ei ole suurelta osin kirjautunut museon tuloiksi johtuen säätiön kanssa solmitun sopimuksen aikataullisesta sisällöstä.

Tuloennusteen alituksen ja menoarvion ylityksen kokonaisvaikutus sivistyslautakunnan alaiseen toimintaan on -556 000 euroa. Toimintakatteeksi muodostui -13 617 617 euroa.

Sivistystoimen tuotot toteutuivat siis suunniteltua pienempinä. Tuottojen toteumaprosentti oli 94,1. Toimintakulujen toteutumisprosentti oli 103,2. Toimintakate oli 104,3 %.

	Alkup. TA	TA- muutos	Muutettu TA	Toteuma	Poikkeama	Tot.-%	TP 2021	Muutos- % 2022/2021
Sivistyslautakunta								
Toimintatuotot	1 709 698	-110 000	1 599 698	1 505 195	204 503	88	1 417 161	106,2
Myyntituotot	907 099	0	907 099	630 700	276 399	70	660 767	95,4
Maksutuotot	375 800	-110 000	265 800	275 599	100 201	73	285 523	96,5
Tuet ja avustukset	297 500	0	297 500	474 769	-177 269	160	393 276	120,7
Muut toimintatuotot	129 299	0	129 299	124 127	5 172	96	77 595	160,0
Toimintakulut	-14 341 882	-315 300	-14 657 182	-15 121 499	779 617	105	-13 967 376	108,3
Henkilöstökulut	-8 697 375	-280 300	-8 977 675	-9 106 706	409 331	105	-8 370 803	108,8
Palkat ja palkkiot	-7 060 955	-275 250	-7 336 205	-7 377 909	316 954	105	-6 763 193	109,1
Henkilösivukulut	-1 636 420	-5 050	-1 641 470	-1 728 797	92 377	106	-1 607 610	107,5
Eläkekulut	-1 357 777	-4 042	-1 361 819	-1 454 050	96 273	107	-1 332 813	109,1
Muut henkilösivukulut	-278 643	-1 008	-279 651	-274 747	-3 896	99	-274 797	100,0
Palvelujen ostot	-2 714 980	-35 000	-2 749 980	-2 971 144	256 164	109	-2 644 495	112,4
Asiakaspalvelujen ostot	-419 500	0	-419 500	-486 517	67 017	116	-432 523	112,5
Muiden palvelujen ostot	-2 295 480	-35 000	-2 330 480	-2 484 627	189 147	108	-2 211 972	112,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-384 740	0	-384 740	-471 798	87 058	123	-384 053	122,8
Avustukset	-269 100	0	-269 100	-256 176	-12 924	95	-244 186	104,9
Muut toimintakulut	-2 275 687	0	-2 275 687	-2 315 675	39 988	102	-2 323 839	99,6
Toimintakate	-12 632 184	-425 300	-13 057 484	-13 616 303	984 119	108	-12 550 215	108,5
Vuosikate	-12 632 184	-425 300	-13 057 484	-13 616 303	984 119	108	-12 550 215	108,5
Poistot ja arvonalentumiset	-33 901	0	-33 901	-30 322	-3 580	89	-50 613	59,9
Suunnitelman muk. poistot	-33 901	0	-33 901	-30 322	-3 580	89	-50 613	59,9
Tilikauden tulos	-12 666 085	-425 300	-13 091 385	-13 646 625	980 540	108	-12 600 829	108,3
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-12 666 085	-425 300	-13 091 385	-13 646 625	980 540	108	-12 600 829	108,3

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tulosalue: KUNNALLISTEKNISET PALVELUT

Toiminta on budjettirahoitteista.

Tulosalueen kuvaus

Tulosalueelle sisältyvät teknisten palvelujen toimistotyöt, pelastustoimi, liikenneväylien, puistojen ja muiden yleisten alueiden, liikuntapaikkojen, maa- ja metsätilojen ja kaupungin kiinteistöjen piha-alueiden ylläpito, rakentaminen sekä osin jätehuolto.

Toimintaympäristön muutos

Ei muutoksia.

Taloudelliset tavoitteet

Toimintatuotot ovat 92,4 % ja toimintakulut ovat 100,4 % vuodelle 2022 arvioiduista. Pelastustoimen menot ovat 100,2 % arvioiduista kustannuksista.

Toiminnalliset tavoitteet

Tulosityksikön tehtävät on hoidettu aikataulujen mukaisesti. Teknisten palvelujen hallinto-tulosityksikössä on henkilökuntaa hallintosihteeri, palvelusihteeri sekä maksupalvelusihteeri (n. 50 %), jotka kuuluvat keskushallinnon hallintopalvelujen henkilöstöön.

Pelastustoimen edelliseen vuoteen korotettuun talousarvioon osoitettu määräraha oli riittävä.

Liikenneväylien ja liikuntapaikkojen ylläpitoa on edelleen siirretty totuttua enemmän oman henkilökunnan hoidettavaksi, mikä vähentää ostopalveluihin kohdistuvien kustannuksien määrään.

Investointihankkeet toteutettiin suunnitellusti ja kustannusarvioissa pysyttiin. Osa hankkeista tehtiin yhteistyössä tilapalveluiden ja vesihuollon kanssa.

Vuoden 2022 talousarviossa hyväksytyt hankkeet valmistuivat joulukuun loppuun mennessä ja hankkeisiin osoitetut määrärahat riittivät.

Vuoden 2022 talousarvion tavoitteet:

Yhdyskuntatekniikan perusparantaminen.

Kunnallistekniset palvelut

Tavoite	Omaisuuksien arvonsäilyttäminen
Toimenpide	Katu- ja katuvaloverkon peruskorjaukset nykyisen tason ylläpitämiseksi
Arviointikriteeri/mittari	Saneerausmäärät
Tavoitetaso	Päällystystöitä 22 000 m ² , valaistuksen uusiminen 50 kpl
Toteuma 1-12/2022	Toteuma 1-12/2022: Päällystystyöt: 22 244 m ² / 315 074 € Katuvalaistus: 88 kpl valaisin (LED)

Tunnusluvut

Kunnallistekniset palvelut

Tulosalueen ylläpidettävänä on 31.12.2022

Liikenneväyliä	179,7 km
Katuvalopisteitä	3 243 kpl
Rakennettuja puistoja	n. 64 ha
Leikkikenttiä	15 kpl
Maa- ja metsätiloja	n. 387 ha
Kiinteistöjen piha-alueita	n. 34 ha
Ekopisteitä (Porin jätehuolto hoitaa)	13pl
Ongelmajätekeräyspiste (yksityisen hoitossa)	1 kpl
Lisäksi liikenneviheriöitä	n. 10 ha
ja rakentamattomia puistoja	n. 90 ha
Kesä- ja talviliikuntapaikkoja	27 kpl
Latuverkostoa	60 km
josta valaistua	10 km

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Liikenneväylät km	179,7	179,7	179,7	179,7	180	180
Katuvalaistus kpl	3 200	3 223	3 243	3 243	3 243	3 243
Rakennetut puistot/ha	64	64	64	64	64	64
Maa- ja metsätilat	387	387	387	400	400	400
Kiinteistöjen piha-alueet	33	33	33	33	33	33

420 KUNNALLISTEKNISET PALVELUT	Ta	Ta- muutos	Muutettu Ta	Toteuma 22	Poikkeama	Tot-%	Tilinpäätös 2021	Muutos-% 2022/2021
Toimintatuotot								
Myyntituotot	276 080	0	276 080	205 645	70 435	75	293 277	-29,9
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	6 288	-100
Muut toimintatuotot	0	0	0	49 379	-49 379	*****	32 082	53,9
Valmistus omaan käyttöön	12 000	0	12 000	0	12 000	0	0	0
Toimintakulut	-2 316 819	0	-2 316 819	-2 325 368	8 549	100	-2 239 124	3,9
Henkilöstökulut	-653 358	0	-653 358	-653 547	189	100	-670 601	-2,5
Palkat ja palkkiot	-501 513	0	-501 513	-498 726	-2 787	99	-511 138	-2,4
Henkilösivukulut	-151 845	0	-151 845	-154 820	2 975	102	-159 463	-2,9
Eläkekulut	-132 238	0	-132 238	-137 773	5 535	104	-139 896	-1,5
Muut henkilösivukulut	-19 607	0	-19 607	-17 047	-2 560	87	-19 566	-12,9
Palvelujen ostot	-1 253 939	0	-1 253 939	-1 301 462	47 523	104	-1 233 359	5,5
Asiakaspalvelujen ostot	-1 700	0	-1 700	-868	-832	51	0	*****
Muiden palvelujen ostot	-1 252 239	0	-1 252 239	-1 300 593	48 354	104	-1 233 359	5,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-297 870	0	-297 870	-276 661	-21 209	93	-251 174	10,1
Avustukset	-23 000	0	-23 000	-21 272	-1 728	93	-21 910	-2,9
Muut toimintakulut	-88 652	0	-88 652	-72 426	-16 226	82	-62 080	16,7
Toimintakate	-2 028 739	0	-2 028 739	-2 070 344	41 605	102	-1 907 478	8,5
Vuosikate	-2 028 739	0	-2 028 739	-2 070 344	41 605	102	-1 907 478	8,5
Poistot ja arvonalentumiset	-700 651	0	-700 651	-721 477	20 826	103	-808 821	-10,8
Suunnitelman muk. poistot	-700 651	0	-700 651	-721 477	20 826	103	-808 821	-10,8
Tilikauden tulos	-2 729 390	0	-2 729 390	-2 791 821	62 431	102	-2 716 299	2,8

Tulosalue: TEKNISET TUKIPALVELUT

Tulosalueen toiminta on kohderahoitteista.

Tulosalue vastaa kaupungin omistamien rakennusten isännöinnistä, yllä- ja kunnossapidosta, peruskorjauksista, toimitilojen hankkimisesta sekä tilojen vuokrauksesta. Lisäksi tulosalueella hoidetaan keskitetysti ruokahuolto- ja siivouspalvelut kaupungille ja Satakunnan koulutuskuntayhtymälle.

Toimintaympäristön muutos

Kiinteistötekniikan kehittyminen on lisännyt henkilöstön lisäkoulutuksen ja erikoistumisen tarvetta.

Kaupungin tilat ovat pääosiltaan käytössä ja vuokrattuna, pois lukien muutamat yksittäiset pienet tilat. Hopearannan vanhainkodin ja asuntola Hopeanurmen katot kunnostettiin. Kalevan päiväkotit purettiin.

TILAPALVELUT

Palvelualueen toiminta on kohderahoitteista.

Palvelualueen kuvaus

Palvelualue vastaa kaupungin omistamien rakennusten isännöinnistä, yllä- ja kunnossapidosta, peruskorjauksista, toimitilojen hankkimisesta sekä tilojen vuokrauksesta.

Taloudelliset tavoitteet

Toimintatuotot ovat 95,5 % vuodelle 2022 arvioiduista tuloista. Toimintakulut ovat 106,6 % ja poistot 109,5 % vuodelle 2022 arvioiduista kustannuksista.

Toimintakulujen kasvu johtuu pääosin yleisestä kustannusten noususta ja poistojen osalta ei oltu vielä huomioitu valmistuneen Vinnarin päiväkodin aiheuttamaa poistojen lisääntymistä.

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet lähes suunnitellusti ja normaalit ylläpitotehtävät on hoidettu resurssien puitteissa. Investointikohteita on toteutettu ja hankkeet ovat edenneet suunnitellusti ja kustannusarvioiden mukaisesti.

Vuoden 2022 talousarvion tavoitteet

Tavoite	Energiatehokkuus
Toimenpide	Energiatehokkuuden parantaminen
Arviointikriteeri/mittari	Kiinteistöjen kulutuslukemien seuranta
Tavoitetaso	Kiinteistöjen käytön energiatehokkuus

Toteuma 1-12/2022	1-12/2022 kulutukset: sähkö: 12,23 kwh/m3/a lämpö: 26,87 kwh/m3/a vesi: 68,63 l/m3/a 1-12/2021 kulutukset: sähkö: 12,56 kwh/m3/a lämpö: 28,62 kwh/m3/a vesi: 70,36 l/m3/a 1-12/2020 kulutukset: sähkö: 14,82 kwh/m3/a lämpö: 29,07 kwh/m3/a vesi: 75,28 l/m3/a

Tavoite	Kaupungin omistamien tilojen tehokas käyttö
Toimenpide	Edistetään kaupungin omistamien tilojen tehokasta käyttöä
Arviointikriteeri/mittari	Vuokratut neliömäärät
Tavoitetaso	Kaikki tilat käytössä
Toteuma 1-12/2022	Kaupungin kiinteistöjen käyttöprosentti on korkea.

RUOKAHUOLTO JA SIIVOUS

Taloudelliset tavoitteet

Toimintatuotot ovat 103,6 % vuodelle 2022 arvioiduista tuloista. Toimintakuluja on kertynyt 100,6 % vuodelle 2022 arvioiduista kustannuksista.

Talousarvio toteutui kustannusten noususta huolimatta.

Koronapandemian vaikutti vielä keväällä 2022. Elintarvikkeiden sekä siivousmateriaalin kustannusnousu vaikutti 1.6.22 alkaen kaikkeen toimintaan.

Toiminnalliset tavoitteet

Ruokapalveluissa mukaudutaan varhaiskasvatuksen ja peruskoulun erilaisiin päivittäisiin tarpeisiin.

Päiväkodin suorite määrä oli tilattua suurempi. Välipala ja aamupala suorite määrä oli korkeampi.

Sataedun tilaamat ateriat määrät jäivät odotettua alhaisemmiksi.

Asiakaskysely tehtiin osalle.

Vuoden 2022 talousarvion tavoitteet

Tavoite	Ruokahuolto/palvelun laatu
Toimenpide	Asiakkaat saavat laadukasta, asiallista ja ammattitaitoista palvelua.
Arviointikriteeri/mittari	Asiakastyytyväisyyskyselyt (asteikolla 1-5)
Tavoitetaso	Asiakastyytyväisyys vähintään 3,5
Toteutuma 1 – 12 / 2022	4,2

Tavoite	Siivous/palvelun laatu
Toimenpide	Asiakkaat saavat laadukasta, asiallista ja ammattitaitoista palvelua.
Arviointikriteeri/mittari	Asiakastyytyväisyyskyselyt (asteikolla 1-5)
Tavoitetaso	Asiakastyytyväisyys vähintään 3,5
Toteutuma 1 – 12 / 2022	4,7

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Keskuskeittiö						
- ateriasuoritteet	237 038	218358	240501	230870	220 000	220 000
- euroa/ateriasuorite	3,42	3,45	3,45	3,70	3,70	3,70
Siivottavat neliöt	28 550	28550	28550	25550	23 500	23 500
- euroa/tunti	23,50	23,56	23,56	25,44	25,44	25,44

461 TEKNISET TUKIPALVELUT	Ta	Ta- muutos	Muutettu Ta	Toteuma 22	Poikkeama	Tot- %	Tilinpäätös 2021	Muutos-% 2022/2021
Toimintatuotot								
Myyntituotot	2 127 667	0	2 127 667	2 177 193	-49 526	102	2 014 330	8,1
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	31	-100
Tuet ja avustukset	4 500	0	4 500	21 274	-16 774	473	16 311	30,4
Muut toimintatuotot	4 276 033	0	4 276 033	4 081 163	194 870	95	4 005 745	1,9
Toimintakulut	-4 725 999	-20 000	-4 745 999	-4 938 556	192 557	104	-4 222 166	17
Henkilöstökulut	-2 033 001	-20 000	-2 053 001	-1 988 671	-64 330	97	-1 856 231	7,1
Palkat ja palkkiot	-1 610 220	-16 700	-1 626 920	-1 567 319	-59 601	96	-1 451 760	8
Henkilösivukulut	-422 781	-3 300	-426 081	-421 352	-4 729	99	-404 471	4,2
Eläkekulut	-359 177	-2 634	-361 811	-363 375	1 564	100	-344 932	5,3
Muut henkilösivukulut	-63 604	-666	-64 270	-57 977	-6 293	90	-59 539	-2,6
Palvelujen ostot	-1 135 524	0	-1 135 524	-1 252 363	116 839	110	-763 110	64,1
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0	-165	-100
Muiden palvelujen ostot	-1 135 524	0	-1 135 524	-1 252 363	116 839	110	-762 945	64,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 346 544	0	-1 346 544	-1 502 107	155 563	112	-1 417 360	6
Muut toimintakulut	-210 930	0	-210 930	-195 416	-15 514	93	-185 465	5,4
Toimintakate	1 682 201	-20 000	1 662 201	1 341 074	321 127	81	1 814 251	-26,1
Vuosikate	1 682 201	-20 000	1 662 201	1 341 074	321 127	81	1 814 251	-26,1
Poistot ja arvonalentumiset	-1 173 505	0	-1 173 505	-1 285 211	111 706	110	-1 219 680	5,4
Suunnitelman muk. poistot	-1 173 505	0	-1 173 505	-1 285 211	111 706	110	-1 219 680	5,4
Tilikauden tulos	508 696	-20 000	488 696	55 863	432 833	11	594 571	-90,6

Tulosalue: VESIHUOLTO

Tulosalueen toiminta on kohderahoitteista.

Taloudelliset tavoitteet

Toimintatuotot ovat 103,1 % vuodelle 2022 arvioiduista tuloista. Toimintakuluja on kertynyt 80,0 % vuodelle 2022 arvioiduista kustannuksista ja poistot ovat 101,9 % arvioiduista.

Toiminnalliset tavoitteet

Vesihuoltolaitos on saneerannut ja laajentanut verkostojaan eri puolilla Harjavaltaa. Tehdyillä toimenpiteillä vähennetään vuotovesimääriä sekä tehostetaan ja parannetaan verkoston varmuutta.

Talousarviossa hyväksytyt investoinnit toteutuivat.

Vuoden 2022 talousarvion tavoitteet

Kriittinen menestystekijä	Vanhojen verkostojen saneeraukset
Arviointikriteeri/mittari	Saneerausmäärät
Tavoite/tavoitetaso	Vähintään 1 000 m, toteutunut 1 013 m

Kriittinen menestystekijä	Hulevesiverkoston laajentaminen
Arviointikriteeri/mittari	Hulevesiverkoston rakentaminen
Tavoite/tavoitetaso	Vähintään 1 000 m, toteutunut 1 505 m

Tunnusluvut

VESIHUOLTO	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Vesilaitos						
verkkoon pumpattu vesimäärä	1 014 487	1 017 869	925 313	1 017 869	1 017 869	1 017 869
myyty vesimäärä m ³ /a	958 962	926 261	875 566	926 261	926 261	926 261
vuotovesi %	6	9	6	9	9	9
verkosto km	149,0	149,2	149,3	149,4	149,6	149,6
kulutuspisteitä kpl	2 389	2 377	2 387	2395	2 400	2405
Viemärlaitos						
Jokilaakson Ympäristö Oy:lle toimitettu jätevesimäärä	688 596	553 804	593 630	553 804	553 804	553 804
laskutettu jätevesimäärä m ³ /a	412 974	387 663	416 448	387 663	387 663	387 663
vuotovesi %	40	30	30	30	30	30
verkosto:						
jätevesiverkosto km	113,5	113,5	113,5	113,7	113,9	113,9
hulevesiverkosto km	55,3	55,6	56,8	56,3	57,6	59,2
kulutuspisteitä kpl jätevesi	2 110		2 113			
kulutuspisteitä kpl hulevesi	368		376			

	Ta	Ta- muutos	Muutettu Ta	Toteuma 22	Poikkeama	Tot- %	Tilinpäätös 2021	Muutos-% 2022/2021
465 VESIHUOLTO								
Toimintatuotot								
Myyntituotot	1 739 009	0	1 739 009	1 792 890	-53 881	103	1 905 141	-5,9
Muut toimintatuotot	200	0	200	0	200	0	156	-100
Valmistus omaan käyttöön	8 500	0	8 500	13 000	-4 500	153	8 670	49,9
Toimintakulut	-1 170 094	0	-1 170 094	-935 039	-235 055	80	-965 374	-3,1
Henkilöstökulut	-284 975	0	-284 975	-264 534	-20 441	93	-235 492	12,3
Palkat ja palkkiot	-220 893	0	-220 893	-201 284	-19 609	91	-177 061	13,7
Henkilösivukulut	-64 082	0	-64 082	-63 251	-831	99	-58 431	8,2
Eläkekulut	-55 451	0	-55 451	-55 732	281	101	-51 138	9
Muut henkilösivukulut	-8 631	0	-8 631	-7 519	-1 112	87	-7 294	3,1
Palvelujen ostot	-748 959	0	-748 959	-564 190	-184 769	75	-626 541	-10
Asiakaspalvelujen ostot	-10 000	0	-10 000	-275	-9 725	3	-3 217	-91,5
Muiden palvelujen ostot	-738 959	0	-738 959	-563 915	-175 044	76	-623 323	-9,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-113 500	0	-113 500	-80 587	-32 913	71	-83 997	-4,1
Muut toimintakulut	-22 660	0	-22 660	-25 727	3 067	114	-19 344	33
Toimintakate	577 615	0	577 615	870 851	-293 236	151	948 594	-8,2

TEKNINEN LAUTAKUNTA INVESTOINNIT 2022

TA 2022	5 270 000 €	
Toteutunut	3 991 401 €	75,7 %

Uuden kaupungintalon hankinta ja siihen kohdistuvat muutostyöt olivat suurin yksittäinen investointi. Hankinta 1 650 000 € ja TA2022 muutostöihin 500 000 €. Muutostyöt saatiin käyntiin suunniteltua myöhemmin, joten TA2022 toteumaksi jäi 321 712 €. Muutostyöt kohdentuvat pääosin vuoden 2023 puolelle. TAPO-hankkeet siirtyivät vuodelle eteenpäin, koska suunnittelutyöt ovat yhä kesken. Arkistotilojen rakentaminen päätettiin siirtää myös vuodelle eteenpäin, jotta henkilökunta voi muuttaa uusiin tiloihin, eikä joudu työskentelemään remonttityömaan keskellä. Näistä muutoksista johtuen toteuma on noin 25 % pienempi kuin talousarvio vuodelle 2022.

Projektinro	Hanke	Valmistumisaika/ 2022
9417	Hopearannan ja Hopeanurmen kattojen kunnostustyö	10/2022
9418	Uusi kaupungintalo	06/2022
9419	Uuden kaupungintalon muutostyö	jatkuu 2023
9485	kaupungin arkistotilojen rakentaminen	jatkuu 2023
9488	Siemens automaatio/Hopearanta	07/2022
9523	jv-viemäreiden ja -kaivojen saneeraus	07/2022
9532	Pirkkalan kunnallistekniikka	09/2022
9536	Tapo-hanke, Merstolan tasoristeys	siirtyy 2023
9537	Tapo-hanke, rautatieaseman ylikäytävä	siirtyy 2023
9538	Sepänsäädyn saneeraus	09/2022
9540	KT43 parantaminen, kiertoliittymä	12/2022
9601	Päällystystyöt	11/2022
9602	Katuvalaistuksen peruskorjaus	11/2022
9616	Rakeiston kadun rakentaminen	07/2022
9617	Kultarantakadun rakentaminen	09/2022
9618	kuntalaisten asumisen viihtyvyyden lisääminen	11/2022
9642	Puistojen ja leikkikenttien peruskorjaus	11/2022
9764	Huoltoautojen hankinta/ vesihuolto	02/2022
9766	Monitoimitraktorin hankinta	12/2022
9900	Ennalta arvaamattomat kohteet	12/2022

Hankkeet ja hankeryhmien hankkeet saatiin toteutettua pääosin talousarvioon varattujen määrärahojen mukaisesti ja aikatauluissa.

Hankkeisiin kohdistetut, kaupungin investointeihin varatut määrärahat alitettiin.

TEKNISTEN PALVELUJEN SISÄISEN VALVONNAN TOTEUTUMINEN

Tekninen lautakunta toimii Harjavallan kaupungin hallintosäännön mukaisesti.

Teknisen lautakunnan sisäinen valvonta koostuu vuosikellon mukaisista toimenpiteistä ja kaupungin vahvistetuista ohjeista, säännöistä ja määräyksistä.

Tekninen lautakunta määrittä toimintavuoden alussa tilivelvolliset henkilöt sekä vastuuhenkilöt eri tulosyksiköille. Osavuositarkastus laadittiin tammi-kesäkuun ajalta Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteuma on tuolloin tuotu luottamuselinten tietoon. Tekniselle lautakunnalle on raportoitu taloudellinen tilanne tulosalueittain jokaisessa kokouksessa. Kokouksissa on myös esitelty talouden toteumaan vaikutta-

via ajankohtaisia asioita. Toimintavuoden aikana tehtiin toiminnallista kehittämistä ja erinäisiä neuvotteluja pidettiin yhteistyötahojen kanssa taloustilanteen hillitsemiseksi.

Teknisten palvelujen viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat on v.2022 saatettu teknisen lautakunnan tietoon.

	Alkup. TA	TA- muutos	Muutettu TA	Toteuma	Poikkeama	Tot.- %	TP 2021	Muutos-% 2022/2021
40 TEKNINEN LAUTAKUNTA								
Toimintatuotot								
Myyntituotot	4 142 756	0	4 142 756	4 175 727	-32 971	101	4 212 748	99
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	31	0
Tuet ja avustukset	4 500	0	4 500	21 274	-16 774	473	22 599	94
Muut toimintatuotot	4 276 233	0	4 276 233	4 130 542	145 691	97	4 037 983	102
Valmistus omaan käyttöön	20 500	0	20 500	13 000	7 500	63	8 670	150
Toimintakulut	-8 212 912	-20 000	-8 232 912	-8 198 962	-13 950	100	-7 426 664	110
Henkilöstökulut	-2 971 334	-20 000	-2 991 334	-2 906 752	-64 582	98	-2 762 324	105
Palkat ja palkkiot	-2 332 626	-16 700	-2 349 326	-2 267 329	-65 297	97	-2 139 959	106
Henkilösivukulut	-638 708	-3 300	-642 008	-639 423	715	100	-622 365	103
Eläkekulut	-546 866	-2 634	-549 500	-556 880	10 014	102	-535 966	104
Muut henkilösivukulut	-91 842	-666	-92 508	-82 543	-9 299	90	-86 399	96
Palvelujen ostot	-3 138 422	0	-3 138 422	-3 118 014	-20 408	99	-2 623 009	119
Asiakaspalvelujen ostot	-11 700	0	-11 700	-1 144	-10 556	10	-3 382	34
Muiden palvelujen ostot	-3 126 722	0	-3 126 722	-3 116 871	-9 851	100	-2 619 627	119
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 757 914	0	-1 757 914	-1 859 355	101 441	106	-1 752 531	106
Avustukset	-23 000	0	-23 000	-21 272	-1 728	93	-21 910	97
Muut toimintakulut	-322 242	0	-322 242	-293 569	-28 673	91	-266 889	110
Toimintakate	231 077	-20 000	211 077	141 581	89 496	61	855 368	17
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuosikate	231 077	-20 000	211 077	141 581	89 496	61	855 368	17
Poistot ja arvonalentumiset	-2 408 330	0	-2 408 330	-2 550 838	142 508	106	-2 697 477	95
Suunnitelman muk. poistot	-2 408 330	0	-2 408 330	-2 550 838	142 508	106	-2 697 477	95
Tilikauden tulos	-2 177 253	-20 000	-2 197 253	-2 409 257	232 004	111	-1 842 109	131

KAUPUNKIKEHITYKSEN LAUTAKUNTA

Tulosalue: KAUPUNKIKEHITYS

Tulosalueen sitova määräraha ja tuloarvio

Toiminta on budjettirahoitteista.

Tulosalueen kuvaus

Kaupunkikehityksen tulosalueen toimintaan sisältyvät yhdyskuntasuunnittelun ja ympäristötoimen palvelu-alueet. Yhdyskuntasuunnittelun tehtäviin kuuluvat kaavoitus, tonttijaot, maanhankinta ja -luovutus, kiinteistönmuodostus, paikkatietopalvelut, osoiteasiat sekä maastomittaukset. Ympäristötoimen tehtäviin kuuluvat rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu.

Toimintaympäristön muutos ja nykytilanne

Yhdyskuntasuunnittelun uutena omana toimintana aloitettiin kunnallistekniikan suunnittelu ja tähän tehtävään rekrytoitiin kunnallistekniikan suunnittelija. Hän suunnittelee pääasiassa vesihuollon ja kunnallisteknisten palvelujen hankkeita, mutta osallistuu myös kaavoituksessa liikenneverkon suunnitteluun.

Asemakaavoja hyväksyttiin 3 kpl, joista uutena toimintatapana Liikekeskuksen asemakaava laadittiin konsultin ja oman työn yhdistelmänä.

Sievarin pienteollisuusalueen ympäristössä tehtiin maanhankintaa, jonka tavoitteena on hankkia laajenemisaluetta ja sen hankintaan tarvittavaa vaihtomaata. Kokemäenjoen pohjoisrannalta hankittiin omakotirakentamiseen kaavoitettava alue.

Kiinteistötoimituksissa työllistivät laajat yleisten alueiden lohkomistoimitukset ja niihin liittyvät korvausasiat. Paikkatietopalveluissa tehtiin useiden kunnallistekniikan suunnitelmien edellyttämiä maastomittauksia.

Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelu työt tehtiin pääsääntöisesti hakemusten perusteella ja tavoitteen mukaisessa aikataulussa.

Toiminnalliset tavoitteet vuonna 2022

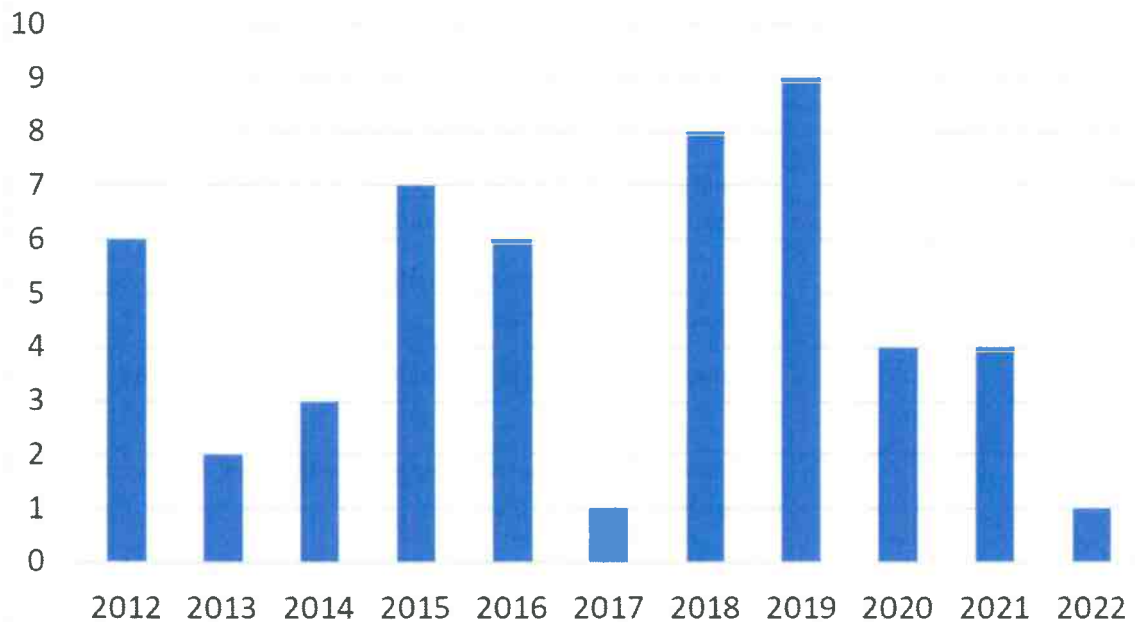
Tavoite	Asiakaspalvelun sujuvuus.
Toimenpide	Palveluja tuotetaan riittävän nopeasti, asiakkaan tarpeet huomioon ottaen.
Arviointikriteeri/mittari	Palvelusuoritteen tuottamiseen kulunut aika.
Tavoitetaso	Tavoitetasona on valtakunnan keskitasoa nopeampi palvelu asemakaavoituksessa (alle 10 kk) ja kiinteistönmuodostuksessa (alle 50 vrk). Tonttien ostajille tarjotaan mahdollisuus kaupantekoon 3 viikon kuluessa sitovasta varauksesta. Rakennusluvut käsitellään keskimäärin 3 viikon kuluessa hakemuksesta.
Toteuma	Asemakaavan käsittelyaika vireilletulopäätöksestä kaavan hyväksymiseen oli 7,5 kk. Tonttien lohkomistoimitusten kesto aika oli keskimäärin 18 vrk. Vapaasti varattavia tontteja ei myyty. Kaupat perustuivat ostajien hakemiin asemakaavojen ja tonttijakojen muutoksiin sekä vuokratontin lunastukseen. Rakennus-, toimenpide- ja maisematyöluvat on myönnetty keskimäärin 18 vrk kuluessa hakemuksesta.

KAUPUNKIKEHITYKSEN TUNNUSLUKUJA

Ympäristötoimen luvat ja katselmukset käsittävät rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun suoritteet.

Toiminto (kpl)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	TA 2022	TP 2022
asuntotonttien myynti	3	3	7	6	1	8	9	4	4	5	1
asemakaavoja hyväksytty	5	2	5	4	3	3	2	1	4	3	3
kiinteistönmuodostus	19	20	16	24	16	25	18	13	11	20	11
rakennuspaikan merkinnät	14	30	22	22	15	13	22	14	10	15	9
ympäristötoimen luvat	125	109	116	103	105	78	79	91	84	80	97
ympäristöt. katselmukset	286	483	294	385	378	243	272	163	163	200	140

Asuinpientalotonttien myynti Harjavallassa (kpl/v)

Taloudelliset tavoitteet 2022

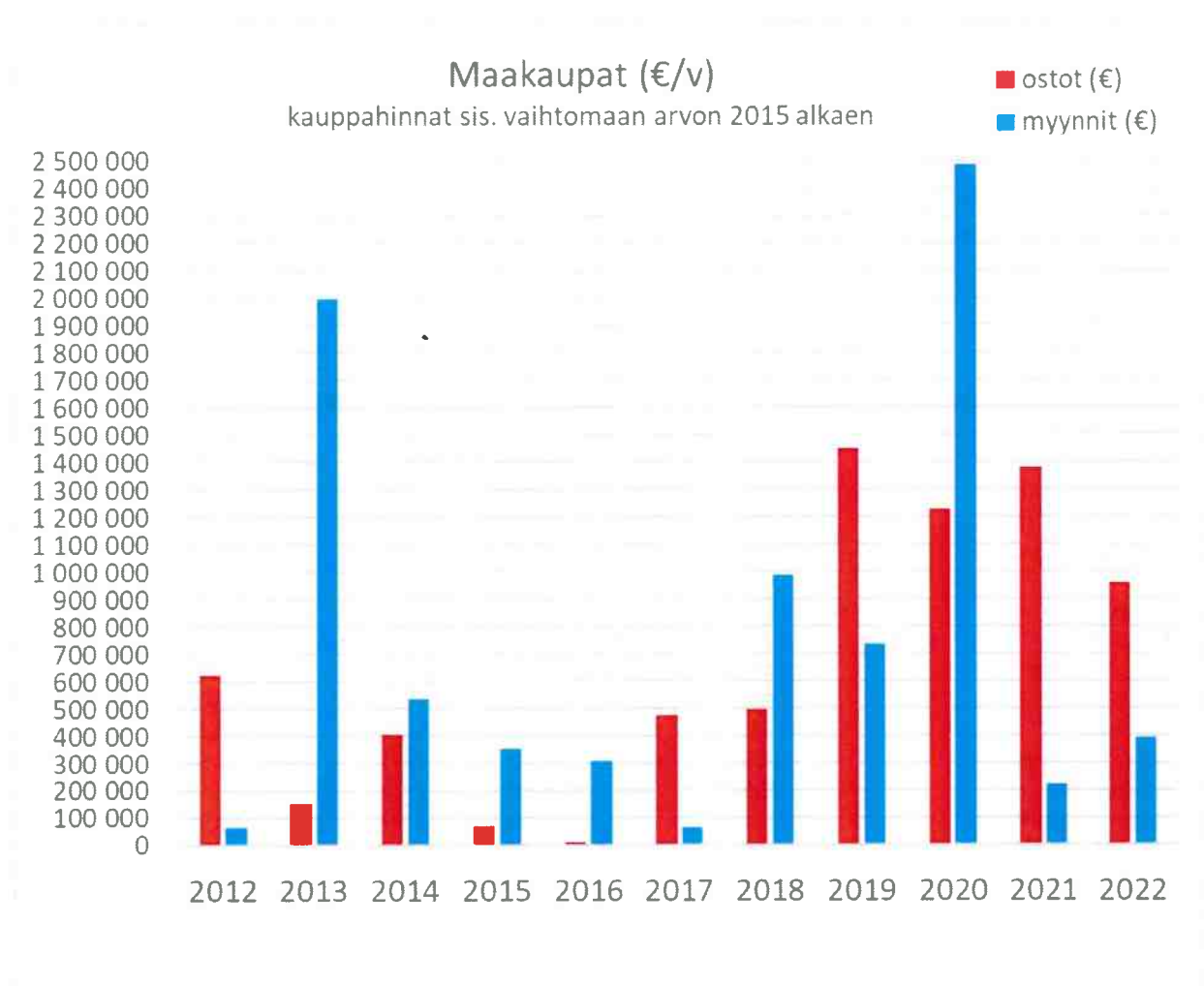
Käyttötalous

Toimintatuottoja toteutui 133,5 % muutetusta talousarviosta. Ylityksen syynä olivat lähinnä arvioitua suuremmat rakennusvalvonnan maksutulot. Toimintakuluja toteutui 95,9 % talousarviosta.

Investoinnit

Alkuperäisessä talousarviossa maanhankintaan varattu määräraha oli 300 000 euroa ja muutetussa talousarviossa määräraha oli 690 000 euroa. Hankintamenoja toteutui kauppahintoina, vaihtomaan arvoina ja muina maanhankintamenoina yhteensä 682 574 euroa, joten muutettu määräraha alittui 7 426 euroa.

Maanmyyntituloiksi oli arvioitu 300 000 euroa, josta toteutui investointien tasearvona 228 412 euroa. Arvio alittui 71 588 eurolla. (Kaupunginhallitukselle kirjattavaa myyntivoittoa maakaupoista kertyi 162 521 euroa.)

Kaupunkikehityksen lautakunnan alaisen toiminnan sisäisen valvonnan toteutuminen

Sisäinen valvonta tapahtuu kaupunkikehityksen lautakunnan osalta siten, että kokousten esityslistat ja pöytäkirjat toimitetaan mm. kaupunginhallitukselle ja sen edustajille. Viranhaltijoiden päätösten oikeellisuutta on valvottu siten, että päätöspöytäkirjat on toimitettu muutoksenhakutien mukaisesti lautakunnalle tai kaupunginhallitukselle.

Kiinteistönmuodostuksessa toiminnan riskinä ovat mahdollisista virheistä maanomistajalle aiheutuvat taloudelliset vahingot, jotka nykyisin ovat korvattavia. Virheitä estetään siten, että pääosin paikkatietosuunnittelija valmistelee toimitukset, kaupungingeodeetti tarkistaa pöytäkirjan laillisuuden ja kartan toimituskouksen yhteydessä ja hyväksyy rekisteröitäväksi. Kartat tarkistaa myös kartoittaja. Lisäksi rekisteröintiohjelma varoittaa hyvin kattavasti virhemahdollisuuksista.

Asemakaavoituksessa asianosaisille aiheutuvia mahdollisia vahinkoja estetään mm. toimittamalla kaavaluonnokset kaikille maanomistajille ja rajanaapureille tutustuttaviksi kirjeitse tai sähköpostitse, mikä ylittää lain edellyttämän (ilmoitustaulu- ja sanomalehtikuulutukset, kaava-aineisto internet-sivuilla) kuulemistarpeen. Laaja tiedottaminen vähentää sen tyyppisiä haittoja, joista maanomistaja saattaisi hakea korvausta tai joiden vuoksi osallinen voisi valittaa kaavasta. Valitukset voivat aiheuttaa hankekaavoissa merkittäviä taloudellisia menetyksiä.

Määräaikoja on seurattu manuaalisista rekistereistä ja rakennusvalvonnan ohjelmistosta lupapäätösten mukaisesti. Rakennustarkastajalla on virkavastuu toimialan valvonnasta. Viranomaistoiminnan laillisuutta edistää osaltaan Varsinais-Suomen ELY-keskus, jolle lähetetään tiedot asemakaava-, poikkeuslupa-, ympäristölupa- ja maa-aineslupapäätöksistä säädösten mukaisesti.

Varojen käytöstä raportoidaan kaupunkikehityksen lautakunnalle kokousten asiakohtana sekä osavuositauksella ja tilinpäätösraportilla myös kaupunginhallitukselle. Laskujen tarkistus ja hyväksyntä on järjestetty keskushallinnon ohjeiden mukaan.

Tietoturvaluusuriskeiltä on suojauduttu tietoturvakoulutuksen avulla. Muut kuin julkiset asiakirjat sekä asiakkaiden henkilökohtaisia tietoja sisältävät ja neuvotteluasiapaperit, joita ei säilytetä, toimitetaan tuho-
taviksi.

51 KAUPUNKIKEHITYKSEN LAUTA- KUNTA	Alkup. TA	TA- muutos	Muutettu TA	Toteuma	Poikkeama	Tot.- %	TP 2021	Muutos-% 2022/2021
Toimintatuotot	155 000	-55 000	100 000	133 471	21 529	86	173 516	77
Myyntituotot	43 000	-25 000	18 000	31 144	11 856	72	35 611	88
Maksutuotot	112 000	-30 000	82 000	99 827	12 173	89	137 905	72
Muut toimintatuotot	0	0	0	2 500	-2 500	*****	0	*****
Toimintakulut	-494 832	-20 000	-514 832	-493 818	-1 014	100	-491 395	101
Henkilöstökulut	-314 203	-20 000	-334 203	-317 380	3 177	101	-325 128	98
Palkat ja palkkiot	-244 246	-16 700	-260 946	-245 691	1 445	101	-252 632	97
Henkilösivukulut	-69 957	-3 300	-73 257	-71 689	1 732	103	-72 496	99
Eläkekulut	-60 492	-2 634	-63 126	-62 878	2 386	104	-62 662	100
Muut henkilösivukulut	-9 465	-666	-10 131	-8 811	-654	93	-9 833	90
Palvelujen ostot	-146 536	0	-146 536	-138 944	-7 592	95	-136 662	102
Muiden palvelujen ostot	-146 536	0	-146 536	-138 944	-7 592	95	-136 662	102
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 500	0	-8 500	-10 264	1 764	121	-5 325	193
Muut toimintakulut	-25 593	0	-25 593	-27 230	1 637	106	-24 280	112
Toimintakate	-339 832	-75 000	-414 832	-360 347	20 515	106	-317 878	113
Vuosikate	-339 832	-75 000	-414 832	-360 347	20 515	106	-317 878	113
Poistot ja arvonalentumiset	-8 152	0	-8 152	-8 152	0	100	-8 168	100
Suunnitelman muk. poistot	-8 152	0	-8 152	-8 152	0	100	-8 168	100
Tilikauden tulos	-347 984	-75 000	-422 984	-368 499	20 515	106	-326 047	113

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma

Sisäiset + ulkoiset erät/1 000 euroa

	Alkuperäinen talousarvio 2 022	Talousarvio- muutokset 2022	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2022	Poikkeama
Toimintatuotot	11 052	467	11 519	11 676	158
Myyntituotot	5 531	-25	5 506	5 317	-189
Maksutuotot	488	-140	348	375	28
Tuet ja avustukset	530	632	1 162	1 354	192
Muut toimintatuotot	4 503	0	4 503	4 631	128
 Valmistus omaan käyttöön	 21	 0	 21	 13	 -8
Toimintakulut	-58 854	-615	-59 469	-60 895	-1 426
Henkilöstökulut	-13 813	-370	-14 183	-14 206	-23
Palvelujen ostot	-39 289	-95	-39 384	-40 564	-1 180
Aineet ja tarvikkeet	-2 175	0	-2 175	-2 380	-205
Avustukset	-795	-150	-945	-921	24
Muut toimintakulut	-2 781	0	-2 781	-2 823	-42
 Toimintakate	 -47 782	 -148	 -47 930	 -49 206	 -1 276
Verotulot	36 020	5 307	41 327	41 300	-27
Valtionosuudet	13 373	0	13 373	13 610	236
 Rahoitustulot ja -menot	 28	 0	 28	 48	 19
 Vuosikate	 1 640	 5 158	 6 798	 5 751	 -1 047
 Poistot ja arvonalentumiset	 -2 494	 0	 -2 494	 -2 674	 -180
 Tilikauden tulos	 -854	 5 158	 4 305	 3 077	 -1 227
Varausten muutos	0	0	0	-1 500	-1 500
Varausten lisäys (-)	0	0	0	-1 500	-1 500
 Tilikauden yli-/alijäämä	 -854	 5 158	 4 305	 1 577	 -2 727

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Hankkeet yhteensä

TA2022	Muutos	Muutettu TA	Tot 1-12	Alle/Yli	Tot%
229 500	70 000	299 500	240 988	28 512	80,5 %

KAUPUNGINHALLITUS

Langallisen lähiverkon modernisointi

Laitehallinnan modernisointi

Tieran jatkuv. palv. käynnistys

Palvelimen siirto ja muutostyö

TA2022	Muutos	Muutettu TA	Tot 1-12	Alle/Yli	Tot%
48 500	0	48 500	86 276	-37 776	177,9 %
82 000		82 000	25 970	56 030	31,7 %
69 000	0	69 000	70 448	-1 448	102,1 %
0	70 000	70 000	58 295	11 705	83,3 %

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vesa-ohjelmiston hankinta varhaiskas-
vatukseen

TA2022	Muutos	Muutettu TA	Tot 1-12	Alle/Yli	Tot%
30 000		30 000	0	0	0,0 %

MAA- JA VESIALUEET

KAUPUNGINHALLITUS

Hanke yhteensä

Maanhankinta

TA2022	Muutos	Muutettu TA	Tot 1-12	Alle/Yli	Tot%
300 000	390 000	690 000	656 836	33 164	95,2 %
300 000	390 000	690 000	656 836	33 164	95,2 %

KAUPUNKIKEHITYKSEN LAUTAKUNTA

Hanke yhteensä

Maan myynti

TA2022	Muutos	Muutettu TA	Tot 1-12	Alle/Yli	Tot%
300 000	0	300 000	228 412	-71 588	76,1 %
300 000	0	300 000	228 412	-71 588	76,1 %

KONEET JA KALUSTO

Hankkeet yhteensä

TA2022	Muutos	Muutettu TA	Tot 1-12	Alle/Yli	Tot%
223 000	74 000	297 000	281 561	11 571	277,1 %

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Monitoimitraktorin hankinta

Huoltoautojen hankinta

TA2022	Muutos	Muutettu TA	Tot 1-12	Alle/Yli	Tot%
100 000	0	100 000	112 066	12 066	112,1 %
55 000	0	55 000	41 000	-14 000	74,5 %

KAUPUNGINHALLITUS

Langattoman verkon modern./koneet

TA2022	Muutos	Muutettu TA	Tot 1-12	Alle/Yli	Tot%
68 000	74 000	142 000	128 495	13 505	90,5 %

RAKENNUKSET

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Hankkeet ja hankeryhmä yhteensä

TA2022	Muutos	Muutettu TA	Tot 1-12	Alle/Yli	Tot%
740 000	2 150 000	2 890 000	595 437	-2 294 563	20,6

Hankkeet yhteensä

Hopearannan Hopeanurmen katon kunnostus

300 000	0	300 000	223 693	-76 307	74,6
300 000	0	300 000	223 693	-76 307	74,6

Hankeryhmä yhteensä

Uusi kaupungintalo

Uusi kaupungintalo, muutostyö

Kaupungin arkistotilojen rakentaminen

Hopearanta, Siemens-autom.ohj.

440 000	2 150 000	2 590 000	371 744	-2 218 256	0,14
0	1 650 000	1 650 000	0	-1 650 000	0,0
0	500 000	500 000	321 712	-178 288	64,3
400 000	0	400 000	21 727	-378 273	5,4
40 000	0	40 000	28 305	-11 695	70,8

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Hankkeet ja hankeryhmä yhteensä

TA2022	Muutos	Muutettu TA	Tot 1-12	Alle/Yli	Tot%
1 945 000	300 000	2 245 000	1 648 304	-596 696	73,4

Hankkeet yhteensä

Pirkkalan alueen katu- ja kunnallistekniikan saneeraus

Päällystystyöt

Merstolan tasoristeys

Rautatieaseman tasoylikäytävä

Katuvalaistuksen peruskorjaus

Sepänkadun saneeraus

1 590 000	150 000	1 740 000	1 170 159	-569 841	67,3
610 000	0	610 000	542 368	-67 632	88,9
220 000	100 000	320 000	315 074	-4 926	98,5
350 000		350 000	0	-350 000	0,0
150 000		150 000	0	-150 000	0,0
70 000		70 000	76 855	6 855	109,8
190 000	50 000	240 000	235 861	-4 139	98,3

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Hankeryhmä yhteensä

Puistojen ja leikki- ja leikkipaikkojen peruskorjaus

Ennalta arvaamattomat kohteet

Rakeistokadun rakentaminen

Kultaranta-kadun rakentaminen

JV-viemäreiden ja -kaivojen saneeraus

Kuntalaisten asumisen viihtyvyys

KT43 parantaminen, kiertoliittymä

TA2022	Muutos	Muutettu TA	Tot 1-12	Alle/Yli	Tot%
355 000	150 000	505 000	478 145	-26 855	94,7
40 000	0	40 000	39 838	-162	99,6
30 000	0	30 000	56 140	26 140	187,1
50 000	0	50 000	23 612	-26 389	47,2
65 000	0	65 000	56 138	-8 862	86,4
110 000	0	110 000	96 280	-13 720	87,5
60 000	0	60 000	56 137	-3 863	93,6
0	150 000	150 000	150 000	0	100,0

Tilinpäätöslaskelmat

TUOSLASKELMA (ulkoinen)

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Myyntituotot	2 828 391,52	3 114 916,96
Maksutuotot	368 897,91	421 966,76
Tuet ja avustukset	1 353 528,71	1 374 913,20
Muut toimintatuotot	2 135 257,87	1 958 112,86
Toimintatuotot	6 686 076,01	6 869 909,78
Valmistus omaan käyttöön	13 000,00	8 670,00
Henkilöstökulut	-14 206 379,48	-13 308 272,77
Palkat ja palkkiot	-11 208 437,24	-10 420 273,78
Henkilösivukulut	-2 997 942,24	-2 887 998,99
Eläkekulut	-2 588 360,71	-2 470 039,06
Muut henkilösivukulut	-409 581,53	-417 959,93
Palvelujen ostot	-38 167 582,34	-35 815 350,31
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 282 076,37	-2 174 338,35
Avustukset	-921 264,42	-999 673,03
Muut toimintakulut	-327 630,62	-272 922,48
Toimintakulut	-55 904 933,23	-52 570 556,94
Toimintakate	-49 205 857,22	-45 691 977,16
Verotulot	41 299 761,27	39 252 797,40
Valtionosuudet	13 609 614,00	13 272 303,00
Rahoitustuotot ja -kulut	47 892,60	33 902,15
Korkotuotot	8 259,57	2 605,33
Muut rahoitustuotot	114 597,91	57 622,96
Korkokulut	-68 342,53	-20 705,34
Muut rahoituskulut	-6 622,35	-5 620,80
Vuosikate	5 751 410,65	6 867 025,39
Poistot ja arvonalentumiset	-2 673 927,74	-2 785 580,96
Suunnitelman muk. poistot	-2 647 865,79	-2 785 580,96
Arvonalentumiset	-26 061,95	0,00
Tilikauden tulos	3 077 482,91	4 081 444,43
Varausten muutos	-1 500 000,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alij.)	1 577 482,91	4 081 444,43

RAHOITUKSEN TOTEUTUMINEN

RAHOITUSLASKELMA

		2022	2021
Toiminnan rahavirta		5 588 889,68	6 721 050,38
Vuosikate		5 751 410,65	6 867 025,39
Tulorahoituksen korjauserät		-162 520,97	-145 975,01
Investointien rahavirta		-3 880 640,42	-4 500 462,43
Investointimenot		-5 043 457,25	-4 778 052,61
Rahoitusosuudet			63 510,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		1 162 816,83	214 080,18
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		1 708 249,26	2 220 587,95
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten vähennys		3 195,56	3 195,56
Lainakannan muutokset		-3 857 138,88	1 142 850,12
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		2 500 000,00	3 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-3 857 138,88	-4 357 149,88
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-2 500 000,00	2 500 000,00
Oman pääoman muutokset		0,00	182 391,94
Muut maksuvalmiuden muutokset		2 121 471,08	-3 120 780,10
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		-34 071,19	-346 086,65
Saamisten muutos		861 704,68	-854 129,28
Korottomien velkojen muutos		1 293 837,59	-1 920 564,17
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-1 732 472,24	-1 792 342,48
RAHAVAROJEN MUUTOS		-24 222,98	428 245,47
Rahavarojen muutos	31. 12.	1 220 255,14	1 244 478,12
	1. 1.	1 244 478,12	816 232,65
Rahavarojen muutos		-24 222,98	428 245,47
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta		-2 286	-3 797
Investointien tulorahoitus, %		114,0	145,7
Laskennallinen lainanhoitokate		2,7	2,6
Kassan riittävyys, pv		7	7
Asukasmäärä		6 758	6 785

TASE

VASTAAVAA	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	47 543 281,84	46 177 243,75
Aineettomat hyödykkeet	300 828,48	111 775,79
Aineettomat oikeudet	4 293,47	16 112,88
Muut pitkävaikutteiset menot	296 535,01	95 662,91
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet	41 011 081,17	39 032 954,43
Maa- ja vesialueet	8 695 829,75	7 941 668,28
Rakennukset	22 375 238,56	22 037 271,76
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 030 228,22	8 665 854,01
Koneet ja kalusto	453 392,56	275 206,99
Muut aineelliset hyödykkeet	41 373,39	41 373,39
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	415 018,69	71 580,00
Sijoitukset	6 231 372,19	7 032 513,53
Osakkeet ja osuudet	6 152 831,17	6 950 776,95
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut lainasaamiset	14 296,02	17 491,58
Muut saamiset	64 245,00	64 245,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,00	8 358,43
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen varat	0,00	8 358,43
Muut toimeksiantojen varat		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 408 210,65	4 294 138,31
Saamiset	2 187 955,51	3 049 660,19
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	83 322,23
Lainasaamiset	0,00	80 000,00
Siirtosaamiset	0,00	3 322,23
Lyhytaikaiset saamiset	2 187 955,51	2 966 337,96
Myyntisaamiset	951 493,82	1 229 965,07
Lainasaamiset	80 000,00	80 000,00
Muut saamiset	52 713,10	58 354,14
Siirtosaamiset	1 103 748,59	1 598 018,75
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset muihin rahamarkkinainstrumentteihin		
Rahat ja pankkisaamiset	1 220 255,14	1 244 478,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	50 951 491,49	50 479 740,49

VASTATTAVAA	2022	2021
OMA PÄÄOMA	25 677 743,79	24 100 260,88
Peruspääoma	17 854 037,27	17 854 037,27
Arvonkorotusrahasto	114 488,20	114 488,20
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 131 735,41	2 050 290,98
Tilikauden yli-/alijäämä	1 577 482,91	4 081 444,43
VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Investointivaraukset	1 500 000,00	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	227 705,50	270 135,12
Lahjoitusrahastojen pääomat	8 177,29	45 610,71
Muut toimeksiantojen pääomat	219 528,21	224 524,41
VIERAS PÄÄOMA	23 546 043,20	26 109 344,49
Pitkäaikainen	11 164 319,21	12 885 360,95
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 142 865,73	12 857 157,47
Saadut ennakot	12 453,48	19 203,48
Muut velat	9 000,00	9 000,00
Lyhytaikainen	12 381 723,99	13 223 983,54
Joukkovelkakirjalainat	1 500 000,00	4 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 214 291,74	3 857 138,88
Saadut ennakot	34 964,96	64 164,46
Ostovelat	2 647 610,21	2 539 003,71
Muut velat	563 162,40	530 226,73
Siirtovelat	3 421 694,68	2 233 449,76
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	50 951 492,49	50 479 740,49

KONSERNITULOSLASKELMA

	2022	2021
Toimintatuotot	40 943 566,77	39 578 597,11
Toimintakulut	-91 638 972,61	-86 465 472,83
Osuus osakk.yht. voitto/tappio	79 977,79	103 930,26
Toimintakate	-50 615 428,05	-46 782 946,46
Verotulot	41 299 761,27	39 252 797,40
Valtionosuudet	16 086 555,67	15 638 742,17
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	6 083,36	0,00
Muut rahoitustuotot	126 547,62	84 071,04
Korkokulut	-133 103,74	-75 597,35
Muut rahoituskulut	-73 468,75	-19 995,30
Vuosikate	6 696 947,38	8 097 071,50
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman muk. poistot	-3 686 882,10	-3 817 973,98
Arvonalentumiset	-26 061,95	-43 832,31
Tilikauden tulos	2 984 003,33	4 235 265,21
Tilinpäätössiirrot	-1 500 000,00	
Tilikauden verot	-16 854,02	-10 157,60
Laskennalliset verot	-17 657,93	-20 301,27
Vähemmistöosuudet	-14 142,30	-14 533,54
Tilikauden ylijäämä (alij.)	1 435 349,08	4 190 272,80

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

	2022	2021
Toiminnan rahavirta	6 387 828,56	7 910 317,05
Vuosikate	6 696 947,38	8 097 071,50
Tilikauden verot	-16 854,02	-10 157,60
Tulorahoituksen korjauserät	-292 264,80	-176 596,85
 Investointien rahavirta	 -6 080 238,47	 -5 176 467,62
Investointimenot	-6 548 854,30	-5 503 103,08
Rahoitusosuudet investointimenoihin	13 615,32	96 921,89
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	455 000,51	229 713,57
 Toiminnan ja investointien rahavirta	 307 590,09	 2 733 849,43
 Rahoituksen rahavirta		
 Antolainauksen muutokset	 1 492,04	 0,00
Antolainasaamisten vähennys	1 492,04	
 Lainakannan muutokset	 -3 590 552,49	 1 304 297,62
Pitkäaikaisen lainojen lisäys	3 303 134,99	3819448,08
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-4 473 687,48	-5 015 150,46
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 420 000,00	2 500 000,00
 Oman pääoman muutokset	 6 189,75	 178 646,72
 Muut maksuvalmiuden muutokset	 2 050 176,60	 -1 208 809,89
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-11 351,34	-250 676,06
Vaihto-omaisuuden muutokset	28 067,07	15 404,36
Saamisten muutokset	177 117,02	-1 457 324,36
Korottomien velkojen muutokset	1 856 343,84	483 786,17
Rahoituksen rahavirta	-1 532 694,10	274 134,45
 Rahavarojen muutos	 -1 225 104,04	 3 007 983,88
 Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	5 829 747,27	7 054 851,31
Rahavarat 1.1.	7 054 851,31	4 046 867,43
	-1 225 104,04	3 007 983,88

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	55 543 266,42	52 887 585,35
Aineettomat hyödykkeet	384 011,83	240 052,55
Aineettomat oikeudet	77 477,51	132 083,84
Muut pitkävaikutteiset menot	306 534,32	107 968,71
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet	54 039 858,46	51 574 299,43
Maa- ja vesialueet	9 500 478,77	8 712 334,22
Rakennukset	31 415 009,48	31 429 819,62
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 412 829,39	9 073 275,52
Koneet ja kalusto	1 173 423,24	989 089,80
Muut aineelliset hyödykkeet	466 123,92	597 831,92
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 071 993,66	771 948,35
Sijoitukset	1 119 396,14	1 073 233,38
Osakkeet ja osuudet	822 995,74	769 079,89
Joukkovelkakirjalainasaamiset	218 383,02	224 644,07
Muut saamiset	78 017,38	79 509,42
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	123 273,10	69 138,84
Valtion toimeksiannot	120 298,45	57 819,93
Lahjoitusrahastojen varat	2 974,65	8 358,43
Muut toimeksiantojen varat		2 960,48
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 458 307,99	13 888 596,10
Vaihto-omaisuus	483 829,30	511 896,36
Aineet ja tarvikkeet	483 829,30	
Saamiset	6 144 731,41	6 321 848,43
Pitkäaikaiset saamiset	5 476,00	8 898,71
Myyntisaamiset	5 476,00	5 576,48
Siirtosaamiset		3 322,23
Lyhytaikaiset saamiset	6 139 255,41	6 312 949,73
Myyntisaamiset	4 140 568,93	4 112 267,63
Lainasaamiset	60 892,50	69 119,06
Muut saamiset	510 180,97	492 063,29
Siirtosaamiset	1 427 613,01	1 639 499,75
Rahoitusarvopaperit	512 967,11	517 699,55
Osakkeet ja osuudet	106,02	102,05
Sijoitukset muihin rahamarkkinainstrumentteihin	512 819,96	517 556,32
Muut arvopaperit	41,13	41,18
Rahat ja pankkisaamiset	5 316 780,16	6 537 151,75
VASTAAVAA YHTEENSÄ	68 124 847,50	66 845 320,30

VASTATTAVAA	2022	2021
OMA PÄÄOMA	27 725 100,10	26 289 454,74
Peruspääoma	17 854 037,27	17 854 037,27
Arvonkorotusrahasto	114 488,20	114 488,20
Muut omat rahastot	411 749,88	411 752,98
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	7 909 465,67	3 718 903,49
Tilikauden yli-/alijäämä	1 435 359,08	4 190 272,80
VÄHEMMISTÖOSUUDET	89 650,86	75 514,39
Vähemmistöosuudet	89 650,86	75 514,39
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 500 000,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	1 500 000,00	
PAKOLLISET VARAUKSET	404 050,14	396 666,19
Muut pakolliset varaukset	404 050,14	396 666,19
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	503 498,67	461 040,66
Valtion toimeksiannot	126 655,65	66 879,34
Lahjoitusrahastojen pääomat	34 204,86	64 777,51
Muut toimeksiantojen pääomat	342 638,16	329 383,82
VIERAS PÄÄOMA	37 902 547,87	39 622 644,32
Pitkäaikainen	17 877 290,28	19 236 306,10
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 847 388,71	19 198 036,18
Lainat julkisyhteisöiltä	8 189,28	9 807,27
Saadut ennakot	12 453,48	19 203,48
Muut velat	9 258,81	9 259,17
Lyhytaikainen	20 025 257,59	20 386 338,23
Joukkovelkakirjalainat	1 500 000,00	4 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 618 940,46	4 360 839,37
Lainat julkisyhteisöiltä	1 627,91	1 547,31
Saadut ennakot	223 626,84	350 049,66
Ostovelat	5 370 808,85	4 519 262,24
Muut velat	1 138 589,21	1 030 379,60
Siirtovelat	6 854 663,16	5 824 902,37
Laskennalliset verovelat	317 001,16	299 357,68
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	68 124 847,64	66 845 320,30

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

LIITETIEDOT 1-5

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjakson mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alemman arvoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemman todennäköiseen arvoon.

Talousarviomuutoksien esittäminen tilinpäätöksessä

TALOUSARVIO JA MUUTOKSET					
KÄYTTÖTALOUS					
Tulosalue	Käyttötarkoitus	TA 2022	Muutos	TA yht.	Päätös
Keskushallinto	Palkat	1 608 856	50 000	1 658 856	KV 13.2.2023 § 6
	Palvelujen ostot	1 333 289	60 000	1 393 289	KV13.2.2023 § 6
	Avustukset	503 000	150 000	653 000	KV 19.9.22 § 44
			260 000		
Sosiaali- ja terveystalvet	Tuet ja avustukset		503 194	503 194	
Kasvatus- ja koulutuspalvelut	Maksutuotot	353 400	-110 000	243 400	KV 13.2.2023 § 5 KV 13.6. § 35
	Henkilöstökulut	7 859 713	240 300	8 100 013	KV 13.2.2023 § 257
	Palvelujen ostot	2 173 913	35 000	2 208 913	KV 13.2.2023 § 5
			275 300		
Sivistyslautakunta	Henkilöstökulut	314 203	20 000	334 203	KV 13,6.2022 § 31
Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut	Henkilöstökulut	837 662	40 000	877 662	KV 13.2.2023 § 5
Tekniset tukipalvelut	Henkilöstökulut	2 033 001	20 000	2 053 001	KV 13.6.2022 § 32
Kaupunkikehitys	Myyntituotot	43 000	-25 000	18 000	KV 12.12.2022 § 65
	Maksutuotot	112 000	-30 000	82 000	KV 12.12.2022 § 65
			-55 000		
INVESTOINNIT					
Aineettomat hyödykkeet	Hanke				
Rakennukset	Palvelimien ym. Muutostyöt		70 000		KV 19.9.2022 § 44
	Uusi kaupungintalo		1 650 000		KV 14.2.2022 § 5
	Uuden kaupungin talon muu- tostyöt		500 000		KV 14.2.2022 § 5
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Hanke Kt 43:n parantaminen		150 000		KV 14.2.2022 § 6
	Päällystystyöt		100 000		KV 14.11.2022 § 59
	Sepänkadun saneeraus		50 000		KV14.11.2022 § 59
	Maanhankinta		390 000		KV 12.12.2022 § 65
Koneet ja kalusto	Langallisen lähiverkon modernisointi		74 000		KV 19.9.2022 § 44
			2 984 000		
RAHOITUS					
	Yhteisöveron tuotto		670 000		KV 13.2.2023 § 6
	Tuloveron tuotto		436 500		KV 13.2.2023 § 6
	Yhteisöveron tuotto		4 200 000		KV 19.9.2022 § 44
			5 306 500		

Ylitys- ja alitusoikeudet

Kaupunginhallitus päätti 27.3.2023 kokouksessa esittää valtuustolle ylityslupaa sosiaali- ja terveys tulosalueen menomäärärahaan 985 000 euroa, ja tulojen alitus- ja menojen ylityslupaa sekä sivistyslautakunnan alaiseen että teknisten tukipalvelujen toimintaan.

Nettovaikutus sivistyslautakunnan osalta on 556 000 euroa ja teknisten tukipalvelujen osalta 321 000 euroa.

3.2. Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilikausien vertailtavuus

Kaupungin organisaatiohierarkiaan lisättiin 1.1.2021 uusi tulosalue: sosiaali ja terveys, kaupunginhallituksen alaiseen toimintaan. Tulosalueen johtajana toimii kaupunginjohtaja. Samassa yhteydessä kuntoutuva työtoiminta siirrettiin entisen perusturvalautakunnan alaisuudesta kaupunginhallituksen alaiseen toimintaan keskushallinnon tulosalueelle.

Aiemmin omana palveluna tuotettujen sosiaalipalvelujen kustannuksista merkittävä osa oli henkilöstömenoja, mutta ulkoistuksen jälkeen kustannukset näkyvät pääosin asiakaspalveluiden ostoina.

Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymästä siirtyi kaupungille liikkeenluovutuksella kaksi palkkasihteeriä 1.1.2021 alkaen. Kaupunki on tuottanut palkkahallinnon palvelut KESSOTEille vuonna 2021 ja sopimus jatkuu hyvinvointialueen aloitukseen 1.1.2023 asti. Palkkahallinnon palveluiden myynnistä on laadittu eriytetty tuloslaskelma, joka esitetään tilinpäätöskirjassa.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Tilinpäätökseen 2022 sisältyy 40 599 euroa vuodelta 2020 peräisin olevaa perusturvalautakunnan alaista menoa, mikä on jäänyt Porin kaupungilta laskuttamatta. Kustannus on sisällytetty sosiaali ja terveys -tulosalueen menoksi asiakaspalvelujen ostoihin.

Osana SOTE ry:n ja Kuntatyönantajien välisen työriidan ratkaisemista 3.10.2022 sovittiin koronapotilaiden hoitoon eräissä tehtävissä osallistuneille maksettavaksi kertapalkkio maaliskuun 2023 palkanmaksun yhteydessä. COVID-19-viruksen aiheuttama erityinen altistumisen riski sekä valmiuslain rajoitukset kohdistuivat koronapandemian alkuaikoina erityisesti erikoissairaanhoidon tiettyihin yksiköihin ja niiden henkilöstön. Puutteellinen suojaus altisti henkilöstöä myös erityisesti kotihoidossa ja iäkkäiden palveluissa. Koronaepidemian alkuvaiheessa kyse oli uudesta ja ennenkokemattomasta tilanteesta.

Kertapalkkio maksetaan ko. henkilöstölle, joiden palvelussuhde työnantajaan oli voimassa vähintään seitsemän kalenteripäivää 13.3.-15.6.2020 välisenä aikana. Kertapalkkion edellytyksenä on, että palvelussuhde samaan työnantajaan on edelleen voimassa 28.2.2023.

Harjavallan kaupungin osalta kertakorvaus maksetaan kotihoidon palveluissa, vanhusten tehostetussa palveluasumisessa toimineelle henkilöstölle. Kustannus on sovittu kohdistettavaksi vuoden 2022 menoksi. Hyvinvointialue maksaa ehdot täyttävälle, Harjavallan kaupungin entisille työntekijöille ja laskuttaa menon kaupungilta. Tilinpäätökseen on arvioitu 35 000 euroa tulevaksi kustannukseksi.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhtiöiden keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Tytäryhteisöjen osalta eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistöyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Koska kaikista osakkuusyhteisöistä ei ole ollut saatavilla riittäviä tietoja osakkuusyhteisön tilinpäätöksen muuttamiseksi kunnan tilinpäätösperiaatteiden mukaisiksi, poisto-oikaisua niistä ei ole tehty.

Kiinteistö Oy Harjavallan Virastotalon kirjanpitoa ja tilinpäätöstä ei ole laadittu vuodesta 2020 lukien ollenkaan. Yhtiö on haettu konkurssiin vuonna 2021 ja konkurssi raukesi vuoden 2022 aikana. Yhtiötä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen vuosina 2020, 2021 ja 2022.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITETIETO 6

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Yleishallinto	1 123 754	872 311	1 085 113	886 653
Sosiaali- ja terveystoimet	33 230 371	31 853 776	512 737	655 376
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 724 032	1 619 936	1 427 957	1 364 893
Yhdyskuntapalvelut	4 865 410	5 232 575	3 660 269	3 962 989
Toimintatuotot yhteensä	40 943 566	39 578 597	6 686 075	6 869 910

LIITE 7

VEROTULOT ERITELTYNÄ

Verotulojen erittely		
	2022	2021
Kunnan tulovero	26 236 453	25 571 263
Osuus yhteisöveron tuotosta	12 240 037	10 924 113
Kiinteistövero	2 823 271	2 757 421
Verotulot yhteensä	41 299 761	39 252 797

LIITE 8

VALTIONOSUUDET ERITELTYNÄ

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11 825 470	11 962 107
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	-1 368 876	-620 004
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-419 925	-506 244
Verotulomenetysten korvaus	3 572 945	3 056 448
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	13 609 614	13 272 303

LIITE 9

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

Palvelujen ostojen erittely		
	Kunta	
	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	32 725 645	31 379 338
Muiden palvelujen ostot	5 441 938	4 436 012
Palvelujen ostot yhteensä	38 167 582	35 815 350

LIITE 10

VALTUUSTORYHMIEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TUKEMISEKSI ANNETUT TUET VALTUUSTORYHMITÄIN ERITELTYNÄ

Ei selvitettävää.

Poistosuunnitelma 1.1.2013 alkaen

PYSYVÄT VASTAAVAT

	Poistomenetelmä	Poistoprosentti	Poistoaika
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>			
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto		5-20 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto		2-5 vuotta
Muut	Tasapoisto		2-5 vuotta
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>			
<u>Maa- ja vesialueet</u>	Ei poistoa		
<u>Rakennukset ja rakennelmat</u>			
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto		20-50 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto		20-30 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto		10-20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto		20-30 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto		30-50 vuotta
<u>Kiinteät rakenteet ja laitteet</u>			
Kadut, tiet, torit, puistot, leikkipaikat	Menojäännöspoisto	15 % - 20 %	
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännöspoisto	10 % - 25 %	
Ulkovaistutukset	Menojäännöspoisto	15 % - 20 %	
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	10 % - 20 %	
Vesijakeluverkosto	Menojäännöspoisto	7 % - 10 %	
Vedenottamot	Menojäännöspoisto	15 % - 25 %	
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	7 % - 10 %	
Vesi-ym.laitosten laitoskoneet ja laitteet	Menojäännöspoisto	15 % - 25 %	
Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäännöspoisto	15 % - 20 %	
Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäännöspoisto	20 % - 25 %	
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäännöspoisto	15 % - 20 %	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rak.	Menojäännöspoisto	20 % - 25 %	
<u>Koneet ja kalusto</u>			
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto		4 - 7 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	Tasapoisto		5 - 10 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto		5 - 10 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto		3 - 5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto		3 - 5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto ym. Laitteet	Tasapoisto		5 - 15 vuotta
<u>Muut aineelliset hyödykkeet</u>			
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto		
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa		
<u>Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat</u>	ei poistoaikaa		
<u>Pysyvien vastaavien sijoitukset</u>			
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		

LIITETIETO 12

Pakollisten varausten muutokset		
	Konserni	
	2022	2021
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	396 879	324 198
Lisäykset tilikaudella	7 171	72 681
Vähennykset tilikaudella	0	
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	404 050	396 879

LIITE 13

OLENNAISET MUIHIN TOIMINTATUOTTOIHIN SISÄLTYVÄT PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	182 349	146 759	182 349	145 975
Osakkeiden myyntivoitot	56 667			
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>239 016</i>	<i>146 759</i>	<i>182 349</i>	<i>145 975</i>
Muut toimintakulut				
Kiinteistön luovutustappio	19 828	0	19 828	0
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>19 828</i>	<i>0</i>	<i>19 828</i>	<i>0</i>

LIITE 14

SATUNNAISIIN TUOTTOIHIN JA KULUIHIN SISÄLTYVÄT ERÄT

Ei selvittävää.

LIITE 15 MUIHIN RAHOITUSTUOTTOIHIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET TUOTOT, JOTKA ON SAATU OSUUKSISTA MUISSA YHTEISÖISSÄ

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2022	2021
Osinkotuotot muista yhteisöistä	36 285	47 385
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	67 504	1 487
<i>Yhteensä</i>	<i>103 790</i>	<i>48 872</i>

LIITE 16**ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA**

Ei selvittävää.

LIITE 17**LAINAN LIIKKEELLELASKEMISESTA AIHEUTUNEET KULUIKSI LASKETUT KIRJAAMATTOMAT MENOT JA PÄÄOMA-ALENNUKSET**

Ei selvittävää.

LIITE 18**ARVONKOROTUSTEN PERIAATTEET JA ARVONMÄÄRITYSMENETELMÄT**

Arvonkorotukset		
	Kunta	
	2022	2021
Maa- ja vesialueet		
Arvo 1.1.	72 005	81 913
Arvonkorotukset		
Arvonkorotusten purku		-9 908
Arvo 31.12		72 005
Arvonkorotukset yhteensä 31.12	72 005	72 005

Arvonkorotuksen kohteena olevien maa-alueiden ja rakennusten arvo on määritetty varovaisuuden periaatetta noudattaen. Arvonkorotusten määrä perustuu riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden lausuntoihin maa-alueiden ja rakennusten todennäköisestä luovutushinnasta. Arvonkorotus on tehty kaikkiin maa-alueisiin, joiden osalta kirjanpitolain mukaiset arvonkorotuksen edellytykset täyttyvät.

LIIT1 19 TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI

Aineettomat hyödykkeet			
	Aineetto- mat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	16 113	95 663	111 776
Lisäykset tilikauden aikana	0	240 988	240 988
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	16 113	336 651	352 764
Arvonkorotukset	0	0	0
Tilikauden poisto	-11 819	-40 116	-51 936
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 293	296 535	300 828

Aineelliset hyödykkeet							
	Aineelliset hyödykkeet						
	Maa- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	7 941 668	22 037 272	8 665 854	275 207	41 373	71 580	39 032 954
Lisäykset tilikauden aikana	735 553	1 350 000	0	199 561	0	2 360 010	4 645 124
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	18 610	251 998	1 592 898	62 625	0	-2 016 572	-90 442
Arvonlennukset ja niiden palau- tukset	0	0	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	8 695 830	23 639 270	10 258 752	537 393	41 373	415 018	43 587 637
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden poisto	0	-1 264 031	-1 228 524	-84 000	0	0	-2 576 555
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 695 830	22 375 238	9 030 228	453 393	41 373	415 018	41 011 081

Pysyvien vastaavien sijoitukset								
	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet tytär- yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Osakkeet osakkuus- ja muut omist.yht.	Muut osakkeet ja osuu- det	Yhteensä	Saamiset tytär- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	638 507	5 919 425	297 419	95 426	6 950 777	17 492	64 245	81 737
Lisäykset	0		0	0	0	0	0	0
Vähennykset	0	-771 884	-26 062	0	-797 946	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	638 507	5 147 541	271 357	95 426	6 152 831	17 492	64 245	81 737
Arvonlennukset	0	0	0	0	0	0	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	638 507	5 147 541	271 357	95 426	6 152 831	17 492	64 245	81 737

Liitteet 20-22
Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Harjavallan Kaukolämpö Oy	1939986-7	100,00 %	100,00 %	934 538	102 151	59 657
Kiinteistö Oy Harjavallan Vuokratalo	0132613-3	92,00 %	92,00 %	146 020	3 851 472	12
Kiinteistö Oy Kreetala	0404831-9	67,00 %	67,00 %	139 910	4 026	128
Kuntayhtymät						
Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	0203738-4	24,03 %	24,03 %	550 164	2 860 285	-294 486
Satakunnan sairaanhoitopiiri	0825915-6	3,91 %	3,92 %	3 541 310	6 739 263	-40 071
Satakunnan koulutuskuntayhtymä	0203929-1	10,17 %	10,17 %	1 852 441	659 719	9 407
Satakuntaliitto	0830322-5	4,11 %	2,96 %	65 936	36 738	1 841
Osakkuusyhteisöt						
Jokilaakson Ympäristö Oy	0852040-6	23,00 %	23,00 %	628 697	368 379	81 831
Kiinteistö Oy Harjavallan virastotalo	0132612-5	22,60 %	22,60 %	Konkurssipäätös		
Kiinteistö Oy Huovinkatu	0635596-1	37,00 %	37,00 %	110 584	1 199	-1 854

LIITE 23

Saamisten erittely					
		2022		2021	
		Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä					
Myyntisaamiset			2 215		20 814
Lainasaamiset			80 000	80 000	80 000
Siirtosaamiset			142		81
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä					
Myyntisaamiset			98 148		169 100
Siirtosaamiset			833 830		1 110 538
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä					
Myyntisaamiset					666
Siirtosaamiset			131 288		25 320
Saamiset yhteensä		0	1 145 623	80 000	1 406 519

LIITE 24

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Lisenssimaksu v. 2023	3 322	3 322		3 322
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>3 322</i>	<i>3 322</i>		<i>3 322</i>
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Peruspääoman korot jäsenkuntayhtymiltä	4 886	1 129	61 947	1 487
Hankkeet	38 976	22 134		0
Satakuntaliitto Satasote-hanke	52 027	29 051		0
Jäsenkuntayhtymien palautukset	833 830	1 005 981	833 830	1 109 051
Lisenssimaksut		23 410		23 410
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	91 445	79 293	60 000	55 000
Kela, lastenhoidon tuki	19 047	0	19 047	0
Palkkojen takaisinperinnät		13 509		13 509
ELY-keskus/kuntouttava työtoiminta	10 766	8 587	10 766	8 587
Kelan päivärahat	16 382	0		0
Saamiset kunnilta	19 209	0		0
Eläkemenoperustien maksuosuus	14 136		14 136	
Lääkäreiden koulutuskorvaus	11 828			0
Korona-avustus 2. hakukierros 2021		344 252		344 252
Muut siirtosaamiset	315 080	112 153	104 022	42 723
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>1 427 613</i>	<i>1 639 499</i>	<i>1 103 749</i>	<i>1 598 018</i>

LIITE 25

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	17 854 037	17 854 037	17 854 037	17 854 037
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	17 854 037	17 854 037	17 854 037	17 854 037
Arvonkorotusrahasto 1.1.	114 488	124 396	114 488	124 396
Lisäykset	0			
Vähennykset	0	-9 908		-9 908
Arvonkorotusrahasto 31.12.	114 488	114 488	114 488	114 488
Muut omat rahastot 1.1	411 753	411 753		
Lisäykset				
Vähennykset	-3			
Muut omat rahastot 31.12.	411 750	411 753		
Ed. tilikauden ylijäämä 1.1.	3 718 903	3 718 903	2 050 291	737 192
Lisäykset	4 190 273		4 081 444	1 313 099
Vähennykset				
Ed. tilikauden ylijäämä yhteensä 31.12.	7 909 466	3 718 903	6 131 735	2 050 291
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 435 359	4 190 273	1 577 483	4 081 444
Oma pääoma yhteensä	27 725 100	26 289 454	25 677 744	24 100 261

LIITE 26

ERITTELY POISTOEROISTA

Ei selvitettävää

LIITE 27

PITKÄAIKAISEN VIERAAN PÄÄOMAN ERÄT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT
MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA

Pitkäaikaiset velat		
	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	928 580	1 505 287
Muut velat	9 000	9 000
Pitkäaikaiset velat yhteensä	937 580	1 514 287

LIITE 28
ERITTELY LIIKKEESEEN LASKETUISTA JOUKKOVELKAKIRJALAINOISTA

Joukkovelkakirjalainat		
	2022	2021
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat		
Laina 1 2021		1 000 000
- korko		-0,45 %
- erääntyy		31.1.2022
Laina 2 2021		3 000 000
- korko		-0,46 %
- erääntyy		31.1.2022
Laina 1 2022	1 500 000	
- korko	2,20 %	
- erääntyy	28.2.2023	

LIITETIETO 29

Pakollisten varausten muutokset		
	Konserni	
	2022	2021
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	396 879	324 198
Lisäykset tilikaudella	46 854	72 681
Vähennykset tilikaudella	-38 918	
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	404 815	396 879

LIITE 30
VELKOJEN ERITTELY

Lyhytaikainen vieras pääoma		
	2022	2021
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	0	0
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	1 552 763	1 620 824
Siirtovelat	1 169 081	365 130
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille		
Ostovelat	0	0
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä</i>	<i>2 721 844</i>	<i>1 985 954</i>

LIITE 31
SEKKITILILIMIITTI

Sekkitililimiitti		
	2022	2021
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	636 300	636 300
- siitä käyttämättä oleva määrä	636 300	636 300

LIITE 32 Muut liittymismaksuvelat ja muut velat

Ei palautuskelpoisia liittymismaksuja

LIITE 33

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 925 361	3 962 849	1 537 313	1 458 811
Korkojaksotukset	47 345	32 385	38 505	14 421
Valtionosuusennakot	571 650	373 629	573 157	373 629
Kuntayhtymien loppulaskutus	1 034 338	661 059	1 034 338	365 130
Keva eläkemenoper. lisäperintä	0	102 187	0	1 654
Korona-avustukset 2020	750	2 084	0	0
Tuloennakot	767 582	450 302	0	0
Muut siirtovelat	1 507 638	240 408	103 639	19 804
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	6 854 664	5 824 903	3 286 953	2 233 450

LIITE 34-37

Ei selvitettävää.

Liite 38

Leasingvastuut (arvonlisäveroineen)				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Vuokravastuut yhteensä	1 840 505	1 878 871	45 473	33 715
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 608 717	1 601 390	45 473	33 715
Leasingvastuut yhteensä	795 681	798 011	163 122	164 636
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	314 247	321 889	55 838	63 305

Harjavan kaupungin perusturvalautakunnan alaiseen toimintaan aiemmin kuuluneet vuokrasopimukset siirtyneet Hyvinvointialueelle 1.1.2023

LIITE 39

Vastuusitoumukset		
	2022	2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	2 080 913	2 080 913
Jäljellä oleva pääoma	472 953	472 953
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	1 347 907	1 347 907
Jäljellä oleva pääoma	359 605	359 605

Liitetieto 40

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	51 366 645	48 565 337
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus	0	
takauskeskuksen rahastosta 31.12.	29 704	31 813

41 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Arvonlisäveron mahdollinen palautusvastuu		
	2022	2021
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 567 074	2 079 147

42 Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2022	2021
Kaupunginhallitus	28	27
Sivistyslautakunta	218	201
Tekninen lautakunta	72	69
Kaupunkikehityksen lautakunta	6	5
Yhteensä	324	302

LIITE 44

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2022	2021
Harjavallan Kokoomus ry	2 620	3 425
Harjavallan Kristillisdemokraatit	164	230
Harjavallan Perussuomalaiset ry	611	485
Harjavallan Sosiaalidemokraatit ry	6 314	7 586
Keskustan Harjavallan paikallisosasto ry	473	620
Porin Seudun Vihreät ry	56	148
Vasemmistoliiton Harjavallan yhdistys ry	1 884	3 037
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>12 122</i>	<i>15 529</i>

LIITE 45**Tilintarkastajan palkkiot**

Tilintarkastajan palkkiot		
	2022	2021
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	17 548	10 398
Muut palkkiot	0	0
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>17 548</i>	<i>10 398</i>

ERIYTETYT TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

VESIHUOLLON ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS

HARJAVALLAN KAUPUNGIN VESIHUOLTO

Harjavallan kaupungin vesihuolto toiminta on alkanut 1.1.1951, eli vuosi 2022 oli vesihuoltotoiminnan 71. vuosi Harjavallassa

Vesihuollon tuotot olivat 1 792 890 euroa ja kulut 1 479 189 euroa. Tulokseksi muodostui 326 700 euroa. Tulos oli parempi, mitä talousarviossa oli ennakoitu.

Investointeja suoritettiin yhteensä 604 602 euron edestä, joka jakaantui seuraavasti; talousvesi 161 692 euroa, jätevesi 183 937 euroa ja hulevesi 258 974 euroa.

Talousarviossa vesihuollon tavoitteeksi asetettiin, että vanhoja verkostoja saneerataan vähintään 1 000 metrillä ja hulevesiviemäriverkostoa laajennetaan vähintään 1 000 metrillä. Nämä tavoitteet saavutettiin.

Talousvesi

Veden jakelu ja –pumppaus

Harjavallan kaupungin vesihuolto hankkii kaiken talousvetensä Järilänvuoren pohjavesialueelta, jossa sijaitsevat Järilänvuoren-, Hiittenharjun- ja Santamaan vedenotamot. Harjavalasta on putkiyhteydet Nakkilan ja Euran kuntiin.

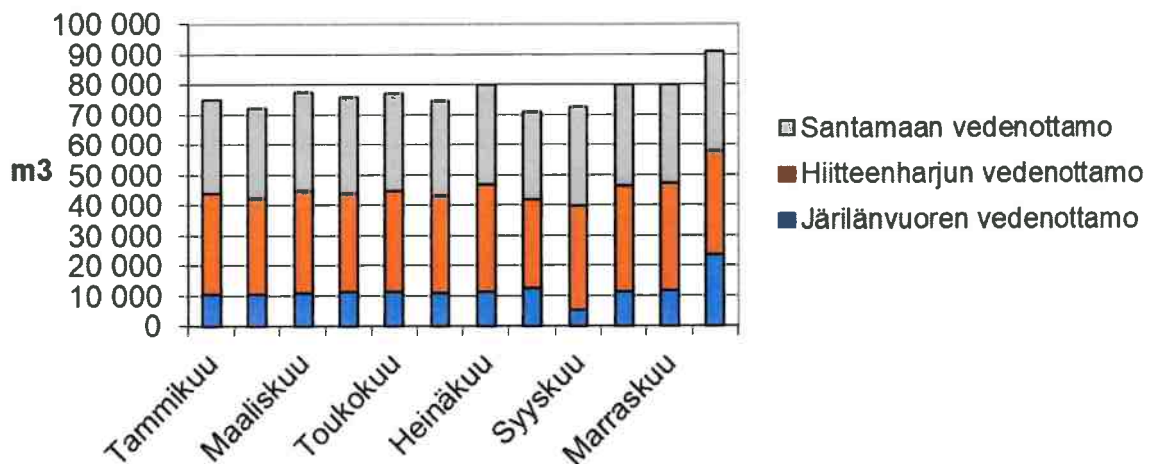
Länsi-Suomen vesioikeus on 16.10.1981 myöntänyt Harjavallan kaupungille luvan ottaa vettä Järilänvuoren ja Hiittenharjun ottamoista enintään 3 000 m³/d vuosikeskiarvona laskettuna. Edelleen Länsi-Suomen ympäristölupavirasto on 10.2.2006 antamallaan päätöksellä myöntänyt Nakkilan kunnalle luvan pohjaveden ottamiseen Santamaan vedenottamoista enintään 2 900 m³/d kuukausikeskiarvona laskettuna.

Vettä pumpattiin vedenottamoilta kuluneen vuoden 2022 aikana yhteensä 925 313 m³, josta sitä toimitettiin Nakkilaan 455 011 m³ ja Harjavaltaan 470 302 m³. Lupien mukaisia ottomääriä ei ylitetty.

Veden jakelu 2022

Veden pumppaus kuukausittain 2022

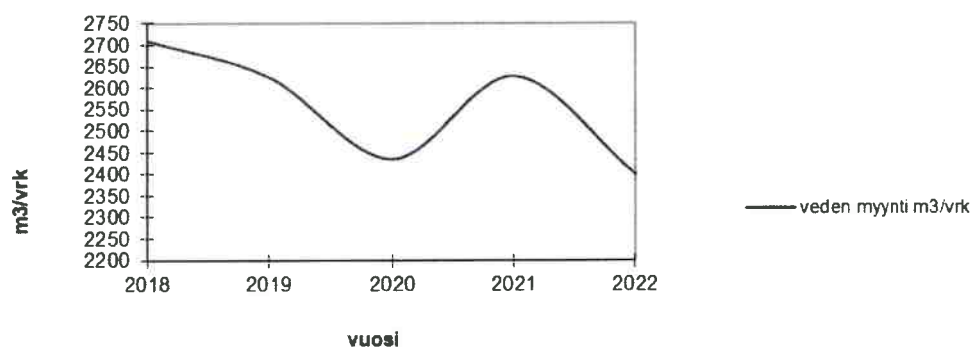
Veden myynti ja maksut

Veden myynti vuonna 2022 oli keskimäärin 2 399 m³/d (sisältää Nakkilan kunnalle ja paloposteista myydyin veden).

Veden myyntihinta oli 1,06 €/m³, alv 0 %. Perusmaksua on peritty vesimittarin koosta riippuen 33,60 – 268,80 €/vuosi, alv 0 %. Lisäksi talousveden toimittamisesta sammutusvesiliittymään (sprinkleriliittymä) on peritty perusmaksua, jonka suuruus oli 80,50 €/vuosi, alv 0 % liittymän mitoitusvirtaamaa l/s kohden.

Liittymismaksun suuruus on määräytynyt kiinteistön käyttötarkoituksen ja laajuuden perusteella.

Keskimääräinen vuorokautinen vedenmyynti vuosina 2018 – 2022

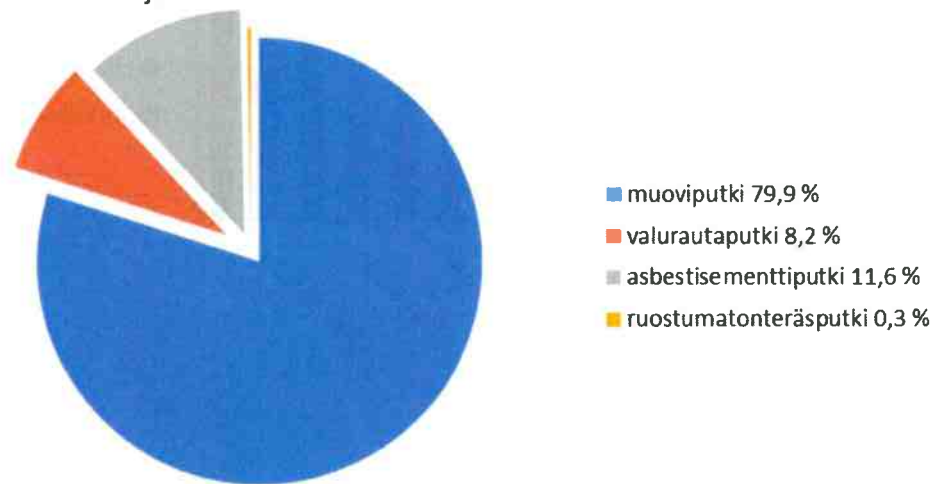
Vesijohtoverkoston liittyneet kuluttajat

Vesijohtoverkoston piirissä asuu arviolta 97 % koko Harjavallan väestöstä. Liittyneiden kokonaismäärä oli vuoden lopussa 6 555 kpl.

Vesijohtoverkosto

Vesijohtoverkoston kokonaispituus oli vuoden lopussa 149,3 km.

Vesijohtoverkosto jakaantui eri materiaalien osalta seuraavasti

Uutta vesijohtoverkostoa rakennettiin kuluneena vuonna 1 244 metriä, josta saneerausta oli 1 013 metriä.

Jätevesi

Jätevesien toimitus puhdistettavaksi

Harjavallan kaupunki on Jokilaakson Ympäristö Oy:n osakas. Jokilaakson Ympäristö Oy:n tehtävänä on vastaanottaa osakkaittensa normaalit jätevedet ja puhdistaa ne ympäristölupamääräysten mukaisesti.

Harjavallan kaupungin vesihuolto toimittaa kaiken vastaanottamansa jäteveden Jokilaakson Ympäristö Oy:lle, joka toimittaa ne edelleen Porin veden Luotsinmäen jätevedenpuhdistamolle puhdistettavaksi. Jokilaakson ympäristön vuonna 2022 laskutettava vesimäärä oli 593 630 m³.

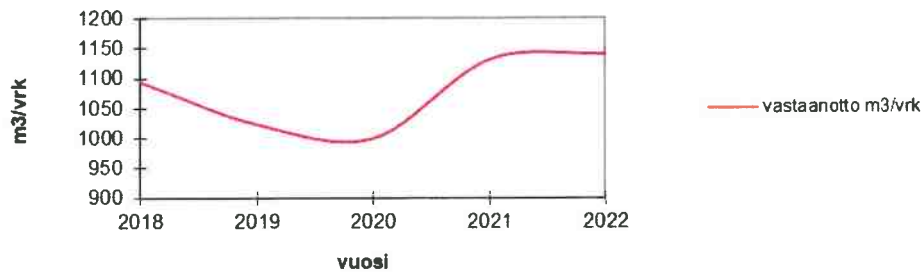
Jäteveden vastaanotto ja maksut

Vuonna 2022 jätevesiä laskutettiin asiakkailta keskimäärin 1 141 m³/d, yhteensä koko vuonna laskutettu jätevesimäärä oli 416 448 m³.

Jäteveden hinta oli 2,17 €/m³, alv 0 %. Perusmaksua on peritty vesimittarin koosta riippuen 52,08 – 416,64 €/vuosi, alv 0 %.

Liittymismaksun suuruus on määräytynyt kiinteistön käyttötarkoituksen ja laajuuden perusteella.

Keskimääräinen vuorokautinen jäteveden vastaanotto vuosina 2018 – 2022

Jätevesiverkostoon liittyneet kuluttajat

Jätevesiviemäriverkoston piirissä asuu arviolta 93 % koko Harjavallan väestöstä. Liittyneiden kokonaismäärän oli vuoden lopussa 6 310 kpl.

Jätevesiviemäriverkosto

Jätevesiviemäriverkoston kokonaispituus oli vuoden lopussa 113,5 km

Jätevesiviemäriverkosto jakaantui eri materiaalien osalta seuraavasti

Jätevesiviemäreitä ei rakennettu tai saneerattu viime vuonna. Kuluneena vuonna saneerattiin ainoastaan jätevesikaivoja.

Hulevesi

Harjavallan kaupungin valtuusto on kokouksessaan 7.9.2015 / 140§ hyväksynyt hulevesiviemäroinnille alueen, jolla alueella vesihuolto hoitaa hulevesiviemärointiä Harjavallassa maankäyttö- ja rakennuslain 13 a luvun mukaisesti. Edelleen vesihuoltolain mukaan kiinteistöllä ja vesihuoltolaitoksella tulee olla kirjallinen sopimus hulevesiviemäroinnistä, jotta laitos voi periä kiinteistöltä hulevesimaksua. Kiinteistöllä on velvollisuus liittyä laitoksen hulevesiviemäriin valtuuston päätöksen mukaisella alueella.

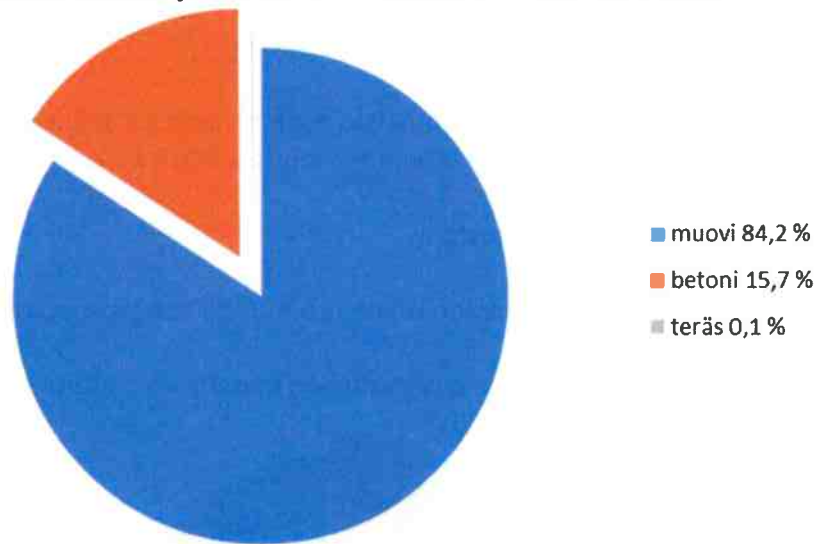
Huleveden maksut

Hulevesiviemäri liittymistä on peritty perusmaksua, joka on määräytynyt kiinteistön vesimittarinkoon perusteella. Perusmaksun suuruus on ollut 90,72 – 725,76 €/vuosi, alv 0 %

Hulevesiviemäriverkosto

Hulevesiviemäriverkoston kokonaispituus oli vuoden lopussa 56,8 km

Hulevesiviemäriverkosto jakaantui eri materiaalien osalta seuraavasti

Uutta hulevesiviemäriä rakennettiin kuluneena vuonna 1 505 metriä.

VESIHUOLLON TULOSLASKELMA

LIKEVAIHTO	1 792 889,82	1 905 141,38
Vesimaksut, ulkoiset	1 610 322,33	1 756 009,62
Vesimaksut, sisäiset	182 567,49	149 131,76
Valmistus omaan käyttöön	13 000,00	8 670,00
Liiketoiminnan muut tuotot		
Muut tuotot	0,00	156,46
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikaudella	-80 587,38	-83 996,78
Palvelujen ostot	-564 189,84	-626 540,68
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-201 283,65	-177 061,05
Henkilöstökulut	-63 250,65	-58 431,11
Eläkekulut	-55 731,75	-51 137,56
Muut henkilöstösivukulut	<u>-7 518,90</u>	<u>-7 293,55</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-544 150,76	-668 975,44
Liiketoiminnan muut kulut	-25 727,14	-19 343,90
Liikelylijäämä /-alijäämä	326 700,40	279 618,88
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	326 700,40	279 618,88
Tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,6	6,0
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	6,6	6,0
Voitto%	18,2	14,7

VESIHUOLLON TASELASKELMA

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	5 481 514,11	5 421 062,79
Aineelliset hyödykkeet	5 449 194,11	5 388 742,79
Maa- ja vesialueet	3 140,00	3 140,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 391 976,34	5 353 149,53
Koneet ja kalusto	54 077,77	32 453,26
Sijoitukset	32 320,00	32 320,00
Muut saamiset	32 320,00	32 320,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	678 652,59	710 542,77
Lyhytaikaiset saamiset	678 652,59	710 542,77
Myyntisaamiset	547 364,61	684 245,08
Siirtosaamiset	131 287,98	25 320,43
Muut saamiset		977,26
Yhdystili		0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	6 160 166,70	6 131 605,56
VASTATTAVA		
OMA PÄÄOMA	5 143 184,33	4 816 483,93
Jäännöspo 31.12.14 asti/Peruspo 1.1.15	2 590 149,81	2 590 149,81
Edellisten vuosien yli-/alijäämä	2226334,12	1 946 715,24
Tilikauden yli-/alijäämä	326 700,4	279 618,9
VIERAS PÄÄOMA	1 016 982,37	1 315 121,63
Lyhytaikainen	1 016 982,37	1 315 121,63
Ostovelat	59 013,18	181 624,28
Korottomat velat kunnalta	812 287,90	
Muut velat (alv)	105 861,59	98 254,76
Siirtovelat	39 819,70	42 905,37
Yhdystili		992 337,22
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	6 160 166,70	6 131 605,56

VESIHUOLLON RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahavirta		2022		2021	
Liikelyijäämä (-alijäämä)	+/-	326 700,40		279 618,88	
Poistot ja arvonalentumiset	+	544 150,76		668 975,44	
	+/-	870 851,16	870 851,16	948 594,32	948 594,32
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-	-604 602,08	-604 602,08	-528 671,84	-528 671,84
Toiminnan ja investointien rahavirta			266 249,08		419 922,48
Rahoituksen rahavirta					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos muilta	+/-	31 890,18		-141 015,73	
Korottomien velkojen muutos muilta	+/-	-118 089,94	-86 199,76	14 952,98	-126 062,75
Rahoituksen rahavirta			-86 199,76		-126 062,75
Rahavarojen muutos			180 049,32		293 859,73
Rahavarojen muutos					
Yhdystili 31.12.	+	-812 287,90		-992 337,22	
Yhdystili 01.01.	-	992 337,22	180 049,32	1 286 196,95	293 859,73

Tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	410 749,98	-65 498,76
Investointien tulorahoitus, %	144,0 %	179,4 %
Laskennallinen lainanhoitokate	ei lainaa	ei lainaa

VESIHUOLLON TULOSLASKELMA
HULEVESIVIEMÄRÖINTI
KUSTANNUSPAIKKA 4471

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Liikevaihto	146 209,68	144 192,76
Vesihuollon liittymismaksut	3 583,00	3 094,20
Vesimaksut, ulkoiset	49 427,29	49 241,92
Vesimaksut, sisäiset	93 199,39	91 856,64
Valmistus omaan käyttöön		0,00
Liiketoiminnan muut tuotot		0,00
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikaudella	-3 655,81	-6 393,01
Varaston lisäys(+) tai vähennys(-)		0,00
Palvelujen ostot	-7 831,72	-10 982,01
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-10 491,39	-16 704,33
Henkilösivukulut	-2 522,09	-3 654,42
Eläkekulut	-2 107,28	-2 949,67
Muut henkilösivukulut	<u>-414,81</u>	<u>-704,75</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-154 062,07	-150 833,64
Liiketoiminnan muut kulut	-533,34	-45,51
Liikelylijäämä/-alijäämä	-32 886,74	-44 420,16
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-32 886,74	-44 420,16

VESIHUOLLON TASELASKELMA
HULEVESIVIERMÄRÖINTI
KUSTANNUSPAIKKA 4471

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 614 400,35	1 509 488,54
Aineelliset hyödykkeet	1 596 700,35	1 491 788,54
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 596 700,35	1 491 788,54
Sijoitukset	17 700,00	17 700,00
Muut saamiset	17 700,00	17 700,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 025,04	15 271,55
Lyhytaikaiset saamiset	12 025,04	15 271,55
Myyntisaamiset	12 025,04	15 271,55
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 626 425,39	1 524 760,09
		578,61
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	171 865,69	204 752,43
Jäännöspo 31.12.14 asti/Peruspo 1.1.15	813 858,06	813 858,06
Edellisten vuosien yli./alijäämä	-609 105,63	-564 685,47
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-32 886,74	-44 420,16
VIERAS PÄÄOMA	1 454 559,70	1 320 007,66
Lyhytaikainen	1 454 559,70	1 320 007,66
Ostovelat	8 935,28	95 472,02
Muut velat (alv)	2 973,11	3 041,21
Siirtovelat (lomapalkkajaksotus)	2 607,42	4 630,65
Yhdystili	1 440 043,89	1 216 863,78
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 626 425,39	1 524 760,09

M

VESIHUOLLON RAHOITUSLASKELMA
HULEVESIVIERÄÖINTI
KUSTANNUSPAIKKA 4471

		2022		2021	
Toiminnan rahavirta					
Liikelyijäämä (-alijäämä)	+/-	-32 886,74		-44 420,16	
Poistot ja arvonalentumiset	+	154 062,07		150 833,64	
	+/-	121 175,33	121 175,33	106 413,48	106 413,48
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-	-258 973,88	-258 973,88	-151 692,13	-151 692,13
Toiminnan ja investointien rahavirta			-137 798,55		-45 278,65
Rahoituksen rahavirta					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos muilta	+/-	3 246,51		578,61	
Korottomien velkojen muutos muilta	+/-	-88 628,07	-85 381,56	65 559,12	66 137,73
Rahoituksen rahavirta			-85 381,56		66 137,73
Rahavarojen muutos			-223 180,11		20 859,08
Rahavarojen muutos					
Yhdystili 31.12.	+	-1 440 043,89		-1 216 863,78	
Yhdystili 01.01.	-	1 216 863,78	-223 180,11	1 237 722,86	20 859,08

VESIHUOLLON TULOSLASKELMA
VESI- JA JÄTEVESIVIEMÄRÖINTI
KUSTANNUSPAIKAT 4401-4461

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Liikevaihto	1 646 680,14	1 760 948,62
Vesimaksut, ulkoiset	1 557 312,04	1 703 673,50
Vesimaksut, sisäiset	89 368,10	57 275,12
Valmistus omaan käyttöön	13 000,00	8 670,00
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	156,46
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikaudella	-76 931,57	-77 603,77
Varaston lisäys(+)/ tai vähennys(-)	0,00	0,00
Palvelujen ostot	-556 358,12	-615 558,67
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-190 792,26	-160 356,72
Henkilösivukulut	-60 728,56	-54 776,69
Eläkekulut	-53 624,47	-48 187,89
Muut henkilösivukulut	-7 104,09	-6 588,80
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-390 088,69	-518 141,80
Liiketoiminnan muut kulut	-25 193,80	-19 298,39
Liikelylijäämä/-alijäämä	359 587,14	324 039,04
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	359 587,14	324 039,04

VESIHUOLLON TASE
VESI- JA JÄTEVESIVIEMÄRÖINTI
KUSTANNUSPAIKAT 4401-4461

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 867 113,76	3 911 574,25
Aineelliset hyödykkeet	3 852 493,76	3 896 954,25
Maa- ja vesialueet	3 140,00	3 140,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 795 275,99	3 861 360,99
Koneet ja kalusto	54 077,77	32 453,26
Sijoitukset	14 620,00	14 620,00
Muut saamiset	14 620,00	14 620,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 294 383,54	919 797,78
Lyhytaikaiset saamiset	1 294 383,54	919 797,78
Myyntisaamiset	535 339,57	668 973,53
Siirtosaamiset	131 287,98	25 320,43
Muut saamiset		977,26
Yhdystili	627 755,99	224 526,56
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 161 497,30	4 831 372,03
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	4 971 318,64	4 611 731,50
Jäännöspo 31.12.14 asti/Peruspo 1.1.15 lukien	1 776 291,75	1 776 291,75
Edellisten vuosien yli./alijäämä	2 835 439,75	2 511 400,71
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	359 587,14	324 039,04
VIERAS PÄÄOMA	190 178,66	219 640,53
Lyhytaikainen	190 178,66	219 640,53
Ostovelat	50 077,90	86 152,26
Muut velat (alv)	102 888,48	95 213,55
Siirtovelat	37 212,28	38 274,72
Yhdystili	0,00	0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 161 497,30	4 831 372,03

VESIHUOLLON RAHOITUSLASKELMA
VESI- JA JÄTEVESIVIEMÄRÖINTI
KUSTANNUSPAIKAT 4401-4461

		2022		2021	
Toiminnan rahavirta					
Liikelyijäämä (-alijäämä)	+/-	359 587,14		324 039,04	
Poistot ja arvonalentumiset	+	390 088,69		518 141,80	
	+/-	749 675,83	749 675,83	842 180,84	842 180,84
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-	-345 628,20	-345 628,20	-376 979,71	-376 979,71
Toiminnan ja investointien rahavirta			404 047,63		465 201,13
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille	-				
Oman pääoman muutokset	+/-				
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos muilta	+/-	28 643,67		-141 594,34	
Korottomien velkojen muutos muilta	+/-	-29 461,87	-818,20	-50 606,14	-192 200,48
Rahoituksen rahavirta			-818,20		-192 200,48
Rahavarojen muutos			403 229,43		273 000,65
Rahavarojen muutos					
Yhdystili 31.12.	+	627 755,99		224 526,56	
Yhdystili 01.01.	-	<u>224 526,56</u>	<u>403 229,43</u>	<u>48 474,09</u>	<u>273 000,65</u>

ERIYTETYN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

VESIHUOLTO

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät
Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

ERIYTETYN TILINPÄÄTÖKSEN TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

liitetieto 6

6 Toimintatuotot

Toimintatuotot		
	2022	2021
Vesihuoltolaitoksen tuotot		
Liikevaihto	1 792 890	1 905 141
Muut varsinaisen toiminnan tuotot		156
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>1 792 890</i>	<i>1 905 298</i>

liitetieto 11

11 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista (KV 08.11.2010/64§)

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi.

PYSYVÄT VASTAAVAT

	Poistomenetelmä	Poistoprosentti	Poistoaika
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>			
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto		5-20 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto		2-5 vuotta
Muut	Tasapoisto		2-5 vuotta
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>			

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	10 % - 20 %
Vesijakeluverkosto	Menojäännöspoisto	7 % - 10 %
Vedenottamot	Menojäännöspoisto	15% - 25 %
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	7 % - 10 %
Vesi-ym. laitosten laitokset ja laitteet	Menojäännöspoisto	15 %- 25 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäännöspoisto	15 % -20 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rak.	Menojäännöspoisto	20 % - 25 %

Koneet ja kalusto

Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	4 -7 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	Tasapoisto	5 -10 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5- 10 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 - 5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 -5 vuotta

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineelliset hyödykkeet			
	Aineelliset hyödykkeet		
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	5 353 149	32 453	5 385 602
Lisäykset tilikauden aikana	563 602	41 000	604 602
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	5 916 751	73 453	5 990 204
Arvonkorotukset	0	0	0
Tilikauden poisto	-524 775	-19 376	-544 151
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 391 976	54 077	5 446 053
Olennaiset lisäpoistot			
Erittely olennaisista lisäpoistoista		0	0
	38 827	21 624	60 451

Pysyvien vastaavien sijoitukset		
	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	
	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	32 320,00	32 320
Lisäykset		0
Vähennykset		0
Siirrot erien välillä		0
Hankintameno 31.12.	32 320,00	32 320
Arvonlennukset		0
Arvonkorotukset		0
Kirjanpitoarvo 31.12.	32 320,00	32 320

25 Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely		
	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	2 590 150	2 590 150
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	2 590 150	2 590 150
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	2 226 334	1 946 715
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	2 226 334	1 946 715
Tilikauden yli-/alijäämä	326 700	279 619
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>5 143 184</i>	<i>4 816 484</i>

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

42 Henkilöstön määrä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2022	2021
Vesihuolto	5	5

PALKKAHALLINNON PALVELUMYYNTI KESKI-SATAKUNNAN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄLLE

Harjavallan kaupungin ja Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän tekemän sopimuksen mukaisesti kaupunki tuottaa palkkahallinnon palvelut kuntayhtymälle hyvinvointialueen aloittamiseen asti 31.12.2022.

Kaupungin palkkahallinnossa syntyneet kustannukset on jaettu kunnalle kuntayhtymälle toteutuneiden palkkalaskelmien suhteessa. Palvelu on laskutettu ilman katetta, sillä jäsenkunnat Harjavallan kaupunki mukaan lukien, maksavat myös kaikki kuntayhtymässä syntyvät hallinnon kustannukset.

ULOSMYYDYN PALKKAHALLINNON PALVELUN TULOSLASKELMA'

1.1.-31.12.2022

Liikevaihto

Myyntituotot	214 136

Palvelujen ostot	-62 451

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	- 122 735

Henkilösivukulut	- 23 646

Muut toimintakulut	- 5 304

Tilikauden yli-/alijäämä	0

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Harjavallassa 27. päivänä maaliskuuta 2023

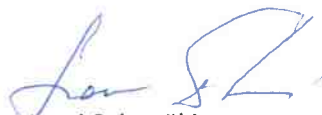
HARJAVALLAN KAUPUNGINHALLITUS

Pirjo-Riitta Tuomela

Jukka Rimmistö

Anne Paavilainen

Maija Kuusisto-Länsineva

Lassi Salomäki

Birgitta Kause

Maarit Jaakkola

Markus Mäkinen

Kimmo Mäkinen

Hannu Kuusela

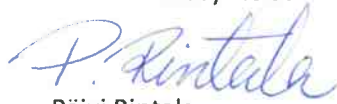
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ:

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Harjavallassa 8.5.2023

KPMG Oy Ab

Tilintarkastusyhteisö

Päivi Rintala

JHT, KHT

LUETTELOT JA SELVITYKSET

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Peruskirjat:

Päiväkirjat

Viralliset päiväkirjat

Ostolaskupäiväkirjat päivittäin, tositelajeittain

Ostomaksupäiväkirjat

Myyntilaskupäiväkirjat päivittäin, tositelajeittain

Myyntimaksupäiväkirjat

Pääkirjat

Käyttöomaisuuskirjanpito

Luettelot

Tase-erittelyt

KÄYTÖSSÄ OLEET TOSITELAJIT/NUMEROSARJAT

Vuosi 2022

Tositenu- merosarja	Nimitys	Alkaen	Loppuno	
1	Alkusaldot	1001	1004	
2	Talousarvio	2001	2003	
3	Lisämääräraha	3001	3010	
10	Muistio, ulk.	10001	10307	
15	Muistio, ulk.	15001	15538	
20	Muistio, sis.	20001	20049	
34	Käyttöomaisuus	34001	34050	
35	Sis.laskut, ProeLask	35001	35198	
39	KOM-muistiot	39001	39003	
96	Budjetointitositteet	96000	96008	Budjetointi tos.sarjalla Talousarvio
101	Pankin tiliote	109322	109968	
102	Palkat	300001	300090	
110	MR Laskulaji 11	11000001	11000189	
130	MR Laskulaji 13	13000001	13000231	
140	MR Laskulaji 14	14000001	14000228	
160	MR Laskulaji 16	16000001	16000039	
180	MR Laskulaji 18	18000001	18000301	
240	MR Laskulaji 24	24000001	24000012	
250	MR Laskulaji 25	25000001	25000136	
260	MR Laskulaji 26	26000001	26000052	
270	MR Laskulaji 27	27000001	27000028	
280	MR Laskulaji 28	28000001	28000012	
290	MR Laskulaji 29	29000001	29000208	
440	MR Laskulaji 44	44000001	44009225	
511	Manuaalisuoritukset	5110001	5110397	
521	Viitesuoritukset	5210001	5211000	
531	Hyv.laskujen kuittaus	5310001	5310186	
540	MR Laskulaji 54	54000001	54001389	
541	Tileistä poisto	54000001	5410106	
801	Ostolaskut	8000001	8006037	
802	Ostomaksut	8090001	8090273	
803	Ostolaskut,liit./man	8100001	8100086	
991	Konsernin alkusaldot	99910001	99910001	
992	Konsernin tytär/ky	99920001	99920011	
993	Konsernikirjaukset	99930001	99930016	

KIRJANPIDON SÄILYTYS

Kirjanpito

Tasekirja

Tase- ja liitetietojen erittelyt

Peruskirjat

Viralliset päiväkirjat

Pääkirjat

Osakirjanpidot ja tositteet

Palkkakirjanpidon aineistot

Palkkalaskelmat

Matkalaskujen maksatusluettelot ja kulutositteet

Myyntilaskuluettelot

Myyntilaskut

Myyntilasku- ja myyntimaksupäiväkirjat ja -tositteet

Ostolaskut/manuaaliset OL

Ostolaskut/IT

Ostolasku- ja ostomaksupäiväkirjat ja tositteet

Toimeentulotuki- ja välitystilimaksuluettelot

Muistiot ja Pankkitositteet

Pysyvät vastaavat

Konsernikirjanpito

Avaavat taseet/taseet/eliminoinnit/rahoituslaskelmat

Tositteet

Pääkirjat

Konserniyhteisöjen tilinpäätökset

Säilytys

Sidottuna paperisena pysyvästi

Paperisena

sähköisesti pdf:nä S-asetalla

sähköisesti pdf:nä S-asetalla

paperisena

sähköisesti OpusCapita/

eArkisto pitkäaikaisarkist.

paperisena

paperisena

Finvoicet sähköisesti OpusCapitan

Console-palvelussa

Osa paperisena

Pdf:nä S-asetalla

Manuaalitositteet paperisena

paperisena

Sähköisesti OpusCapita IPA:ssa

paperisena

paperisena

paperisena

Käyttöomaisuuden tase-erittely

pdf:nä S-asetalla

-Poistojen muodostus/kk ja poisto-

to-

tositteet pdf:nä S-asetalla

Excel-taulukot S-asetalla

paperisena

paperisena

paperisena ja pdf:nä S-asetalla

Liite 1

TULOSLASKELMA (sisältää sisäiset erät)

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021	Muutos €	Muutos- %2022/2021
Toimintatuotot	11 676 347,93	11 640 027,92	- 36 320,01	-0,3 %
Myyntituotot	5 316 870,64	5 367 751,02	50 880,38	1,0 %
Maksutuotot	375 426,71	422 417,76	46 991,05	12,5 %
Tuet ja avustukset	1 353 528,71	1 374 913,20	21 384,49	1,6 %
Muut toimintatuotot	4 630 521,87	4 474 945,94	- 155 575,93	-3,4 %
			-	
Valmistus omaan käyttöön	13 000,00	8 670,00	- 4 330,00	-33,3 %
			-	
Toimintakulut	- 60 895 205,15	-57 340 674,13	3 554 531,02	-5,8 %
Henkilöstökulut	- 14 206 379,48	-13 308 272,77	898 106,71	-6,3 %
Palkat ja palkkiot	- 11 208 437,24	-10 420 273,78	788 163,46	-7,0 %
Henkilösivukulut	- 2 997 942,24	- 2 887 998,99	109 943,25	-3,7 %
Eläkekulut	- 2 588 360,71	- 2 470 039,06	118 321,65	-4,6 %
Muut henkilösivukulut	- 409 581,53	- 417 959,93	- 8 378,40	2,0 %
Palvelujen ostot	- 40 564 200,94	-38 038 431,66	2 525 769,28	-6,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 2 380 265,69	- 2 204 621,06	175 644,63	-7,4 %
Avustukset	- 921 264,42	- 999 673,03	- 78 408,61	8,5 %
Muut toimintakulut	- 2 823 094,62	- 2 789 675,61	33 419,01	-1,2 %
			-	
Toimintakate	- 49 205 857,22	-45 691 977,21	3 513 880,01	-7,1 %
			-	
Verotulot	41 299 761,27	39 252 797,40	-2 046 963,87	-5,0 %
Valtionosuudet	13 609 614,00	13 272 303,00	- 337 311,00	-2,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut	47 892,60	33 902,20	- 13 990,40	-29,2 %
Korkotuotot	8 259,57	2 605,33	- 5 654,24	-68,5 %
Muut rahoitustuotot	114 597,91	57 622,96	- 56 974,95	-49,7 %
Korkokulut	- 68 342,53	- 20 705,34	47 637,19	-69,7 %
Muut rahoituskulut	- 6 622,35	- 5 620,75	1 001,60	-15,1 %
			-	
Vuosikate	5 751 410,65	6 867 025,39	1 115 614,74	19,4 %
			-	
Poistot ja arvonalentumiset	- 2 673 927,74	- 2 785 580,96	- 111 653,22	4,2 %
Suunnitelman muk. poistot	- 2 647 865,79	- 2 785 580,96	- 137 715,17	5,2 %
Arvonalentumiset	- 26 061,95	-	26 061,95	-100,0 %
			-	
Tilikauden tulos	3 077 482,91	4 081 444,43	1 003 961,52	32,6 %
			-	
Varausten muutos	- 1 500 000,00	-	1 500 000,00	-100,0 %
			-	
Tilikauden ylijäämä (alij.)	1 577 482,91	4 081 444,00	2 503 961,09	158,7 %

Verotulot v. 2013-2022 / 1000 euroa

Vuosi	Kunnan tulovero	Osuus ve- rotuloista %	Osuus yhtei- söveron tuo- tosta	Osuus vero- tuloista %	Kiinteistövero	Osuus ve- rotuloista %	Verotulot yhteensä
2013	22 587	81,4	3 631	13,1	1 518	5,5	27 736
2014	23 655	76,7	5 575	18,1	1 592	5,2	30 822
2015	23 439	76,9	5 237	17,2	1 801	5,9	30 476
2016	23 502	77,3	5 099	16,8	1 803	5,9	30 405
2017	24 137	69,5	8 740	25,2	1 871	5,4	34 747
2018	24 048	72,1	7 408	22,2	1 893	5,7	33 349
2019	24 706	72,2	7 273	21,3	2 245	6,6	34 223
2020	24 952	71,8	7 229	20,8	2 573	7,4	34 754
2021	25 571	65,2	10 924	27,8	2 757	7,0	39 253
2022	26 236	63,6	12 240	29,6	2 823	6,8	41 300